

హిందూ దేశసంరక్షక సేనాపట్టము సమర్పించి
హిందూ సైనికుల విషయములు చేయబడిన

బంధనలు

II

ఆనందము కలిగినట్లుకు పైనియు సాధారణముగా
సాధ్యమగునట్లుకు పట్టుకు నిబంధనలు జిల్లాలలోనే పని చేయబడు
నట్లు సమగ్రముగా నిర్దేశించబడును. సాధారణముగా ఇట్టికి
"సంబంధించిన" అనునట్లు కాల మొత్తముగా పనిచేయ
వలసిన అనుబంధము లేకుండును. విస్తారముగా పనిచేయు స్వ
కార్యములను గూడ వీరలో పనిచేయవలసిన అనుబంధము గల
గతులందున్న కొందరిచేత కొంతకాలము పనిచేయించి వారికి
సలహానుకూలముగా చర్యలుచేయిచే బదిలీలుగా స్వల్పకాల
ముమ్మాది పనిచేయవలయు సమర్థతను చేయవలయు. సా
ధారణముగా విద్యుత్తు వారికి ఇబ్బంది కలుగవలయునట్లును
వారివారి స్వకార్యములకు హానికలుగునట్లును సమర్థతను
ములు చేయవలయు అధికారు లెల్ల విధముల ప్రయత్నించుదుం
దురు. ఈ సేనలో చేరి ప్రత్యేకసాహసములను గడుపుచిన ప్ర
యోజకులకు సేనలో మున్నత పదవు లివ్వబడును.

విద్యుద్దళములను సర్వకారాలాసంబంధ కై నిబంధించును.
విద్యుద్దళములయందులతోను సర్వకారాలలోను సం
బంధించి అందుకే విద్యుద్దళములకు ప్రత్యేకముగా 250 సం
దిన జేర్చి యొక్కొకదశముగా కొన్ని ప్రత్యేకముల చేర్చుట
చుటకు కొన్ని యేర్పాట్లు చేయబడుదున్నవి. జాతిమత పక్ష
తులనుబట్టి యావర మయిన యెడల 50 మందిజేర్చి కూడ
కొన్ని చిన్న దశము లేర్పాటుపడును. 200 మంది విద్యుద్దళము
చేరియెడల అందు 50 మందిచేర్చి యొక్కొక పద్యము
గీత సేర్పబడును. ఈ విషయమును గూర్చి అట్టి విద్యుద్దళము
చేరుట తలపడవలసినపుడు ప్రత్యేకముగా కొన్ని యేర్పాట్లు
కూడ చేయబడును.

ఇట్లు ఒకవిద్యుద్దళములయందును గాని సర్వకారాల
లకు గాని సంబంధించిన విద్యుద్దళముల సేనలో చేరుటకు దర
ఖాస్తులు పంపిన యెడల తాము తమయంద్రేక్ష్యములను దరఖా
స్తులో స్పష్టముగా వ్రాసిన యెడల 50 మందిగా జేర్చిగాని
మరియే విధముగా గాని దశముల సేర్పబడి గీత సేర్పబడుట
తమయంద్రేక్ష్య మోదానిని స్పష్టముగా తెలియ
బజచిన యెడల అందుకు తగిన యేర్పాట్లు చేయబడును. అట్టి
విద్యుద్దళముల సంరక్షకు గలిపి యొక్కటిగా గీత సేర్పబడుట
తగిన యేర్పాట్లు చేయబడును.

విద్యుద్దళము చదువుమనీ మూడుమాసములు వరుసగా
పై నికగీత సేందుచు నూర్చులచుందు నివసించియుండుట
యంతగా శ్రేయస్కరము గాదు. కావున మన రాజధాని
కంతకు గీత సేర్ప ఫలమొక్క మదరాసు పట్టణమే గాక
మరికొన్ని స్థలములు కూడ నన్నచో శాకర్మముగా వందు
నని యోచించి గీత సేర్ప స్థలములు మరికొన్ని యేర్పాటు
చేయవలసినదని అధికార్లు వ్రాసియుంటిమి; కాని గీత
సేర్ప సుపాధ్యాయులను బట్టియు యితర సాకర్మములను
బట్టియు మొక్క మద్రాసు పట్టణమందే గాక మరికొన్ని
యితర ప్రదేశములందు కూడ పైనికగీత సేర్పబడుట సదు
పాయము లేర్పాటుపడవచ్చును.

5. పైనికగీత సేర్పబడు కాలములో విద్యుద్దళము
తమతమ సర్వకారాలను విడిచి యుండుటవలన సేవిధమయి
న నష్టమును గలుగకుండ మదరాసు సర్వకారాలాధికారు
లు సదుపాయములు గలుగజేయురు.

(1) సర్వకారాలలో చదువుకొను విద్యుద్దళము పైని
కగీత కొందుకాలములో తమ సర్వకారాలను విడిచిపెట్టి
యుండుటవలన సేవిధమయిన నష్టమునకు పాలుగాకుండునట్లు
సదుపాయము గలుగజేయుటకు తమతమ సర్వ కారాలాధి
కారులు వుపాధ్యాయులను సహాయులను చేసియుండవలయు. మద్రాసు
యునివర్సిటీ యధికార్లు అంగీకరించుటకు సిద్ధముగా
నున్నారు.

(2) పట్టణకీతలో ఉత్తీర్ణతగతి యందున్న విద్యు
ద్దళము ఈసంరక్షక కైన్యములో జేరియెడల వారికి కొన్ని సదు
పాయములు లేర్పాటుచుటకు మదరాసు యూనివర్సిటీ సిండికే
టువారు కొన్ని బంధనల సేర్పబడవలసినదని తనసేటువారి
తో చెప్పబోవుచున్నారు.

(3) ఏవిద్యుద్దళిగాని పరీక్షకు దరఖాస్తుపెట్టి కైన్యము
తలో పనిచేయుటకు పంపబడుటవలన పరీక్షకు హాజరయిండు

ల వాడు చెల్లించిన దరఖాస్తుపాము అతనికి తిరిగి వాపసు
చేయబడును.

(4) ఏవిద్యుద్దళము నిబంధనలయొక్క 51-వ ఆర్టికెలు
నుసరించి సర్కారు ఉద్దేశ్యముతో చేరదలచినవారు దేశ
సంరక్షక కైన్యములో గీత సేందినకాలమును కైన్యములో
పనిచేసినకాలమును గూడ లెక్కలోనికి తేబడి ఉద్దేశ్యమున
కేర్పాటుపబడిన వయోగోచ్ఛింధమున కాటంకము గలుగకుండ
కొరవలయునని నిబంధన యున్నట్లు జారీచేసిరి.

ఈ సం. 25 వ తారీఖులోపుననే దరఖా
స్తులు పంపవలెను గావున సాధ్యమగునంత త్వరలో స్వదేశ
యువకులు దరఖాస్తులు పంపినయెడల మనరాజధానిలో సం
రక్షక కైన్యమేర్పాటుచుటకు లెగిన సదుపాయము లేర్పాటుచే
యవలయును మనరాజధాని యపవాదకు పాలుగాకుండుటకు
ను విలుగలుగును.

జాతిమత పక్షతులకు కొంతమయిన లోపము కలుగ
కుండ భోజనసదుపాయములేర్పాటుపడును. ఈ సేనలో చే
రెడివారు తమతమ మతాచార్యుల కనుగుణముగా విధము
గా ఒక్కొక మతమువారును యాచార్యులువారును కలసి ప్ర
త్యేకముగా భోజనసదుపాయము లేర్పాటు కొనవచ్చును.

కావలసిన సమీపమున కొత్తపల్లి అను గ్రామమున నాలు
గు సంవత్సరముల క్రిందట ఒక సంవత్సరము ఈగుల బ్రా
హ్మణ శిష్యుడు 7 ఏండ్ల బాలనికచ్చి పెండ్లి చేసిరి. శిష్యుడు
4 సంవత్సరముల ఈగు వచ్చిన వెనుక ఇప్పటికి 4 నెలల
క్రిందట బాలుడు మరణించెను. పిల్ల ఆజన్మాంతము కైన్యము
ననుభవించుచు తాను విధననని తెలియక జీవించుచున్నది. ఇట్టి
గతి ననుభవించు బాలిక లెందఱుందురో భగవంతుని కెఱుక.
కన్నులు తెఱవని కాలమున పాలకేర్పాటున్నప్పుడు పాలిచ్చు
చు ఓదార్చుచు తాళికిట్టి ఇంకను జగము తెలియని కాలమున
వరుడు మరణించగనే పిల్ల నట్టి ఎండగాలికి కష్టములకు వదలి
నేయు బ్రాహ్మణ ద్రోహులను, దైవ ద్రోహులను, లోకద్రో
హులను దైవ మెందులకు సృజించెనో? మన యాచార్యులం
దైనను 12 ఏండ్ల వఱకు వివాహయోగ్య వయఃపరిమితి యుం
డగా, అంతకు పూర్వమే వివాహము చేసి, బాలికలకు కష్ట
ములను గూర్చుట లోకద్రోహము కాక ఇంకే మరేమి. అట్టి
బాలికలకు పునర్వివాహము యుక్తమని మతాచార్యులు నిశ్చ
యింపవలెను. అట్లు నిశ్చయింపబడియెడల, మతాచార్యులు స్వ
మత రక్షకులు కాజాలరు, స్వజాతినిభంగంపకు లగుదురు.

ప్రాసెసురు కోడి రామమూర్తి నాయుడుగారి నెల 19 వ
తేదీని ధీమవరములో తమ ప్రదర్శనములను ముగించి నరసా
పురమునకు పోవుచుండగా, తమముదవల్లి గ్రామమునందలి వీరేశ
లింగకవి సమాజమువారు కొందఱువారినిదారిలో నెరుక్కొని
తమగ్రామమున కాహ్వానింప నాయుడుగారు అచ్చటికిపోయిరి.
తమముదవల్లి గ్రామమున కె. ఆర్. వి. కృష్ణరావుగారి మంజిర
మున సమాజమువారు నాయుడుగారికి అభినందనపత్రము నొ
సంగిరి. నాయుడుగారు జాతీయవిద్యనుగూర్చి యుపన్యసించి
సమాజమున కొకతీరువా నీయ వాగ్దానముచేసిరిని తత్సమాజ
కార్యదర్శి వ్రాయుచున్నాడు.

గంగాజిల్లా లెక్కలితలోకా పలాసగారు విలే
ఖరియొక్కట్లు వ్రాయుచున్నారు. ఈనెల 23వ తేదీని బ్రాహ్మ
ణతత్వాలలో "పల్లిసమ్మిళితో" సభజరిగినది. లెక్కలి మంద
సాలకునడుమ ఒకలోయర్ నెకండరీ పాఠశాలను స్థాపింప
వలెననియు, ప్రతిగ్రామమునందును అయిదేళ్ల భర్తవి
కిత్తాలయమును, భర్తపుస్తక భాండాగారమును స్థాపింప
వలెననియు తీర్మానించిరి. పాఠశాలకొఱకు పలాస గ్రామ
స్థులుచిత్తుముగ స్థలము నొసకదమని చెప్పిరి గాన పలాస
యందే లోయర్ నెకండరీ పాఠశాలను స్థాపింపవలె ననియు
నిశ్చయింపబడినది.

ఓరియంటల్ సోఫులు

హిందూదేశ క్రీష్ణస్థితికి చాల అనుకూలమైనవి.
మంచి వేసంగి సోఫులు, పట్టి వేళ్ల నూ నె
సోఫులు, మల్లెపూల సోఫులు, బహులు సోఫులు,
కూసుబెల్, బియానుడు, లవండరు సోఫులు.
వివరములకు ఈక్రింది అడ్డెసుకు వ్రాయుము.

ఓరియంటల్ సోఫు ఫ్యాక్టరీ,

730 గోయబగన్, కలకత్తా.

ఆంధ్రదేశ వార్తలు

గోవాలో జిల్లా అంబాజిపేట పోస్టు కృష్ణరావుడు
వెదపూడి గ్రామములో 8 మంది విద్యార్థులచే ఈ నెల 8 వ
తేదీని గ్రామ పునోద్ధ్వనకొఱకు అజ్ఞాతపు నారాయణమూర్తి
గారి ఆధిపత్యముక్రింద సుగుణసంఘమని యొక సంఘము
స్థాపింప బడినది.

రాబోవు నెల 1 వ తేదీని జిల్లా పాఠశాల
మద్రాసు గ్రామమునందలి స్వస్థుల మనోరంజనకైన్యములయ
వా క్షోభ్యము గాడిదన్ మనోరంజనకైన్యము గావుగారి ఆధ్య
క్షత క్రిందకు, స్వరాష్ట్రములినధ వాణిజ్య వివాదధాని
గారి ఆధ్యక్షత క్రిందను జరుగును.

కృష్ణజిల్లా పూర్వ గ్రామమునందలి ఇన్స్పెక్టరు
నెకండరీ పాఠశాల 12 మందియు క్రిందటనే స్థాపింపబడిన
ప్రభుత్వమువారిచే రికర్మైజు చేయబడినది. ఇది యంతయు
పాఠశాల విచారక సంఘాధ్యక్షుని మొక్కయు, ప్రధానోపా
ధ్యాయుని యొక్కయు ప్రయత్నఫలమని యొక విశేషి
వ్రాయుచున్నాడు.

ఈనెల 10 వ తేదీని కవిరాజ శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి
కాశ్రిగారి ఆధ్యక్షతక్రింద ఏలూరు లాలూకా కైకరంగ్రామ
మునందలి ఆంధ్రభాగళి పుస్తకభాండాగార ద్వితీయవాడ్లి కో
త్సనము జయప్రదముగ జరిగినది. అనిపెర్లి జగన్నాథకాశ్రి
గారు కొన్ని పద్యములను చదివి భాండాగారోద్దేశమునుగూర్చి
యుపన్యసించిరి. ఆధ్యక్షుల కభినందనములతో సభముగి నెను

ఏలూరులో వెదకల్లేపల్లి వాస్తవ్యులగు మరాఠీ
కొదాలి వెంతయ్యపంతులుగారు ఈ నెల 7 తేదీని పగలు
11 గంటలకు స్వస్థులయిరి. వీరు దేవరకోట, నూనవీడు
సంస్థానములందు భ్యాతితో నుద్యోగముఁ జేసియుండిరి. వెద
కల్లేపల్లిలోని పాఠశాలలు, పోస్టాఫీసు మున్నగువాని స్థాపనకు
వీరే కారకులు, వీరి దైవభక్తిని, ప్రజాసేవను చూచి వీరిని
"చిన్న రామదాసు" గారని పిలుచుచుండువారు.

ఈవత్సర మేప్రియల్ 1వతారీఖున తెనాలిలో సరస్వతి
నిలయము వారిచే తెనాలి కేంజిపాఠశాలల సబ్ అసిస్టెంట్
టుఇన్స్పెక్టరుగారివలన జరుపబడిన పరీక్షయందు మద్రా
బసర పున్నయ్య నాగుబోయిర నాగభూషణం లాడిబోయిర
శ్రీరాములు గార్లకు ప్రభుత్వ ద్వితీయ తృతీయ బహుమానము
లాసంగబడినవి. యలవర్తి వెంకటసుబ్బయ్య, కూచిపూడి;
నాగుబోయిన నరసయ్య, కొలకాపూరు; వీరలకు ప్రత్యేక బహు
మానము లీయబడినవి.

సామూయనందు గల చామాలయ్య యను గ్రామజీవ
యంత్యురము 8 సం. 8 రముల కొకపర్యాయము జరుగుచుండును.
ఈ సంవత్సరము జరిగిన యంత్యురము ఈ నెల 12 వ తేదీని
జరిగినది. చుట్టుపట్ల గ్రామములనుండి యనేకులు వచ్చిరి. ఇది
మానున రథముపై 70 అడుగుల ఎత్తునకు కట్టి దానిమీద
నెంక మనిషిని కూర్చుండజెట్టిరి. ఈ యంత్యురము సాలూరు
జమీందారు గారి యాదరణచే జరుపబడినదని యొక విశేషికుడు
వ్రాయుచున్నాడు.

బర్హాలలోని ఎట్టంగడిలో ఎట్టిస్వామిలవారను వారు
న్నారనియు వారి ప్రభావవిశేషమున చుట్టుప్రక్కల గ్రామ
ములనుండి వేలకొలది జనులు వారినిజూడ వచ్చుచుందురనియు
ఈజనులకు భోజనవసతులు, పశువులకు మేత మున్నగువాని
కొఱకు, రాజాపురం వెదపోతెప్ప, ముక్కన్న అనువారు
ఏర్పాట్లుచేసి విశేషభక్త్యము చేసిరినియు, ఈనెల 14 వ తేదీని
వారి యింట ఒకలగ్నము జరుగగా వారు బీదలకు అన్నదాన
మును విరివిగా చేసిరినియు ఒక విశేషి తెల్పుచున్నాడు.

అగిరిపల్లిలోని శివరామకృష్ణ పుస్తకాలయమునకు మ
డుపల్లి కృష్ణయ్యగారు స్కాంధపురాణమును మనుపల్లి శిరు
నాధురిగారు భవిష్యపురాణమును యంధూరు వేంకటసుబ్బ
య్య వెంకటప్పగార్లు కూర్మపురాణము, వామన పురా
ణములను యంధూరు రంగయ్యగారు బ్రహ్మపురాణమును
యంధూరు కాశ్యపగారు బ్రహ్మాండపురాణమును జాలూరు
ముత్తయ్యగారు సారదపురాణమును ఒసంగినియు వీని విలువ
ఇంచుమించుగా 70 రూ॥లుండుననియు ఇదివఱకే పుస్తకాల
యమునకి పురాణములు 8 లవనియు ఒక విశేషి వ్రాయు
చున్నాడు.

అమెరికను విద్యాలయములు

గురుశిష్య సంప్రదాయము

యుద్ధ ౨.౫.

అమెరికానండి ఆ. నారాయణరావుగారు మా కిట్లు వ్రాయుచున్నారు:-

ఇక్కడి గురుశిష్య సంప్రదాయము గ్రహింపవలయు నన్న మీ కొంత మన ప్రాచీనపద్ధతిని హృదయస్థము చేసి కొనవలసియున్నది. వ్యాకరణము, వేదాంతము, తర్కము మున్నగు శాస్త్రములను కాశీకిపోయి 10, 15 రోజులు అధ్యయనము చేసివచ్చిన మనపండితు లేరీతియందురు? ఒక కొవము లేదు. ఒకగర్వములేదు. ఒక మర్మములేదు. ఈ మహావిద్వాంసులు తమ విషయకొటిపై జాత్రు వాత్సల్యమును పరికిలింపుడు. అది పితృ వాత్సల్యము. మన ప్రాచీన విద్య యొక్క అదర్శము సంపూర్ణమైనది కాకపోయినను, కొంత వఱకు విద్యార్థుల స్వసహాయశక్తిని, ఆత్మగౌరవమును పోషించినదని చెప్పవలసిందియు లేదు. దైవములు, కొండలు, నిలుచుండ లేట్టుటలు, జలమానాలు, సస్యండు చేయుటలు మున్నగు భీభత్సపద్ధతులవైన కాదు. గురుశిష్యుల పరస్పర వాత్సల్యము సమభావములపై ఆధారపడి యుండినది.

అమెరికను విద్యాలయములలోని పండితుల స్వరూపము సరిగా గ్రహించుటకు మీరు పై భావములను అన్వయము చేయవలసి యున్నది. నాలుగు నెలలనుండి యొక పండితుని పరికిలము చేయుచున్నాను. ఒక్కటే వేదము. ఒక్కటే తై. కయస్సు 50 సంవత్సరములు. కనడా దేశము జన్మ స్థానము. అర్థ శాస్త్రమును, పదేండ్లు కాబోలును చికాగో విశ్వవిద్యాలయమునందును, ఇంకొక విశ్వవిద్యాలయము నందును అధ్యయనము చేసి పిమ్మట బిరోపా ఖండచంతయు సంచారము చేసి వచ్చినాడు. పేరు డాక్టరు మెక్సర్సన్. ఈయన యొద్ద నేను రెండు విషయములను కొలిచి చదివియున్నాను. ఒకటి క్యూసానుదారులకు నిర్మలు, రెండవది గ్రామములలోని సాంఘిక జీవనాహిని. మేము క్లాసుగదిలోనికి తరుచుగ గలిసి పోవుచుండుము. గుర్రముదగ్గరకు పోవుటతోడనే తాము మా కంటే ముందుచదివినామకు తెలుపుతెరచి నిలువబడును. లోపలికి బోయి తనవర్సకాదు మా కుర్చీలను సరిగా సర్దియుంచును. మేము కూర్చుంటుంటే నతడు నా తా ను కూర్చుంటుండును. ఒకరింత ఆలస్యముగా వచ్చినయెడల మాత్రమాపణ కోరును. ఈయన మాకు గురువు కదా? పర్యవేక్షకారి కదా? అర్థ శాస్త్రాభివృద్ధి అధ్యక్షుడు కదా? అయినను, ఎవరనులేచి నిలువబడెను. "గుడ్డూమ్మంగు సాటి ఆరే" అని డిక్లరుమితురు. సాతము ప్రారంభము కావలసిన నిమిషమునకు రానియెడల విద్యార్థులు లేచిపోవుట మామూలు. లేదా, రెండవమాగు నిమిషమును వేచియుండుటయుకలదు. శిష్యోవుగ జరుగు రణగొణస్థితి మితిలేదు. పాటలు, పద్యములు, సంగీతములు, సాహిత్యప్రవృత్తులు, ఒకటి కాదు, సర్వము. ఒకరు కాన్సె ఎనుటివర్చినిదికి చాచివారు మంబులు. ఇంకొకరు మెయిన్స్కోవాద జేసియుండును - నుటి యొకడు కునికీపాట్లు సహించును. ఇంకొకటియు లిస్సాన్ నూచకముకాదు - ప్రతివ్యక్తికి అంతిస్నాత్యంత్రము కలదు. ఇంతలో పండితుడు మెట్లగా, విషయముగా నప్రవృద్ధుడవుచును. వచ్చినాడని విద్యార్థులు లేరు సంభాషణములను విడువరు. లేచి నిలువబడుదురా? లేదు, ఈవిధముగా పాతము ప్రారంభ మగునవట సాగుచునే యుండును. పాతము ప్రారంభమైన తరువాత మాత్రము చప్పుడు ఉండదు. ఇక్కడ గురువునకు శిష్యునకు భేదములేదు. విద్యార్థియొక్క ఛాయయే గురువు. గురువు యొక్క ఛాయయే విద్యార్థి. వాతలాల కానిడు, దేవాలయము కానిడు, సంఘము కానిడు, గృహము కానిడు, వీని యన్నిటి యగునన ప్రవహించు జీవ వాహిని ఒక్కటియే. అదియే ఉద్వేగవంతమైనది. విద్యా విధానము విద్యార్థియొక్క ఆత్మగౌరవమున, కృత్రిమ తంత్ర్యమును, ఆత్మప్రకటనమును, స్వసహాయమును, పోషింప దో అరట ఉత్తమపాఠతత్వము వికసించబడును. స్వపరిపాలనముగల రాజ్యములందు, రాష్ట్రస్వర్గమునకును పౌరధర్మ మునకును, భేదము లేదు. అట్టిభేదముగల దేశములందు, విద్యానిధానము రాష్ట్రస్వర్గమునకు లోబడియుండును. స్వపరిపాలనముగల దేశములందు, ప్రజలకు ప్రభుత్వమునకు భేదములేని దేశములందు, గురువునకు శిష్యునకు, రాష్ట్రమునకు వ్యక్తికి,

పాదశాలకు విద్యార్థికి, భేదములేదు. కాబట్టి విద్యార్థులను జూచిన గురువులకు కను. గురువులను చూచిన విద్యార్థులకు దయ. ఇక్కడి కొన్ని ముఖ్యసాతములు యదవమనన యని ప్రత్యేకముగా లేవు. దేశవిషయవిచారణయే పెద్దసాతము. ఈకోజున కారాగారముల సంస్కరణ విచారణ. తేల్చి భార్యాభర్తల కలహముల గూర్చియు, ఎడబాటును గూర్చియు విచారణ. ప్రస్తుతము జన్మముల నణగద్రొక్కు విచారణ. పెద్ద పెద్ద పండితులు సాధారణముగా తాముబోధించు విషయముల కొకపరన గ్రంథము నిర్మామింపరు - అవిషయమునకు సంబంధించిన అనేక గ్రంథములను పుస్తక భాండాగారము నందుంచి వానించున గోరెదరు. తాము వానిని జీచి చదివినాము నుపన్యసించురు. విద్యార్థులు చదివినది లేనిది తెలిసి కొనుటకు, చదివిన యంశములను వ్రాసిమాప గోరెదరు. ప్రతిదినము వ్రాసికొని వచ్చిన సంగతులనుగూర్చి జరుగు చర్చయే పాతము. అధ్యయనము నెలకొనకపోయిన వ్రాతమాలికనుగూ పరీక్ష జరుగును. ప్రశ్నోత్తరములమూలము, చర్చమూలమున వ్రాతమూలమున విద్యార్థియొక్క ఆభివృద్ధిని సులభముగా పండితుడు గ్రహించును. గురువుయొక్క పని సిద్ధాంతమును, భార్యచతుమును తెలియజేప్పట. గురువు పూర్వాచారప్రియులైన, విద్యార్థులు తావశ్యముల ధరింపనక్కరలేదు - సంస్కర్తయైన విద్యార్థులు తేమ తేమ ఆచరపట్టు కొట్టనక్కరలేదు. అనేక విషయములందు గురుశిష్యులకు భేదముండును. శిష్యుడు తన ఆభిప్రాయమును తిరస్కరించి నాడని గురువునకు బూనడు. జరిమానావిధింపడు. పాతశాలనుండి తొలగింపడు - పరీక్షకు పంపుట మానదు. శిష్యుని కల్పనాశక్తిని, స్వతంత్ర విచారణను సర్వవిధముల పోషించి, ఆభివృద్ధికి ధంకరములైనవానిని మాత్రమే ఖండించును. విద్యార్థియొక్క ఆత్మగౌరవమును కృత్రిమ తంత్ర్యమును బలపఱచుటయే గురువుయొక్క ధర్మము. అదియే సత్యస్వరూపుడును, దేశభాంధవుడును నగు పండితునివిధ్యక్తకార్యము. ఇక్కడ పరీక్షయ నెడి భయంకరముగ పెద్దపాఠరయొకటిలేదు. ముడుపులులేవు. కావకలులేవు. ఆత్మహత్యలు లేవు. ప్రతిదినము పరీక్షయే ప్రతివారము పరీక్షయే. తుపాకులు కేరంకులు, బల్లెములు పుచ్చుకొని ఒక్కొక్క విద్యార్థి కొక్కొక్కరు చొప్పున కావలికాయుటలేదు. ప్రశ్నలకాగితముల నిచ్చి గురువు వేడలిపోవును. తరువాత నెవరి కర్మము వారిది. నేను కాలిఫోర్నియా విశ్వవిద్యాలయమునందుండగా, ఎఫ్. ఏ. జూనియరు విద్యార్థులకు రసాయనశాస్త్రమునం దొక పరీక్ష జరిగినది. వీనియందు కొందఱు విద్యార్థులవ్రాత ఒక్కొక్కటిగా నుండి గురువునకు అనుమానము కలుగ జేసినది. కొందఱు సక్రమవానివ్రాతలనుచాచి వ్రాయకపోలేదు. ఇందుపైన గురువు చేసిన పనియేమిటి? మీరందఱు రెండుసంవత్సరముల వఱకు పరీక్షకు రాగూడదు, అని పలకమీద వ్రాసి పెద్దభక్తి ప్రసంగముచేయలేదు. మూర్ఖుడక తిరిగి చదివొన్ని ప్రశ్నల నిచ్చి నివ్వినాడు! అందఱు నివ్వినారు! ప్రతి పెద్ద విద్యాలయమునందును నచట విద్యార్థులచే నిర్వహించబడు వైవిధ్యపూరితము మానవత్రికలు చాలఉండును. గురువు రెండు కాలతయార్జునైనను, నెంతి దాక్షిణ్య హృదయు లైనను సంకతప్తమైననారా పుత్రికలలో వారు నూక చిత్తుకకకైదును. ఎంత వ్రాసినను గురువులకు కోపమా! లేదు. బహుశః వీని కోపమునంతయు చంపుకొని యుండురు. విద్యార్థులలో నెవరి మీదైనను నోవ మేదియైన వచ్చినపుడు దానిని విద్యార్థుల పంచాయతీయే చూడరణ చేయునగాని ఉపాధ్యాయులు కాదు.

ఇక్కడ దోరణమువారి విద్యాలయము లన్నిటి యందును, విద్యార్థులు విధానముగా యుద్ధశిక్షణము బొందవలసియున్నది. విద్యార్థులయొక్క పెద్ద బ్యాంకు ఉండును. ఆరాష్ట్రముయొక్క బావుటా ఆరాష్ట్రపు కాలేజి పూలముయొక్క చిహ్నము. అయిదులను దాని యందు టవై పెద్ద ఆయుధాగారము కూడ నుండును. కాని, నిర్మితిరాత్రి మాకాలేజి విద్యార్థులు తన యుద్ధ విద్యావైపునకు శత్రువులమీద గాఢ మిత్రులమీదనే చూపుకొనిరి. ప్రతిసంవత్సరము ఎఫ్ ఏ జూనియరు వారికిని సీనియరు వారికిని పెద్ద ద్వంద్వయుద్ధము జరుగును. ఈక్లాసులకు వైరమెక్కువ. ఇదిగాక జూనియరు విద్యార్థులను చూచిన తక్కినవారికి నిర్లక్ష్యము. ఎందుకని? వీరందఱు క్రొత్తవాని. అందుచేత వీరికి నిర్బంధమును విశేషముగ కలవు. తుదకు లోలోపల రగలు అగ్ని ఒక్కసారి ప్రవ్వెల్లెను. అని నిర్మితి రాత్రి 8 గంటలకు ప్రారంభమై 2 గంటలవఱకు రగలుచునే యుండినది. ఇరుపక్షముల సయిదానకంపలందు యుండినది.

పట్టణములో నివసించుచుండిన వా రందఱు కోలాహల ధ్వనులు చేయుచు, విద్యాలయ ప్రదేశమును సమావేశమైరి. కొందఱు చిన్న కత్తులు, కత్తెరలు, త్రాళ్లు, పద్మములు పుచ్చుకొని వచ్చిరి. నుటికొందఱు మోటారులతో వచ్చిరి. అక్కడ నుండి చూడుట, జూనియర్లు సీనియరులను, సీనియర్లు జూనియరులను వట్టి కొట్టుకొనసాగిరి. సాధారణముగా నొకడు నేల బడునా? పడులోగా ఒక కేకవేసి చుట్టుముక్కను సహాయమునకు వచ్చును. ఇట్లు ఏవత్తుమువారి సంఖ్య అధికమును, బలవంతమును అగునో వారు మిగిలినవారిని నేల బడ చేసి కొట్టులమీద గూరుచుండ్ కాన్సెర్రలు బిగించి బురద గుంటలలోను, కాలువలలోను వేయసాగిరి. కొందఱిని చెట్లకు గట్టిరి. కొందఱిని పొదలలో వేసిరి. కొందఱిని వీధులలోని కిడ్నీవేసిరి. కొందఱిని మోటారు బండ్లచక్రములకుగట్టి బాధించి ఇది సామాన్యమైన కలహముకాదు. బహుశః ముఠాదను, పరాక్రముతోడను, ఆక్లాసుయొక్క గౌరవముతోడను గూడినది. అందువలననే నేలలకు తీవ్రమైనగాయములు తగిలినవి. తలలపగిలినవారు కొందఱు, చేతులువిరిగినవారు కొందఱు మోకాళ్ళు పుండ్లుపడినవారు కొందఱు. అనేక అంగవైకల్యములు! విద్యార్థులలోనే నైర్మల్యము నభ్యసించుచున్న వారును, రెడ్ క్రాసుపరీక్షనిచ్చినవారును కలరు - వీరు డెబ్బలు తగిలిన వారికి ఉపచారముచేసినారు. తీవ్రముగా గాయములు తగిలిన వారిని వైద్యాలయములో బడవేసిరి. అనలయుద్ధము నేను నికసిండుచున్న ఇంటిలో జరిగినది. ఇది కేవలము ముట్టడియే.

నేనున్న మేదలో 25 వుంది అమెరికను విద్యార్థులు కలరు. వీరుబయటకు పోకుండ్ మెట్లుగా ఇంటిలో గూరుచుండిరి. ఈసంగతి మిగిలినవారికి తెలిసి మామేదలో ప్రవేశించి వీరిబయట కీమ్మకొని పోవుటకు నిశ్చయించిరి. ఈ వార్త మాన్నేహితులకును తెలిసి, వారు లోపలికి రాకుండ్ చేయుటకు కావలసిన ప్రయత్నములు సాగించిరి. చచ్చిపోని తొట్టలలోనిసి సిద్ధముచేసిరి. మెట్లవైకి రాకుండ్ పెద్దచక్రము, తలపులు, బల్లలు, అడ్డమువేసిరి. పురుపులు, నేలపఱచు ఏమగుడ్డలను చీపుల్లనుమీద బడవేయుటకై వానినిప్రొంగుచేసిరి. కిటికీలదగ్గర ను నున్నులను కావలిపెట్టిరి. ఇంతలో నూరునూరుబడేబడిమంది వచ్చి మామేద చుట్ట వేసిరి. వీరును నిచ్చెరలు, త్రాళ్లు, కత్తులు, కత్తెరలు పుచ్చుకొని అన్నిటికి చయ్యవై వచ్చిరి. ఈకత్తెరలు జాట్లు కత్తిరించుటకును, కత్తులు అడ్డమువచ్చు త్రాళ్లును కోయుటకును, త్రాళ్లు శత్రువర్గము వారిని కట్టి చేయుటకును అని ఊహింప వలయును. ఇంటిలోపలివారును, ఇంటి వెలుపలివారును అంగణ యుద్ధ విద్య నభ్యసించుచున్న వారే. లోపలివారు రక్షణ మార్గము నవలించిరి. బయటివారు ముట్టడివేసిరి. ఈముట్టడి ముందు నుండియు, వెనుకనుండియు, ప్రక్కనుండియు సాగించిరి. ముందున్నవారు మెట్లు మీనుగ త్రొసికొని వచ్చుటకును, వెనుక వారు ప్రక్కవారు, నిచ్చెరలవైనుండి కిటికీలలో దూరి వచ్చుటకును మొదలు పెట్టిరి. అంతట ముందున్నవారు, విధివానాండి ఒక పెద్దగుంపుగా వచ్చిరచిరి. వచ్చుటతోడనే మేదవై నాన్నవారు చీరక చచ్చిరు గుమ్మరించిరి. ఈ చచ్చిరు నుందుకంటెను కీలముగా నుండినది. కొంతసేపు చచ్చిరు పనిచేసినది కాని ఆ సుంపు నీటికి భయపడువారా? లేదు. ఒకరు వెనుకకు కిక్కిర చుట్టిరచుచున్న నూరుబడ సాగిరి. నీరు తోడిపోయిటచే నీటికి పురుపులు, సురులుమీద వేయసాగిరి. పురుపులు మనస్సులను నిలుపునా? నిలువాలి తమచు చెక్కులూని చెట్టుగాదాసాగి. చెట్టునూర్లును అపునా! వారసంఖ్య అధికముగా నుండుటచేత క్రమముగా మెట్లెక్కసాగిరి. మెట్లమీది కాచిని క్రిందికిత్రొసివారు. నుటి కొందఱిని బడితెలుతీసి నిలబూద బాపవారు. దానికిని భయపడలేదు. ఇక చేయుమార్గ మేమున్నది? అంతట ముట్టియుద్ధము ప్రారంభమైనది. ఈలోపుగ నెవరో యొకడు, అమెరికను బావుటాకు గట్టి మేడవైనుండి వ్రేలాడుచుండి ఒక పగ్గమును పట్టుకొని వైకివ్రాకీ కాలపరవనెనిని నిశము లన్నటిని ఆర్పివేసినాడు. తరువాత చీకటిలో భేదములేకుండ్ క్రిందబడి పొర్లినారు. ఈసంగతి యిట్లుండగా కిటికీలదగ్గరకదనమును. ఆక్లాసు మాత్రము ఒక కేంద్రకాలము నిలిచి సామాన్యము (వీరు పిడుగువంటివాడు. నిచ్చెరలనెక్కి వచ్చుచున్న వారిని నేల త్రొసియు, కొట్టియు, గుద్దియు, ఏమో వానికి చేతివైన గోల చేసినాడు. కాని ఏమియు పనికిరాలేదు. వీరుచీకటికి అడ్డములు పగులగొట్టి లోపలకువచ్చిరి. వచ్చి, జీవములు వెల్లింపి, ఎఫ్-ఏ జూనియరులను పట్టిరెక్కలు నెరుకుట మొదలు ప్రయత్నములూగుకొని పోయిరి. అక్కడ క్రిందబడవేసి కాళ్ళను బండ్లచిది. పిచ్చుట కాళ్ళను మోవగొట్టికట్టి ఒకముడ్డలోనికి, నూరుబరాయికట్టికొనిపోయి కొందఱిని బండ్లలోను కొందఱిని గూరికీ కాలువలలోను పడవేసిరి.

రాష్ట్రములను ప్రత్యేకముగా నేర్పాటు చేసినపుడు ఇండియా దొరతనమువారు వానితో స్థిరముగా కంట్రాక్టుల నేర్పి అందు కొనలేదు. 3 సం. రములు అనుభూతును మొకపద్ధతిమీద ఈ రాష్ట్రములతో కంట్రాక్టులను చేసికొని యుండిరి. భూమి విస్తృతి, నీటిపారుదల, పంటలు, అవయము, వృత్తిపనులు, నీటిలో సగభాగమును, ముక్తపదార్థములమీద వచ్చు నాదాయమును (Excise Revenue) 4 వ భాగమును మాత్రము తాము గ్రహించి మిగిలిన యాదాయ మంతయు రాష్ట్రముల యభివృద్ధి కొరకు వదిలివేసిరి. మామూలుగ నితర రాష్ట్రములతో నిండియా దొరతనమువారి వలె కంట్రాక్టు పద్ధతి ప్రకారము వస్తువుగా న్యాయముల వచ్చు నాదాయముతో సగభాగము మాత్రమే తాము గ్రహించుచున్నారు. కాని నై మూడు రాష్ట్రముల నుండియు నాల్గవభాగమే గ్రహించుటవలన వారికి వాల లాభము కలుగుచున్నది. ఒక్క బీహారు రాష్ట్రమునకు పలు కంట్రాక్టుపద్ధతి ఆచులులో వచ్చు 3 సం. మాలగు సుమారు 75 లక్షల రూపాయలు మిగిలియుండెను. కనుక బీహారును ఇండియా దొరతనమువారు ఎన్ని విధముల సదుపాయములను చేసి యుండెనో మనము పునః తేలిసికొనవలయు. మొట్టమొదట 3 సం. లకు చేసికొనిన కంట్రాక్టు 1915 సం. 10 మాన్చి తో సమాప్తి పొందినది. అప్పు డితర రాష్ట్రములతో వలె నె యామూడింజతో కూడ స్థిరముగా నేర్పాటులను చేసికొనవల యునని ఇండియా దొరతనమువారు తలచి యుండినను, యుద్ధ వనవచ్చుటచే వెనుకటిపద్ధతి ప్రకారమే 1916 సం. 10 యేప్రిల్ మాసము వరకును అచట జరుగునట్లు తీర్మానించిరి. తరువాత గూడ యుద్ధము ముగియనందున 1911 సం. 10 యేప్రిల్ వర కును కల్లుకు నేటివరకును వెనుకటి పద్ధతి ప్రకారమే ఆరు లు జరుగుచున్నది. ఇన్ని విధములవచ్చిన ఆదాయముతో బీహారు తన యవసరములను గడుపుకొనుచున్నది. బీహారు ప్రత్యేక రాష్ట్రముగ విడదీయని కాలమందు అందు వయాల ఆయన ద్రవ్యము కొంతవరకు బంగాళీయుదుగూడ ఖర్చు పడుచుండెను. నాటినుండి బీహారు దేశాదాయమును వ్యయ మును మెరుగుచు నేయున్నది. అది ప్రత్యేక రాష్ట్రము గా నేర్పడిన ప్రథమ సం. 10 ముందు ఆదాయము రూ. 26885000 లు; 1917 సం. 10 యేప్రిల్ మొదలు 1918 యే ప్రిల్ వరకును 31602000 రూ.లు ఆదాయమున బడ్జెటు ప్రకారము మదింపు చేయబడినది. కడచిన సం. 10 ఆదాయ ము 31740000 రూ.లు. కనుక మైదు సరవత్సరములలో రాష్ట్రపు ఆదాయము 50 లక్షలు పెరిగినది. ముందు సం. 10 మునకు ఖర్చు గూడ ఎక్కువని తక్కువ చేయబడి యున్నది. ఇది 34073000 లు. దీనికి కారణము ముందు సం. 10 బీహారు ముందు పాట్నా విశ్వవిద్యాలయ మేర్పడవలసి యుండటమే, ప్రత్యేక రాష్ట్రము నేర్పరచిన మొదటి సంవత్సరమందు గవర్నరు మొదలగు వారి జీతములకు గాను 1264000 లు రూపాయలు వ్యయమయినది. 1915-16-సంవత్సరమందు ఈ సంఖ్య 1350000 లు వరకును పెరిగినది. వ్యయము మెరుగుచున్నను, ఆదాయము కూడ మెరుగుచుండుటవల్లను, గ్రాంటు నిల్వ మొత్తము 2 కోట్ల రూ.లు లుండుటవల్లను, దానిలో నుండి పయకము వ్యయముచేసి కొనుటకు పిలుకలుగుచున్నది. ఇట్లు ఖర్చు చేసికొనగా బ్రస్తుత ముమిగిలి యున్న నిల్వ 11500000 రూ.లు గలవు. బీహారునందు రాష్ట్రదొరతనమునకు సంబంధించిన ప్రతీష్టాపన లన్నియు మొదటి సంవత్సరమునుండే నిర్మించియుండలేదని తెలిసికొన వలసియున్నది.

అందుకొరకు యెనను నెలకొల్పుటకు ముందు దాని నేర్పేలు విధానమును పరిశీలించవలయునో తెలిసికొనవలయునగా! దీనికి కొంత కాలముపట్టును. ఈ ప్రకారము 1915-16 సంవత్సరమందు గాని బీహారునందు హైకోర్టు నేర్పరచియుండలేను. కొలది మాసములలో విశ్వవిద్యాలయము స్థాపితమగును. ఈ చరిత్రలన తేసికొని విషయమున బీహారును ప్రత్యేక రాష్ట్రముగ చేయుటవలన వ్యయము పెరిగినను, ఆదాయము కూడ మెరుగుటవలనను గ్రాంటు నిల్వ సామ్య బీహారున కవసర మునుబట్టి అధికముగనిచ్చి యుండుటవలనను ప్రత్యేక రాష్ట్ర) నిర్మాణమువలన ఒక్కడమ్మిడియైనను పన్ను అధికముగ విధింప బడి యుండలేదని స్పష్టముగు చున్నది. యుద్ధమువలన నితర రాష్ట్రములందు వలెనే నవటం గూడ పన్నులు కొంతవరకు పెరిగియుండవచ్చును గాని ప్రత్యేక రాష్ట్ర) నిర్మాణమువలన నెంతమాత్రమును గాదు. ఈ విధముననే ఆంధ్ర రాష్ట్ర) నిర్మాణమువలన ఒక్క డమ్మిడి యయినను పన్ను హెచ్చదని స్పష్టముగను హైద్రాబాదును చెప్పవచ్చును. మన రాష్ట్రము యొక్క అంతల సహాయమున ఆంధ్ర రాష్ట్ర) నిర్మాణమువలన వ్యాసమునకు ఋజువు చేయవచ్చును.

అమెరికానుండు మద్యపానము.

అమెరికానుండి మా ప్రత్యేక విశేషము డిట్లు వ్రాయు చున్నాము:—ఒక్క రాష్ట్ర) ప్రధానము వారు మద్యపాన మును పూర్తిగా నిషేధించిరి. ఈ రాష్ట్రమునందు కల్లు సారాయి మున్నగు నివాచితము ద్రవముల నమ్ముదుకాదుమే తేవు. యునైటెడ్ స్టేట్స్ రాష్ట్రములలో ఒక్క రాష్ట్ర)మే సం పూర్ణముగా అభివృద్ధిచెందినది. యుద్ధము ముగియకమునుపే ఇంగ్లండును, అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములను పూర్తిగా మద్యపానమును నిషేధించును. హిందూ దేశమునది నిషే ధింపబడదు. మద్యపానమును హిందూ దేశమునందు నిషేధింప వలెను. మద్యపానము ఇంగ్లండుకు పనికిరానియడల, హిందూ దేశమున సంఖ్య నుండే పనికిరాదు. ప్రజలు నివాచితము ద్రవ ములను పానముచేసి, పానై శృణాతిని హిందూ దేశమున దీసికొని రాగూడదు. హిందూ దేశమునందును మహా సర్థల వారు మద్య పానము నిషేధమును గొప్పయు మహావోదేశమును సలప వలెను. (ఆ. నా.)

ఆంధ్రమునందు కొంత ప్రావీణ్యము గలిగి అందఱి చేత ననుమదింపబడును 11 ఏట మరణించిన క్రొవ్విడి చక్ర పాణి యను బాంబుదేహి ఈ నెల 20 వ తేదీన ఢిల్లీవరకు తాలూకా సరిహద్దు గ్రామమున చక్రపాణి పుత్రక భాండా గారమని మొక గ్రంథాలయము స్థాపింపబడెను. పుణ్య లి గ్రంథాలయమునకు 300 పుస్తకముల సుచితముగా నిచ్చిరి. దీనికి క్రొవ్విడి మత్తేయరావు గారధ్యక్షులు. కార్యకర్తలును ఇతర కోశాధికారులును నిష్ఠ యింపబడిరి. క్రొవ్విడి మత్తేయరావు 25 రూ.లును పుల్ల రామచంద్ర య్యగారు (పుల్ల) 2 రూ.లును గాంధీగారి భాయపటము మొదలగు గ్రామస్థులలో కొందరు 500 రూ.లునకు కిరాయిలకు తీర్చుట కుతూహలమున చేసిరి. వేగేన్నీ కుబ్జరాజు గారు గోల్లపట్టుగారు, సందరు జార్జి చక్రవర్తి పటమును వొసంగిరి.

ఆంధ్ర రాష్ట్రము-పన్ను లభయము.

ఆంధ్రులకు ఆంధ్ర రాష్ట్రమునలభవవారు చెప్పవలయుంత రములలో రాష్ట్రమునలభవ ఖర్చు నధికమై క్రొత్తగా పన్నులు విధింపవలసి వచ్చుననియు, అది రయికులకెంతయు కష్టముగ నుండుననియు ఒక వాదము. ఈ వాదమును ఎంత సత్తువ గలవో విచారించవలసియున్నది. సందర్భము లన్నిటిని బాగుగ విమర్శించుమేని అట్టిపన్ను లెంతమాత్రమును అవసరములేదని తెలియగలదు. ముందుముందు బీహారు రాష్ట్రములయొక్క నిదర్శనములన నీవిషయమును విచారించుము. అదివల కనగా 1905 సం. 10 నుండి ఈ బీహారు రాష్ట్రము వచ్చు బంగాళీ రాతో కలిసి యున్నది.

బీహారు దొరతనములను ప్రత్యేకముగా విడిచిని యొక రాష్ట్రముగా నేర్పాటు చేయవలయునని 1911 సం. 10 ముందు ఇండియా దొరతనమువారు తీర్మానించిరి. ఈ తీర్మాన ము 1912 సం. యేప్రిల్ మాసమునందు రాష్ట్రములుగా నేర్పి డెను. ఆసామెతు రాజధాని కలదు. బంగాళీయునకు రాజధాని యు రాష్ట్ర) సంబంధముగ ప్రతిష్టాపనలను కట్టవలయును అనికనగలవు. ఒక బీహారు, దొరతన రాష్ట్రములను మాత్రము రాజధానియు రాష్ట్ర) సంబంధముగ ప్రతిష్టాపనలను, ఆ రాష్ట్ర) సంబంధముగ కట్టవలయును ఏర్పడవలసి యున్నది.

మన దేశమునందు రాష్ట్ర) దొరతనముల వారి యధీనము నందు కాశ్యోకముగా కొంతసామ్య నిల్వగాండను: 1912 వ సం. యేప్రిల్ వరకు ఆదాయము రూ. 95700000 లు. ఇందు బంగాళీ జతపు ఆదాయము 56835000, బీహారు దొరతన రాష్ట్ర) ముల ఆదాయము 26885000 అసామెతు రాష్ట్ర) గాము 12108000. ఈ నరుమనము ఆ రాష్ట్రములను మూడు భాగములుగ విభజించి నపుడు క్రొత్తగ విధించు పన్నుల వలనరాతేను. 1912 సం. 10 మునకు పూర్వము ఆ రాష్ట్రము నందములలోనున్న సిమ్మపద్ధతుల ప్రకారమే యీ ఆదాయ ము వచ్చినది. మొత్తము నిల్వసామ్యము మూడు రాష్ట్ర) ములకును పంచి వెట్టుటయందు ఇండియా దొరతనము వారు ఎట్టిపద్ధతి నవలంబించిరో తెలిసికొనుట యవసరము. రాజధాని మున్నగువాని నిర్మించుటకుగాను బీహారునకు అధికముగా ధనముకావలసి యుండునను కారణముచేత. ఈ నిల్వ సామ్యమును చాలమొత్తము బీహారునకొసంగబడెను. 5 కోట్ల 68 లక్షలపై చిల్లర ఆదాయముగల బంగాళీయునకు 1 కోట్ల 68 లక్షలపై చిల్లరపంచివెట్టి, 2 కోట్ల 68 లక్షల పయి చిల్లర యే ఆదాయము కలిగిన బీహారునకు గూడ సుమారు 1 కోట్ల 80 లక్షల పయి చిల్లర పంచివెట్టియుండిరి. ఇంతేగాక యీ భాగమును మూడు రాష్ట్రములుగ నేర్పరచుటకు విశేష ధన వ్యయము కావలసి యుండును, గనుక ఇండియా దొరతనమువారు ప్రత్యేకముగా ఆంధ్ర రాష్ట్ర) ము మూడు రాష్ట్ర) ము లకును మొత్తము విధ 7 లక్షల 92 వేల సానులు లేక 11880000 రూ.లు ప్రత్యేకము గ్రాంటుగా నిచ్చి బీహారు రాష్ట్ర) ముగ క్రొత్తగ కొన్ని ప్రతిష్టాపనలను నిర్మించవలసియుండుటచే ఈ గ్రాంటు అవసరముగూడ బీహారునకే ఎక్కువగా నుండెను. ఆ కారణముననే, గ్రాంటులో సగముకన్న నధికభా గము 7022000 రూ.లుపై చిల్లర బీహారున కివ్వబడెను. సా ధారణముగ బీహారునకు అప్పటిలో అవసరమయిన కట్టడ ముల కగు వ్యయమును ఇండియా దొరతనమువారే భరించుచు న్నారు. బీహారును ప్రత్యేక రాష్ట్ర) ముగ చేసినపుడు దాని వరకు సుమారు 20084000 రూ.లుపై చిల్లర అయియున్నది.

ప్రతి సంవత్సరము రాష్ట్రములందు వసూలుచేయబడు ఆదాయములో కొంతభాగము ఇండియా దొరతనము వారికిని, కొంతభాగము ఆదారాష్ట్రముల దొరతనములవారికిని చెందు చున్నది. రాష్ట్ర) దాయము అనేక కాఖలనుండి వచ్చుచున్నది. అటవికాఖలనుండి వచ్చు నాదాయము సంపూర్ణముగా రాష్ట్ర) దొరతన ము వారి కే చెందు చు న్నిది. కాని స్థాంతుల అమృతము నుండి వచ్చు నాదాయము నందు సగ భాగము రాష్ట్ర) దొరతనమువారి) ని మిగిలిన సగము ఇండియా దొరతన ము వారికిని చెందుచున్నది. ఈ విధముగ నే యితర కాఖల నుండి వచ్చు నాదాయమును గూర్చియు నేర్పాటు గలవు. ఈ సందర్భమున ఇండియా దొరతనమువారు రాష్ట్ర) దొరతన ము వారికి ప్రత్యేకముగ కొంతవరకు స్థిరముగ కంట్రాక్టు లను చేసికొని యున్నారు. వీనినే (Quasi permanent contracts or provincial settlements) అని పేరు.

ప్రకృతము, చెరువుల బొంబాయి మున్నగు ప్రాతరాష్ట్ర) ములలో ఇండియా దొరతనము వారికి అట్టి కంట్రాక్టులు గలవు. ఏదేనియొక కాఖనుండి యొక రాష్ట్ర) దొరతనము వారికి అవసరకన్న ఎక్కువ ఆదాయము వచ్చునపుడు దాని లాభమును ఇండియా దొరతనము వారితో పంచుకొనవలసినదే కాని సంపూర్ణముగా తామే యనుభవింప గూడదు. కనుక బంగాళీయు, బీహారు ఆసా

ము రాష్ట్రములను ప్రత్యేకముగా నేర్పాటు చేసినపుడు ఇండి యా దొరతనమువారు వానితో స్థిరముగా కంట్రాక్టుల నేర్పి అందు కొనలేదు. 3 సం. రములు అనుభూతును మొకపద్ధతిమీద ఈ రాష్ట్రములతో కంట్రాక్టులను చేసికొని యుండిరి. భూమి విస్తృతి, నీటిపారుదల, పంటలు, అవయము, వృత్తిపనులు, నీటిలో సగభాగమును, ముక్తపదార్థములమీద వచ్చు నాదాయమును (Excise Revenue) 4 వ భాగమును మాత్రము తాము గ్రహించి మిగిలిన యాదాయ మంతయు రాష్ట్రముల యభివృద్ధి కొరకు వదిలివేసిరి. మామూలుగ నితర రాష్ట్రములతో నిండియా దొరతనమువారి వలె కంట్రాక్టు పద్ధతి ప్రకారము వస్తువుగా న్యాయముల వచ్చు నాదాయముతో సగభాగము మాత్రమే తాము గ్రహించుచున్నారు. కాని నై మూడు రాష్ట్రముల నుండియు నాల్గవభాగమే గ్రహించుటవలన వారికి వాల లాభము కలుగుచున్నది. ఒక్క బీహారు రాష్ట్రమునకు పలు కంట్రాక్టుపద్ధతి ఆచులులో వచ్చు 3 సం. మాలగు సుమారు 75 లక్షల రూపాయలు మిగిలియుండెను. కనుక బీహారును ఇండియా దొరతనమువారు ఎన్ని విధముల సదుపాయములను చేసి యుండెనో మనము పునః తేలిసికొనవలయు. మొట్టమొదట 3 సం. లకు చేసికొనిన కంట్రాక్టు 1915 సం. 10 మాన్చి తో సమాప్తి పొందినది. అప్పు డితర రాష్ట్రములతో వలె నె యామూడింజతో కూడ స్థిరముగా నేర్పాటులను చేసికొనవల యునని ఇండియా దొరతనమువారు తలచి యుండినను, యుద్ధ వనవచ్చుటచే వెనుకటిపద్ధతి ప్రకారమే 1916 సం. 10 యేప్రిల్ మాసము వరకును అచట జరుగునట్లు తీర్మానించిరి. తరువాత గూడ యుద్ధము ముగియనందున 1911 సం. 10 యేప్రిల్ వర కును కల్లుకు నేటివరకును వెనుకటి పద్ధతి ప్రకారమే ఆరు లు జరుగుచున్నది. ఇన్ని విధములవచ్చిన ఆదాయముతో బీహారు తన యవసరములను గడుపుకొనుచున్నది. బీహారు ప్రత్యేక రాష్ట్రముగ విడదీయని కాలమందు అందు వయాల ఆయన ద్రవ్యము కొంతవరకు బంగాళీయుదుగూడ ఖర్చు పడుచుండెను. నాటినుండి బీహారు దేశాదాయమును వ్యయ మును మెరుగుచు నేయున్నది. అది ప్రత్యేక రాష్ట్రము గా నేర్పడిన ప్రథమ సం. 10 ముందు ఆదాయము రూ. 26885000 లు; 1917 సం. 10 యేప్రిల్ మొదలు 1918 యే ప్రిల్ వరకును 31602000 రూ.లు ఆదాయమున బడ్జెటు ప్రకారము మదింపు చేయబడినది. కడచిన సం. 10 ఆదాయ ము 31740000 రూ.లు. కనుక మైదు సరవత్సరములలో రాష్ట్రపు ఆదాయము 50 లక్షలు పెరిగినది. ముందు సం. 10 మునకు ఖర్చు గూడ ఎక్కువని తక్కువ చేయబడి యున్నది. ఇది 34073000 లు. దీనికి కారణము ముందు సం. 10 బీహారు ముందు పాట్నా విశ్వవిద్యాలయ మేర్పడవలసి యుండటమే, ప్రత్యేక రాష్ట్రము నేర్పరచిన మొదటి సంవత్సరమందు గవర్నరు మొదలగు వారి జీతములకు గాను 1264000 లు రూపాయలు వ్యయమయినది. 1915-16-సంవత్సరమందు ఈ సంఖ్య 1350000 లు వరకును పెరిగినది. వ్యయము మెరుగుచున్నను, ఆదాయము కూడ మెరుగుచుండుటవల్లను, గ్రాంటు నిల్వ మొత్తము 2 కోట్ల రూ.లు లుండుటవల్లను, దానిలో నుండి పయకము వ్యయముచేసి కొనుటకు పిలుకలుగుచున్నది. ఇట్లు ఖర్చు చేసికొనగా బ్రస్తుత ముమిగిలి యున్న నిల్వ 11500000 రూ.లు గలవు. బీహారునందు రాష్ట్రదొరతనమునకు సంబంధించిన ప్రతీష్టాపన లన్నియు మొదటి సంవత్సరమునుండే నిర్మించియుండలేదని తెలిసికొన వలసియున్నది.

అందుకొరకు యెనను నెలకొల్పుటకు ముందు దాని నేర్పేలు విధానమును పరిశీలించవలయునో తెలిసికొనవలయునగా! దీనికి కొంత కాలముపట్టును. ఈ ప్రకారము 1915-16 సంవత్సరమందు గాని బీహారునందు హైకోర్టు నేర్పరచియుండలేను. కొలది మాసములలో విశ్వవిద్యాలయము స్థాపితమగును. ఈ చరిత్రలన తేసికొని విషయమున బీహారును ప్రత్యేక రాష్ట్ర) ముగ చేయుటవలన వ్యయము పెరిగినను, ఆదాయము కూడ మెరుగుటవలనను గ్రాంటు నిల్వ సామ్య బీహారున కవసర మునుబట్టి అధికముగనిచ్చి యుండుటవలనను ప్రత్యేక రాష్ట్ర) నిర్మాణమువలన ఒక్కడమ్మిడియైనను పన్ను అధికముగ విధింప బడి యుండలేదని స్పష్టముగు చున్నది. యుద్ధమువలన నితర రాష్ట్రములందు వలెనే నవటం గూడ పన్నులు కొంతవరకు పెరిగియుండవచ్చును గాని ప్రత్యేక రాష్ట్ర) నిర్మాణమువలన నెంతమాత్రమును గాదు. ఈ విధముననే ఆంధ్ర రాష్ట్ర) నిర్మాణమువలన ఒక్క డమ్మిడి యయినను పన్ను హెచ్చదని స్పష్టముగను హైద్రాబాదును చెప్పవచ్చును. మన రాష్ట్రము యొక్క అంతల సహాయమున ఆంధ్ర రాష్ట్ర) నిర్మాణమువలన వ్యాసమునకు ఋజువు చేయవచ్చును.

దేవులపల్లి-స్వామిశాస్త్రి.

పోర్టు సెంటు జారీగజెటు

అయిదవ గ్రేడు డిప్యూటీ కలెక్టరు జి. కృష్ణస్వామయ్య పంతులుగారు రెండు నెలల పదిహేనులు ప్రెసిడెన్సీ సెలవు తీసికొనిరి.

జిల్లా డిప్యూటీ కలెక్టరుగారు పన్నెండు కృష్ణ రావు పంతులుగారు సెలవు అంతమైనతరువాత దక్షిణ ఆంధ్రాటటుకు జనరలు డ్యూటీ చేయుటకు వెళ్లుదురు.

డిప్యూటీ కలెక్టరు జె. హుస్సేనుఖాను సాహెబు బహదూరుగారు గంటూరునుండి, జనరలు డ్యూటీ చేయుటకు కర్నూలుకు పోవుదురు.

విశాఖపట్టణము జిల్లాలోని, పొట్టింగి తాలూకా ఆఫీసులో రెండవ గ్రేడు స్టాఫ్ గారు నున్న నిడదూరి. వెంకటస్వామిని పనినుండి తీసివేసిరి. ఈతడు మరల ప్రభుత్వమువారి సేవచేయుటకు అర్హుడుకాదు.

ఒంగోలు సబ్ డివిజనులో సబ్ డివిజను ఆఫీసు గారు తాత్కాలికముగ మొదటి తరగతి నూపరు వై జయ గానున్న ఎస్. వెంకటాద్రి నాయుడుగారిని, పి. ఎస్. నరేష్ కృష్ణ వచ్చువరకు, 1917 సంవత్సరము ఫిబ్రవరి 7 తేదీ మొదలు, 1917 సంవత్సరము, ఫిబ్రవరి 16 తేదీవరకు సబ్ డివిజను గా నుండుటకును, 1917 సంవత్సరము ఫిబ్రవరి 17 తేదీ మొదలు, ఆనెలు డివిజనులో తానున్నత కాలమున తాత్కాలిక పు సబ్ డివిజనుగా పనిచేయుటకును నియమింపబడిరి.

హోస్పేట సబ్ డివిజను ఆఫీసుగారు, మొదటి గ్రేడు ఓ.కరుసీయరును పి. కామేశ్వరరావుగారు, టి. జి. కృష్ణయ్యగారు ప్రెసిడెన్సీ సెలవు తీసికొనిరి; గాన, వారిస్థానమున 1917 సంవత్సరము, మే 29 తేదీనుండి ఆరవ గ్రేడు సబ్ డివిజనుగా నియమింపబడిరి.

కర్నూలు డివిజనులోని గుచ్చి గంగప్పగారు అసంతృప్తము తాలూకా సభ్యులలో సభ్యుడుగ నెన్నుకొనబడిరి.

బళ్లారి జిల్లా హోస్పేట తాలూకాలోని ఆనెండ్ల భీమా రావు పంతులుగారు మొదటి వార్డు కన్స్టబులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

భువనగిరి, ఉప్పలపాటి నూతనారాయణ రాజుగారు గ్రేడ్ ట్రైన్ గారు తాలూకా బోర్డు సభ్యులుగ నేమింపబడిరి.

నిజాం రామచంద్రరావు పంతులుగారు సంచాల తాలూకా బోర్డు సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

మల్లు, వెంకటరెడ్డి, సయ్యం అబ్దుల్లాబాదుఖాను గారు ఆర్మీవారు తాలూకా బోర్డు సభ్యులు.

ఇప్పటి అప్పలగడ సయ్యం పట్నాయకుగారు పోర్టు ట్రైన్ గారు తాలూకా బోర్డు సభ్యులు.

ఎజాపురపు కోదండరావు పంతులుగారు డి.వి.సి. పట్నాయకు మున్సిపల్ డివిజను సభ్యులుగ నేమింపబడిరి.

టి. ఆర్. కమలానందము మునల్పూరు, ఎ. సాంబశివ అయ్య, ఎస్. బానుగాడ్డ కడప మండలములోని రాయచోటి తాలూకా బోర్డు సభ్యులుగ నేమింపబడిరి.

కన్నారా మాణిక్యరావుగారు ఒంగోలు తాలూకా బోర్డు సభ్యులుగ నేమింపబడిరి.

కోలా కేశవరెడ్డిగారు సరసారావు పేట తాలూకా బోర్డు సభ్యులు.

గుడివాడ తాలూకా బోర్డువారు గుడిపటి వెంకట శేల పతి పంతులుగారిని కృష్ణా జిల్లా బోర్డు సభ్యులుగ నెన్నుకొనిరి.

ఎస్. తిమ్మరెడ్డి, మైసూరురెడ్డి, మాదము వెంకయ్య శ్రేష్ఠిగారు జిల్లా బోర్డు సభ్యులు.

నెల్లూరు మండలములోని కందుకూరి తాలూకా బోర్డు సభ్యులు ఆర్. చొరస్వామి అయ్యగారు సభ్యులు.

భొట్ల వెంకటప్పగారు నెల్లూరు జిల్లా బోర్డు సభ్యులు.

తులసి నరసింహాచార్యులుగారు గూడూరు తాలూకా బోర్డు సభ్యులు.

నరసింహాచార్యులు, కలకూరు కి. రాసామి రెడ్డిగారు నెల్లూరు జిల్లా బోర్డు సభ్యులు.

విద్యా కాళి.

మార్కెటు ఆఫీసులో ఇన్ స్పెక్టరు ఎ.ఎస్. నారాయణరావుగారు విశాఖపట్టణము రేంజి మాన్యువరి.

జి. రాసన్న పంతులుగారు పద్మావతి రేంజి సబ్ ఆఫీసులో ఇన్ స్పెక్టరుగా పని చేయవలయును.

స్థానిక వార్తలు

ఆంధ్రప్రదేశ్ గు షాక్రీ, మదరాసు:—ఈకంపెనీ వారు మొదటికొరకు మేజోడుజలను మాకుబంపిరి. ఇది విదేశములో చేయబడిన మేజోడు శ్రమమును దీసివోవని శిక్ష గలము. స్వదేశోద్యమమును ప్రోత్సహము చేయుటకై సంచి తరుణము. ఈకంపెనీ వారికి ప్రోత్సహ మొసగుటకు ఆంధ్రుల గోరుచున్నాము.

ప్రమాదము:—హంటుకోట్లలో మదరాసు బాంకింగ్ కమిటీగా కట్టబడుచున్న యింటియందు పని చేయుచు పకీర్ అను 18 సంవత్సరములయసుగుల నిన్ను బాతి కూలివాడొకడు ఇటికలను మేట్టుకు అందించుచుండగా కాలవారి 30 అడుగుల ఎత్తునుండి క్రందకుపడెను. తలకు కఠినమైన గాయములు కలిగినవి. వానిని జనరల్ హాస్పిటలుకు పంపిరి.

రాజధాని ప్రధాన మేజిస్ట్రేటుగారు:—నేటి కలెక్టరు సెలవులోనుండి రాజధాని ప్రధాన మేజిస్ట్రేటు పిల్లే గారు నేడుచదువున ఎగ్ మూరు పోలీసుకోర్టులో తమ మేజిస్ట్రేటు అధికారమును మరల స్వీకరించిరి. ఇదివర కీవరని యందున్న ఖాజాబహదూర్ బజార్ల సాహెబు బహుద్దూరు గారు మరల జార్జిటవును పోలీసుకోర్టున కేగిరి. మూడవ రాజధాని మేజిస్ట్రేటు కాయేడుగారు కూడ ఎగ్ మూరు కోర్టునకు పోయిరి.

దేశరక్షక సైన్యము.

విచ్చికి సైనికులు.

ఈనెల 23 వ తేదీ నాటికి 9 వ దశము నేనాని కార్యాలయమునకు 690 దళాదులు చేరినవి.

మండల విభజనము:—గంటూరు 13; విశాఖపట్టణము 1; గోదావరి 9; గుంటూరు 19; కృష్ణా 7; నెల్లూరు 5; కడప 1; కర్నూలు 8; బళ్లారి 14; అనంతపురము 10; చెన్నపురి 106; చెంగల్పట్టు 22; ఉత్తరాంధ్రా 18; దక్షిణ ఆంధ్రా 6; చిత్తూరు 4; సెలము 11; కోయంబు తూరు 21; తిరుచూపల్లి 132; తంజావూరు 51; మధుర 27; కామనామ 7; తిరునల్వేలి 8; మలబారు 156; దక్షిణ కన్నడము 12; రెంగళూరు 3; మైసూరు 1; కొడగు 16; తిరువాన్కూరు 1; మత్తవల్లి విభజనము:—బ్రాహ్మణుల సంఖ్య 394; నాయకులు 68; మొదటియారులు, పోలీసులు, సిక్కులు 92; నాయర్లు, బలిసులు, చెల్లు 89; ధిమ్యూలు 31; క్రైస్తవులు 26; మహమ్మదీయులు 10; సిక్కు 4; రాజపుత్రులు 2.

మొదటిగ్రేడ్ 250 మందిని వైద్యులు పరీక్షించుట ముగియగ నేటికప్పుడ నెల 15 తేదీనుండి ఆర్మీ సముద్ర ప్రారంభించుట కుత్తరువులు వచ్చినవి తెలియుచున్నవి పి. ఎస్. శివస్వామయ్యగారు మాకు వ్రాసిరి.

వరి చీడ

కోయంబుతూరునందలి పశోభన సంస్థాపనముయొక్క సహాయ క్రమికాత్మజ్ఞుడు నూతన వరిచీడకుగల కారణముల నమము నిమిత్తము ఎల్లచల్లి గ్రామమునకు పోయెను. వానికి ధాన్యమును చీడగొట్టు గొంగళపురుగుని పేరు.

నరసాపురము రేంజినుండి సి. ఎస్. నరసింహమూర్తి గారు రాజమహేంద్ర వరపురేంజికి బదిలి చేయబడిరి.

కోట నూతనారాయణ గారు నరసాపురము రేంజి మార్కెట్ ఇన్ స్పెక్టరుగ నేమింపబడిరి.

ఎస్. గోపాలముగారు ఏలూరు రేంజికి.

జి. రామచంద్రుడుగారు పెద్దాపురము రేంజి మార్కెట్ ఇన్ స్పెక్టరు.

ఎస్. పేరికాశ్రీగారు గుడివాడ రేంజి మార్కెట్ సబ్ ఆఫీసులో ఇన్ స్పెక్టరు.

పి. ఎస్. రంగారావుగారు గుంటూరురేంజికి.

ఆర్. శేషయ్య శ్రేష్ఠిగారు గూడూరు రేంజికి.

పి. వి. కామేశ్వరరావుగారు పొదిలి రేంజికి.

వి. నరసింహరావుగారు కుత్తిరేంజి మార్కెట్ సబ్ ఆఫీసులో ఇన్ స్పెక్టరు.

పి. పాపారావుగారు గన్నవరము రేంజి మార్కెట్.

డి. లక్ష్మీనరసింహము గారు నెమగొండ రేంజి మార్కెట్.

పి. నారాయణాచారిగారు కడప రేంజి మార్కెట్.

వివోదినీ గ్రంథమాల

ఈ గ్రంథమాలకు మొదటి అనుబంధమును “వీధిపిల్ల” అను చిన్న పుస్తకము మా కార్యాలయము చేరినది. సోమరాజు రామానుజ రావుగారు దీనిని రచించిరి. కథ మిగుల చిన్నదిగా నున్నను, హృద్యముగ నున్నది. ఇందు వీధిపిల్ల సుగుణములు గణనీయములు. ఆగ్రగృహీతుల యింట బుట్టినవారి కాలవశమున దండ్రుని, ధనమును, నోలోయి పరులయింట వారికి బూడ్చుట ఈ పిల్ల మిగుల కష్టపడుచుండ, ఆమె చిన్ననాటి చెలికాడగు నొక రాజువచ్చి యామెను వివాహము చేసెను. ఇందలి శైలియే ముఖ్యముగ గమనింప వలసినది. పదకాశ్వాసముచే నొప్పి పుట్టిన వ్యక్తుల మూలమున జనసామాన్యమున విద్యావ్యాపకము గానియుట దుస్సాధ్యము. ఇట్టి భావ గీతములు ప్రజాసామాన్యమున విద్యాభిలాష నంకురింపజేయునని మానిష్యతాభిప్రాయము. స్వాభావిక భావములు స్వాభావిక శైలిలో వ్రాయుటవలన చదువరుల కంతయు సుగ్రాహ్యముగ నుండుటయే గాక, వారల మనోవికాసమునకు కూడ కారకము లగును. కావున యిట్టిగీతములు గల పుస్తకములను ప్రోత్సహపరచి యిదివర కున్న యిట్టి సారస్వతమును భద్రపరచుట జనసామాన్య విద్యావ్యాపక అభిలాషలవిధి. గ్రంథము వెల 6 పైసలు. వలయువారు కార్యదర్శి, వివోదినీ గ్రంథమాల, భద్రాచలము అని వ్రాయవలెను.

గోపాలకృష్ణ గోకలేగారి జీవితము.

గ్రంథ కర్త రాజా మంత్రి ప్రగడ భుజంగ రావు బహదూరు, జమిందారు, ఏలూరు. వెల 0-4-0. ఇదిచక్కని పద్య కావ్యము. పాకము వ్రాతపాకపుని నడువదగును. శైలి నాటి కవిత్వము. జనసామాన్యమునకు ముఖ్యకము.

రికరెండు గానుగ పాటి కృష్ణయ్యగారు. పి. ఎం. ఎస్. గారి విజ్ఞాపన ప్రకారము కార్యాలయము నలంకరించినది. ప్రతులు ఉచితముగ పంపబడును. వలయువారు రాజా ఎం. భుజంగ రావు బహదూరు, జమిందారు, ఏలూరు అని వ్రాసికొనవలెను.

అహారములను నిష్కర్షణ పంచివెట్టుట

లండను, జూలై 26.—గోండ్ల ప్రభువుగారు ఆహార విషయములగురించి ఎక్కువ శ్రద్ధగ పరిచేయవచ్చును ఇంతకంటె ఎక్కువ ఫలమును విక్రయించగూడదనియు ఉత్పత్తి విభజన కాలముందు బాధములను తీయవలెననియు నిర్ణయించిరి వార్తాసంఘమువారు ప్రకటించిరి. ఆహార నిర్ణయమును సంబంధమున భరతను ఎప్పుడు కాళి నొక దాని నెలకొల్పుటకు ఏర్పాటులు జరుగుచున్నవి. ఈకాళివారు ఉత్పత్తి చేయుటకు ఎంతకష్టమునకు పోవారి మంత్రిత్వమువారి కందజేయుట కుత్సహమునకునో వీరునిచ్చి యుండెను. యుద్ధమునకు పూర్వము ప్రాధమ్య శిల్పితీయుచున్నారో, అనలు భరతము బట్టి భరతను ఎప్పుడు చేసెను.

1908 సం. ప్రార్థికునగరములో జరిగిన ఆంధ్రోత్సాహకరమును కేసులో మాండ్రిట్టహిల అను నామె ప్రాముఖ్యముగ నుండెను. ఈయమె విప్రుడు 26 వ తేదీన ఆదియారు ప్రభువుల పెండ్లియాడెను.

లాంబును బాద్మిగారికి స్వగృహగర పారసత్వ మొసంగబడుట.

లండన్, జూలై 26:—కుక్రవారమునాడు ప్రధాన మంత్రి బాయిడుబాద్మి గారికి స్వగృహగర పారసత్వ మొసంగబడును.

టూలు మునిగిపోవుట.—లండను నగరమునుండి హిందూదేశము, మెసపొటేమియా, సింహళము, మలేషియా, మొదలుగాగల దేశములకు గడవిన మే 29 వ తేదీని పంపబడిన బంగారు రైలురాయిన్న ఆ నెల 31 వ తేదీని బంపబడిన ఉత్తరములు రైలురాయిను సముద్రమున ముంచివేయబడినవి తెలియుచున్నవి.

బెంగాలు గవర్నరుగారు పరివాసదేశమున 25 వ తేదీని బాద్మిగారినుండి కలకత్తాకు విచ్చేసిరి.

యమై టెన్సుక్టేబులో నున్న అంగ్ల దేశీయులలోని 18, 40 సంవత్సరములకు నడువవచ్చున కలిగిన పురుషులందరును బ్రిటిషు సేనలో చేరవలెనని నిర్ణయించెదరు. నలుగురు, ఆర్మీ వెలగ, బావ, ముచ్చుగు ద్వీపములందు పదిలములకు కట్టువ కాకుండ హిందువులున్నారని తెలియుచున్నది.

నవత్యరాది సంచికా వ్యాసలేఖకులకు విజ్ఞప్తి

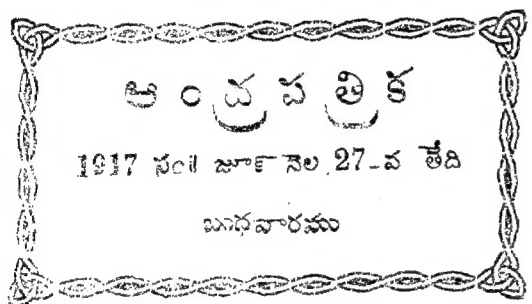
మహాశయలారా!

మానవ పూర్వమును చిరునామాలు గలనా రందరికిని గౌరవాత్ము మేము సంచికలను పంపి నాము. కావున సంచికలొలవరకు అందియుండని వారందరును దయచేసి తమ పూర్వమును చిరునా మాలను పంప ప్రార్థితులు.

వ్యవస్థాపకుడు.

విషయానుక్రమణిక.

నిబంధనలు, ఆంధ్ర సేవ వార్తలు	2
ఆంధ్ర సేవ విద్యాలయములు	3
ఆంధ్ర వాస్తవము - పన్నులభయము	4
ప్రభుత్వము జాబ్బు వాస్తవము	5
ప్రభుత్వ వాస్తవము	6
మొలలుపత్రిక - మాతన సంస్కరణములు	7
వాస్తవ-వాస్తవము	8-9-10
విరోధామహాసంగ్రహము	11-12
విదేశీయ ప్రతివాదము	13
భాగవత భాగవతము	14
ఇండియా దేశ ప్రవృత్తి	15

మొలలు పత్రిక మాతన సంస్కరణములు.

స్వార్థత్యాగ ముపుడును వృత్తిగాను, అనిబి సెంటుగారి ప్రవాసమునకు ముందు ఆంగ్లో హైం దన పత్రికలు ఆమెపై కత్తి దూసినవి. నిర్బంధా వాసము కలుగునంతవర కివి నిదురపోలేదు. ప్రవాసము విధించబడిన పిమ్మట, ఏ కారణముచే నైనను, కొంతవరకు శాంతిని పొంది రాజ కీయ విషయములను వేరు దృష్టితో పరికించు చున్నవి. హిందూ దేశమున కొనుత్పర్వము మొ డలు కన్యాకుమారి వరకును గలిగిన సంచలన మును గమనించుచున్నవి. ఈ సంచలన మసాధా రణముగ నున్నది. ఇంతవరకును కాంగ్రెసు నాయ కులు గొందరు స్వపరిపాలనాదర్శము గలవాడై నను, హిందూమూలనగనే విముఖత జూపుచుం డెడివారు. ఈ భేదమును గమనించుచే, ఆంగ్లో హైందవ పత్రికలు అభివాదలు మితవాదు లను భేదమును తిరిగి కల్పించి, అనిబిసెంటు గారిని అతివాదులకు గురువుగను, సర్. సింహగారిని మితవాదుల నాయకుడుగను వేరు వేరు నారభించినవి. ఈ మాయలో భారతము లీ సమయమున జక్కికొనక, దేశీయ మహాజనసభయు స్వరాజ్య సమితియు నొక్క టే గమ్యస్థానముతో బనిచేయుచున్నవని తెలిసి కొని, స్వరాజ్య సమితి స్వపరిపాలనముపై తన దృష్టివంతను కేంద్రీకరించినదనియు, దేశీయమహా జనసభ యన్ననో, రాజకీయ సంబంధముగు సము

విషయములనన్నిటిని సమన్వయము జేయుచున్న దనియు, మొకసభకు వేరొకటి అంగంగీభావము తో మెలగుచున్నవనియు, తెలిసికొనిరి. అనిబిసెం టుగారి నిర్బంధము, ఇదివరకు కాంగ్రెసు నాయ కులకు స్వరాజ్య సమితులపై గల యలసభావ మును, పూర్తిగ దీసివైచినది. రాజకీయకత్తులు సమసి పోయినవి. హిందూ దేశమంతయు నీ క్షణ మున స్వరాజ్య నివాదముతో క్రతిధ్వనింపుచు న్నది. మహమ్మదీయనాయకుడగు జిన్నా గా రీ సమితితో జేరి, పార్టీనర్తకులగు పెటిలు వంశము వారు దీనియందు జేరి, తమ యభిమానమును కార్యరూపమున జూపుటెంతయు జ్ఞానూపాత్రము. అనిబిసెంటుగారితో మతవిషయములలో పోరాట మును జూపిన సంయుక్తరాష్ట్ర ప్రముఖులు ఈ తరుణమున ఆమెకు కుడిభుజమై నిలిచినారు. భా ధ్యతగల నాయకులగు గౌరవనీయులు పండితీ మదనమోహన మాలవ్య, చింతామణి, మోతీ లాలు నైహూగాద్లు స్వరాజ్యసమితులతో జేరి, యకుంతైధ్వర్యమును గనుపఱచినారు. హిందూ వులననేల, మహమ్మదీయులు పార్టీలుగూడ ను త్సాహముతో స్వపరిపాలనముకయి పనిచేయు చున్నారు. రాష్ట్రభేదము లేక, వంగ, పాంచాల ఆంధ్ర, ద్రవిడ, ఘూర్ఖర, మహారాష్ట్ర దేశీయు లెల్లరియుద్యమముపై గాఢాభిమానమును జూపు చున్నారు. వంగదేశ విభజన సమయమున నుద్భవించిన నవీనజాతీయోద్యమమును బాధ్యత గల వారని పిలువబడుచున్న నాయకులెవరును పార్టీ నలేదు. అక్కాలమున శాసననిర్మాణ సభికులు తటస్థభావమును వహించిరి. ఉద్యమోత్సాహము జూపినది విశేషముగ విద్యార్థులును తదితరయుని కులునై యున్నారు. కాని యీతరుణమున ముం దంజ వేయుచున్నది విద్యార్థులు గాదు. గౌరవ నీయ సభ్యులును తదితర నాయకులును ముందు నిలువబడుచున్నారు. ఇమ్మహాఫలము అనిబిసెంటు గారి కార్యదీక్షచేతను స్వార్థరాహిత్యము చేతను నిరంతర కృషిచేసిన, ఆమెపై భారతీయులకుగల సహజ గౌరవముచేతను, నొనగూడినదని చెప్ప నొప్పదు. దేశమందంతయు జూజుమ్రోగుచున్న యానివాదమును వినుచున్న ఆంగ్లోహైందవ పత్రి కలు మాత్రము దానిచే మోహితులు గాకుండు ట యస్వాభావికము. టైముస్ ఆఫ్ యిండియా పత్రి కయు, మదరాసు మొలలుపత్రికయు నిటీవలగౌరవ నమువారి కొసంగిన హితవచములగూర్చి వ్రాసియు న్నాయి. నిన్న వెలువడిన మొలలుపత్రికలో స్థానిక స్వపరిపాలనమును గూర్చి వ్రాసిన వ్యాసమును జదివిన వారికి, మొలలు పత్రిక గూడ నిర్బంధ వృత్తులు ప్రయోజన కరములు గావనియు, ప్రజల యాశయములపై సానుభూతిని జూపి దొరతనము వారు కార్యసాఫల్యమును గావించుట యనసర మనియు, తెలిసికొనినటులున్నవారు. నిన్న మొన్న టిడరకు నిర్బంధవృత్తులే శిరస్యము లనుకొను చున్న యీ పత్రిక నేటిదినము ప్రజల యాశయ ములతో పూర్తిగ నేకీభవించునని ఏరును అన కొనజాలను. కాని దృక్పథము మారినటుల చిహ్న ములు మాత్రము కాన్పించుచున్నవి. మొలలు పత్రికా వ్యాసమును వేరొకచో ప్రచురించినా రము. స్థానిక స్వపరిపాలనమునందు ప్రజలకు నెక్కడుగ స్వాతంత్ర్య మొసంగుట దొరతనము వారి కేవలమే భావ్యమని మొలలుపత్రిక నూచిం చుచున్నది. దొరతనమువారి యభిప్రాయములను వెన్వెంటనే యీ పత్రిక గ్రహించుచున్నది. ఎల్ల రకును చెలిసిన విషయమే. అందుచే, నీ వ్యాస ములో నుదాహరించిన సంస్కరణములు వెంటనే యమలులోనికి వచ్చునని యూహించుట కనకాశ

మున్నది. ఈ సంస్కరణముల నిచ్చు టకు దొరతనమువారు బూనుకొనినటుల గూడ ఈపత్రిక వ్రాయుచున్నది. స్థానికసభల చట్టములను ప్రజాభిప్రాయము ననుసరించి దొర తనమువారు సంస్కరణమును త్వరలో గావించె దరట. ఈ సభలలో అనుద్యోగీయులకు పూర్వ మగు స్వాతంత్ర్యముండునట. ఈ స్థానికసభల యధికారము లంతకన్నను మిక్కుటముగ హెచ్చు నట. వాటి బాబడి విషయములలోగూడ హెచ్చు వీళ్లు గల్గింపబడునని తెలియుచున్నది. ఈ సభల పై దొరతనమువారి యధికారము బహుస్వల్ప ముగ నుండును. సహింపరాని యన్యాయములు జరుగుచున్నగాని, దొరతనమువారు స్థానికసభా కార్యములలో జోక్యము పుచ్చుకొనరు. తాముకా బాంధులన్నిటిలోను నుద్యోగీయులు కాని వారినే యగ్రాసనాధిపతులుగ నియమించెదరు. వీరినుండి యె, జిల్లాబోర్డుల కగ్రాసనాధిపతులు నియమింప బడుదురు. వీలగునంతవరకు అగ్రాసనాధిపతుల నియామకము ఎన్నిక మూలముననే గావించబ డును. జిల్లాబోర్డులకు ఉద్యోగులుకానివారిని అధి పతులగ నియమించుట శ్రేయస్కరమని ప్రజ లనేకవత్సరములనుండియు ఆందోళనము జేయు చున్నారు. నేటికియాందోళనము ఫలించుకాలము వచ్చినదని మొలలుపత్రిక వాకొనుచున్నది. స్థాని కసభలకు ప్రజాసామాన్యమునకు ప్రారంభవిద్యను విరివిగ నొసగుటకై, విశేషధనమును వెచ్చించుట కధికార మొసగబడుచున్నది. ఇట్టిపనిని దొరతన మువారు పూనినయెడల, ప్రజలలో కొంతవరకు తృప్తి గలుగుట నిశ్చయము. స్వరాజ్యాందోళ నము మిక్కుటముగుచున్న యాదినములలో దొర తనమువారు స్థానిక స్వపరిపాలనా విషయమునం దైనను ప్రజలకెక్కుడు అధికార మొసగుట కొంతవరకు సంతసమే. ఈయధికారము ప్రజలకు చిరకాలము క్రిందటనే లభింపవలసి యుండెను. ఇట్టి స్వల్ప సంస్కరణములతో ప్రజలు సంతృ ప్తిని నెంచెదరనుట కల్ల. నిన్నటిదినము మేము వ్రాసినటుల, ఆంధ్ర వ్యయము ప్రజా ప్రతినిధుల చేతి కొసంగిన గాని సంతృప్తి గలుగదు. కాని దొరతనమువారు శాంతి పథములను ద్రొక్కు చున్నందులకు వారి నభినందింపుచూ, త్వరలో స్వపరిపాలనమునకు శాశ్వతముగు బునా ములను వైచుట పాలకపాలితుల యన్యోన్య ప్రే మానుబుధమునకు తోడ్పడునని దొరతనమువారికి నివేదించున్నారము.

సంగ్రహము

సంగ్రామరంగమున బుత్రమండలి వారికి విజయసూచకము లెక్కుడుగ గాన్పించుచున్నవి. జర్మనీవారి యుచ్చదశ గడచిపోయినదని యిప్పుడు సంతయములేకుండ జెప్పవచ్చును. రుస్యా పరి వర్తన మారంభించగనే, జర్మనీ యవకాశము జూచుకుని రుస్యాపై బడి వెళ్లగ్రెను పత్తనము వైదను స్వాధీనపరచికొను ననియు, లేనిచో సైన్య మునంతను వశ్చిమరంగమునకు దెచ్చి తీవ్రముగు పోరు వైదను నెల్పుననియుసంగ్రామశ్రోతిహులగు టైముస్ ఆఫ్ ఇండియా పత్రికయు మరికొన్ని పత్రి కులును జెప్ప నాంధించినవి. సంగ్రామవార్తల విండునెల్లరకు యీ సిద్ధాంతము నిజముగా వచ్చు నని భావించినది. కాని ఇదృష్టవశమున యీ యభా వముచే జర్మను లెట్ల ఫలమును బొందజాలక పోయిరిలండను టైముస్ పత్రికాభిప్రాయము నేటి వార్తలలో గాన్పించుచున్నది. ఈ యభిప్రాయము

సత్యమనుట తెంతమాత్రమును సుదియములేక. ఇకముం దెన్నటికిని జర్మనీకి యిట్టి యవకాశము దొరకుట దుర్లభము. రువ్వనులతో సంధిగావించ వలయునని చేసిన యత్నములు విఫలము లయినటుల జర్మను సాంఘిక నాయకుడే యెఱిగియున్నాడు. వచ్చితిమి రంగమున జర్మనుల యవస్థాందన శక్తి యిటు గంటుటయే గాక, వాణిజ్యవరకు జయించిన ప్రదేశములను వరుసగ బోగొట్టుకొనుచున్నారు. ఈ ప్రదేశములను తాము బుద్ధి పూర్వకముగ వదలివేయిమనియు, యుద్ధతంత్రమున నిది యొక భాగమనియు జెప్పుచున్నరు. యుద్ధతంత్రమే యయినచో, యాతంత్ర ఫలితములు మెటనే గాన్పించక పోయినపుడు, యది యవజయమనుట స్పష్టము. సోము, అకను యుద్ధములలో విస్తీర్ణముగ స్థలమును బోగొట్టుకొనిరి. ఏమిటట్లును సారవీరించుకొనజాలక పోయిరి. అందుచే జర్మను సైన్యమునకు యాచుట్టు ప్రక్కలను నింప నిక లేకపోయెను. చింతకాలమున చేసిన యవస్థాందనములో, మెసినిస్సును పోగొట్టుకొనిరి. స్థలము మాత్రమే గాక యానంతర్యకారంభమునుండియు 70,000 జర్మనులు ఖయిదీలుగ బట్టుకొనబడిరి. 500 ఫిరంగులను అంగ్లేయులు దీసికొనిరి. అనేక మరఫిరంగులను గూడ జర్మనులు బోగొట్టుకొనిరి. 3 లక్షల మంది శత్రుసైన్యకులు నిహయలయిరి. ఇప్పుడు లెన్ను పతనమును అంగ్లే ప్రాంచి సైన్యము ముట్టడింపుచున్నది. దానిని సంతోషించుట జర్మనీవారికి దుష్ఫలమగుచున్నది. గ్రీసుసమస్య పరిష్కరింప బడినగాని మిత్రముండ లికి చిక్కదీరదని యిదివరకు ప్రాసియున్నాము. గ్రీసురాజగు కాకొట్టెతురుగారు ఐద్రభ్రమలయిరి. వారి కుమారుడగు అలెగ్జాండరుగారు సింహాసనము నధిష్టించిరి. మంత్రియగుజామియన్ తనపదవికి రాజీనామా యొసగిరినియు, నెలిజాలాసు యావదవిని ప్రేమించుచున్ను నేటి తంతి వార్తలు దెలుపుచున్నవి. అందుచేత, గ్రీకు సమస్య తృప్తికరముగ పరిష్కరింప బడినదని తెలుపుటకు సంతసపడుచున్నది. ఇటలీరంగమున ఆస్ట్రీయకుల ప్రభసాగుటలేదు. రుష్యావారు బూస్లాఫ్ గారి యాజమాన్యము క్షీణింప సాగ్రామమును సోపుచురని తెలియుచున్నది. ఉన్నత పురులు చాలక సార్వభౌమత్వోగూడ జర్మనీవారికి నైరుద్యము సంభవించు సూచన లభింపచున్నవి. ప్రాన్సుదేశమునకు ఏప్రిలు మొదలు యంతరకును రెండులక్షలయేబదివేలవరకు జర్మను సైన్యమున సప్తకులు గలనని ప్రాంచివాడు మదిపు వేయుచున్నారు. మది పులలో కొంత పొరబాటు లున్న వనకొనినను, జర్మను జర సీకి ఎక్కువగ నున్నదనుటకు సాదియమిలేదు. ఆ తర్వాత యుద్ధవనములచే, బ్రిటీషువారి కడల లాక పోక లాగిపోలేదు. హిందూదేశపు సరిహద్దుల యొద్ద అక్కడ మోటుజాతులవారు అంగ్లే సైన్యము చే ఖిషింపబడుచున్నారు. కాని అక్కడ పోరాటము యొకను కొన్నిదినము లుండునటుల గనుపడుచున్నది. మిత్రమాండలి యొకర్చనలసిన కార్యభార మొకను యధికముగనున్నను, వానికి విజయము సంప్రాప్తించు సూచనలు స్పష్టముగ గనుపడుచున్నవి. జర్మనీవారికి యీదేశతయారంభించినది. వారు సంధిపై గావించిన పన్నుగడలు వ్యర్థమయినవి. సంగ్రామమును విజయానంతరము వరకు జరుపుట నిశ్చయము. ఈ సుముహూర్తమునకై ప్రజలు వేచియున్నారు.

దేశరక్షక సైన్యము

ఈ సైన్యమున జేరుటకు భారతీయులు యీ నెల 18 వ తేదీవరకును 1279 మంది దరఖాస్తుల బంపినటుల ప్రకటించబడినది. 23 వ జూను వరకు చెన్నపురి రాజధానిలోని దరఖాస్తుల సంఖ్య 690. అందులో ఆంధ్రజిల్లాలలో సంఖ్య 82 మాత్రమే. ఆంధ్రజిల్లాలలో కెల్ల గుంటూరుజిల్లానుండి నెక్కుడు దరఖాస్తులు వచ్చియున్నవి. గుంటూరుజిల్లాలోనుండి 19, బళ్లారినుండి 14, గంజామునుండి 13, అనంతపురమునుండి 10, గోదావరినుండి 9, కృష్ణానుండి 7, నెల్లూరునుండి 5, కర్నూలునుండి 3, విశాఖకట్టామునుండి 1, కడపనుండి 1, దరఖాస్తులు పంపబడినవి. ద్రవిడదేశములో నిందుకు గూర్చి యుత్సాహము హెచ్చుగనున్నటుల గనుపడును. తిరుచనాపల్లికుండి 132, తంజావూరునుండి 51, మలబారునుండి 156, దరఖాస్తులును బంపబడినవి. దక్షిణదేశమున ఆవిధిసెంటు గారి ప్రోత్సాహమిందుకు కారణముయ్యుండవచ్చును. ఆంధ్రదేశము యీ విషయమున వెనుకంజవేయుట బాగుగ లేదు. నిర్బంధపు టుత్తరువులచే ఈ విషయమును ప్రజలు నిరుత్సాహపడినను, ఈ యుద్యమమును జయప్రదము జేయుభారము మన పై నున్నది. స్వదేశమును రక్షించుకొనుటకన్న కవిత కార్య మెక్కియును లేదు. ఇదిగాక నిదుర పోవుచున్న శౌర్యప్రతాపములను తిరిగి ప్రబోధించుట యాంధ్రులకు అత్యవసరము. ఈ యవకాశమును ఇప్పుడు బోగొట్టుకొనిన, తిరిగి యిట్టి యవకాశము లభించుట దుర్లభము. ఆంధ్రనాయకులు ఆంధ్రదేశమునందు సంచారము జేసి యవకులలో వీర్యాన్ని ప్రజ్వలింప జేయుట యవసరమని సూచించుచున్నారము.

జాతులను బట్టిచూచిన బ్రాహ్మణుల సంఖ్య యందరికన్న నెక్కుడుగ నున్నది. బ్రాహ్మణుల సంఖ్య 394. మొదలియారులు, పిల్లలు, నాయకులు, చెట్టియారులు గలసిన సంఖ్య 135. యోధుల సంఖ్యలో గూడ బ్రాహ్మణుల సంఖ్యయే హెచ్చుగ నున్నది. జప్తిసుప్రతిక బ్రాహ్మణేతరులను దేశరక్షక సైన్యములో జేర బురికొల్పుటచే ఆ సభుమునకు కొంతవర కుపకారము చేయగలదు.

(౦) భుపేంద్రనాథ బానుగారు.

వీరు హిందూదేశ ప్రభుత్వపు కార్యదర్శి గారి సభలో సభ్యులుగ నియమింపబడిరని నిన్నటి దినమున తెలిపియున్నాము. వారి నియామకము భారతీయులకు సంతసము గలిగించుట నిశ్చయము. వారు కాంగ్రెసునాయకులు. ప్రజాపక్షవాదులు. సామ్రాజ్యతాసన నిర్మాణసభలో వంగదేశ ప్రతినిధులు. వీరినియామకమును టైముస్ ఆఫ్ ఇండియా పత్రిక గూడ ఆమోదించినది. వీరిని మెటనే ఇంగ్లండునకు వెడలవలయునని దొరతనమువారు కోరియున్నను, ఆగ్స్టునెల మధ్యకాలము వరకును తాము పయన మగుటకు నిలువదని వీరు దొరతనమువారికి తెలియబరచినారు. వీరినియామకము భారతీయుల పురోభివృద్ధికి చోడ్పడునని విశ్వసించుచున్నారము.

(౦) తెలవాడు సమావేశము.

తెలవాడు సమావేశము: — ఈ నెల 23 తేదీ జూన్ నెల 9 తేదీల ఆంధ్రప్రదేశ్, ఆంధ్రపత్రిక లందు ఈ సమాజము గూర్చి వ్రేల్చి అయినది. తెలవాడు బ్రహ్మజ్ఞానసభ కార్యదర్శియగు కప్పగంతుల రంగవరాజేశ్వరరాష్ట్రీ సభలు గావించుచు గ్రామస్థులకు ప్రసంగింప, మున్ ప్రసిద్ధుల పదవులప్పుడు ప్రతిగ్రామమునందు బ్రహ్మజ్ఞానసభలను ప్రసిద్ధపరచుచున్నారు.

బీసెంటు ప్రభుత్వంబు.

లక్ష్మీనాథుర యసమ్మతి.

ఇండియను డెయిలీ టెలిగ్రాఫు పత్రికాప్రాయము. లక్ష్మీ, జూను 25:—లక్ష్మీనాథుర యసమ్మతి సభకు గూర్చి చెప్పించు “ఇండియను డెయిలీ టెలిగ్రాఫు” పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:—“బీసెంటు యాంధ్రదేశము యొక్క స్వభావమును గుర్తించుటలో సౌకర్యము పొరబడిన నాపారపాటును నిర్దుష్టము చేత యుచితము. బీసెంటుగారి నిర్బంధావాదకత్వమున కొలదియంది తక్కువ స్థితియందును భారతీయులలో మాత్రమే యశాంతిగలుగునని దొరతనము వారు పడిన యభిప్రాయము సాధ్యము అనిగొ సంగతుల బట్టి చూచిన తప్పు దభిప్రాయముగ మాంనది. తాబట్టికంటే టికి మూడే కాళ్ళని ఆయనలంబనము నిక ననుసరించుటలో నిండుకయు తెలివికన్పించదు. ప్రాంతపుల యభిప్రాయమును మాత్రము గమనింప ఆసేతురీతరచ్యుతమును గల భారతీయులందఱును చెన్నరాజధాని దొరతనవారి వ్యక్త యసమ్మతి నతిస్థాపించుచున్నారము.

అటుల యసమ్మతి గనబరచిన పుష్కల మనదేశము లే. వారితో మన మనేకవర్షములనుండియు గలసి మెలపి యున్నాము. వారితో మంచి సోదరభావమున జీవింప మనము దలంచుచున్నారము. అట్టి సమయమున వారి ప్రయత్నముల విఘ్న మొనరించుటయే మనదేశ తపస్వి, బిశేష్! భారతీయుల రాజ్యాంగ స్వాతంత్ర్యము నణచివేయుటయనను యుద్దేశముతో దొరతనమువారుచేయు చర్యలలో బీసెంటుగారి నిర్బంధావాదకత్వ యొక్కని వారు తలచుచున్నారు బరిగినంగని యదికాదు. యుద్ధమునల ప్రాంతపులయెడల మన సానుభూతి వికసింపి అభివృద్ధి మొనరి గాని తగ్గలేదని దొరతనమువారు విశేషముగ వారు తెలియబరపఁగలసి యున్నారు. ఇటీవలబరిగిన యక్రమములనల భారతీయులు కలత మొకరి. అందుచే దొరతనము వారు తమ నిరంకుశాధికారముల విడచివెట్టుటయే గాక యాధ్యానంతరము వారు హిందూదేశమునం దెట్టి చూపుల ప్రజేషేష్టయన్నదియు తెలియగోరుచున్నారు. అటుల చేయుటలో కష్టమేమియు మాకు గన్పించలేదు. అటులచేయ నిరాకరించుట సులభతరమగుట తప్ప సం దేమియు గన్పడులేదు.

మధ్యరాష్ట్రీయుల యసమ్మతి.

నాగపూరు, జూను 26:— నేటిదినమున గొల్లగు సర్. బి. కె. బోసుగారి గృహమున జాతీయసభా స్థాయి సంఘమువారు, మధ్యరాష్ట్ర రాష్ట్రీయ సంఘమువారుగలసి మదరాసు దొరతనమువారు అనిబీసెంటు ప్రభుత్వంబు విధించిన లక్ష యక్రమమున తమ యసమ్మతిని తెలుపునిమిత్తము మధ్యరాష్ట్రీయుల స్వాతంత్ర్య సభా సమావేశ దినమును నిశ్చయింప నెంచి, రాబోవు ఆదివారమునాడు, బొంబాయిలో సభ జరుప నిశ్చయింపబడినది. గొల్లగు ఎ. వి. జోషీగారు సభాధిపత్యమును వహింతురు.

వంగదేశ మహమ్మదీయ సంఘమువారి యసమ్మతి.

కలకత్తా, జూను 26:— వంగదేశ మహమ్మదీయ సంఘమువారికొకసభ గావించి యందు మదరాసు దొరతనము వారు బీసెంటు ప్రభుత్వంబు గావించిన లక్షమతమ సమ్మతిని తెలుపుచు నీక్రింది తీర్మానమును జేసిరి. “మదరాసు దొరతనము వారు గావించిన ఈ పనికి విశేష యసమ్మతి నాచరణపూర్వకముగ గావించు నిమిత్తమి సంఘసభ్యులలో చోమురాలు లీసన జేరవారలు వెంటనే చేరవలసిన దనియు, సామ్రాజ్య సభయందును, రాష్ట్రీయ శాసన సభలయందును ఎన్నిక మాజమున నియోజితులైన సభ్యులందఱును వెంటనే తమ పదవులకు రాజీనామా నీయ నీ సభవారు కోరుచున్నాననియు తీర్మానించిరి.

ఇండియా మంత్రిగారి సభ:— ప్రాంత సభ్యులు.

ఇండియా మంత్రిగారు తమ సభయందు మూడవ ప్రాంత సభ్యునిగా మా. భూషేంద్రనాథ బానుగారిని నియమించిరి. రాజా సర్ దలజీతు సింగుగారికి కార్మికదేశపు మంత్రివదని లభించినందున రాజాగారు తమ సభ్యత్వము రాజీనామా నిచ్చిరి గాన ఆపదవికి సర్ ప్రభా శంకరపట్టణిగారు నియమింపబడిరని నిన్ను సెలవుపడినది. బానుగారిని తక్షణమే బయలుదేరి ఇంగ్లాండునకు రమ్మని యాజ్ఞ నొసంగిరి. కాని తాము ఆగస్టు మాసాంతమున గాని కలకత్తా సభయందు విడుదల కాదని బానుగారు చెప్పిరి. 25 ఆగష్టున ఆదివారమున గానమున నియమింపబడి ఆగష్టు అమావృత్తి భాగవారుగూడ ఆగస్టు మాసమంతయునంతరే వెళ్ళునని తెలియుచున్నది. ఇప్పుడు బానుగారికి అమావృత్తి గాధ ఇండియా మంత్రిగారి సభలో భాగవతియ సభ్యులుగా నుండును.

బి రో పా మ హా న ం గా మ ము

బ్రిటిషు వారు లెన్సు ను ముట్టడించుట

ఆరు నెలల యుద్ధము - టైముస్ పత్రిక వివరణము

టైముస్ పత్రికాజీనామా - వెనిజలసుగారు మంత్రివర్గము నేర్పరుపనుండుట.

స్పెయినులో విషమ రాజకీయవస్థ - బ్రిటను హాండుల్ చేయుట మైత్రి భంగమగుట

(రైటరు ఏ జెన్సీ.)

ఇంగ్లండు

బ్రిటిషువారి ప్రకటనము.

లండను, జూన్ 25:- (బ్రిటిషు అధికారు లిట్టుల ప్రకటించు చున్నారు:-) లెన్సుకు వైర్యత భాగమున గత రాత్రి మేము విజయము సాధించితిమి. సోచెజానాడి ప్రాంతమునం దలి రణరంగమున 1½ మైళ్ల ప్రదేశము నాక్రమించితిమి. ఈ ప్రాంతమున కీశ్వర భాగమున మొక శత్రు దాడిని తరిమి వైచితిమి. నిన్నటి దినమున భూమిమైన వైమానిక యుద్ధము జరిగెను. 6 విమానముల క్రిందికి నడచితిమి. 5 విమానముల నేలకు తలమి వైచితిమి. మా మానములలో 5 కనిపింపకున్నవి.

వైమానిక దాడి మరణములు.

లండను, జూన్ 25:- 12-వ తేదీనాటి వైమానిక దాడి వలన 91 పురుషులు 25 స్త్రీలు, 42 పిల్లలు మృతిచెందెనని యు, 222 పురుషులకును, 10 స్త్రీలకును 100 పిల్లలకును గాయములు తగిలినవనియు ముద్రాలయ సంఘమువారు తెలుపుచున్నారు.

ఆరుమాసముల యుద్ధకథనము.

ఆరుమాసములనుండి జరుగుచున్న యుద్ధమును గురించి యుద్ధరంగముండు టైముస్ పత్రిక విశేషముని యభిప్రాయములను క్లుప్తముగ నిట్లు ప్రకటించుచున్నది:- జనవరి ఒకటవ తేదీ మొదలు బ్రిటిషువారికి కలుగుచున్న విజయములచే మి ప్రపంచదేశి వారికి ఉత్సాహము కలుగుచున్నది. సోము ఆంక యుద్ధములందు బ్రిటిషు వారు చాలాదినములు పోరుటచే జర్మనులు చాలవరకు రణరంగమును వదిలిపోవలసి వచ్చినది. విమా కొండ గూడ బ్రిటిషువారి స్వాధీన మాయెను. వసంత ఋతు వన తరిగిన యవస్థుండనము వలన మైన్స్ లను విజయము క లిగినది. బాగ్దాదును స్వాధీనము చేసికొంటిమి. మెసపోపేయి యలో నున్న తురుష్క పైన్యములను నలుమూలలకు పార తోలితిమి. టైగ్రిసునై భాగములందు చొరబడితిమి. సిరేయి నుండి తురుష్కలను పలాయనము గావించితిమి. పుష్కైనునై దం డెత్తితిమి. జనవరి 1-వ తేదీనుండి పడమటిరంగమున బ్రిటి షుపరాసువారు తేది 70 నేల జర్మనులను బంపిలుగ గొనిరి. 800 కింగులు, ముప్పలకొలది కందకపు షిరంగులు, మరకేరం గులు మావళిమైనవి. 900 నేల శత్రువులను పరిసమాప్తి మొంది చితిమి. ఏప్రిలు ప్రారంభ మందు పడమటి రంగమున 52 జ ర్మను మూలబలముల పటాలములు సమర మొనర్చు చుండెను. కాని జూన్ మాసము ప్రారంభమున 12 పటాలములు మిగిలి నవి. చాల పటాలములు నాశము చేయబడినవి. గతవర్షము మిత్రమండలివారు తేదీన యుద్ధముచే హిక్ డెక్ బర్గ గారు తమ పంక్తితో తిరోగమనము చేయువలసి వచ్చెనని కన్నులు తెరిం గుటకొ గారు ఒప్పకొనుచున్నారు. అయినను సర్వసేనాని పదవిని జనరలు జోఫరుగారు విడనాడక పూర్వము మిత్ర మండలివారు తమ ఏర్పాటులను మార్చుకొనవలసి వచ్చెను. శత్రువు లనకొనునానికంటె ఎక్కువగ మిత్రమండలివారు రిపు వైన్యములను ఉగ్రముగ వెన్నంటి చెందాడ నాగంభించిరి. అత్రాసు కు త్తరభాగమున మిత్రమండలివారు పురోగమనము తేయుటకు సంసిద్ధులగుటగూడ శత్రువులు గుర్తించ లేకపో యిరి. ఆరాసు యుద్ధమందు అతివారుణముగ జరిగిన ప్రతియుద్ధ ముల గురించియు కన్నులు తెరింగుటకొ గారు వ్యక్తీకరించు చున్నారు. నీమున టై మెసుపత్రిక 1914-వ సం॥ తమ స్వాధీన మలోనున్న ముఖ్యస్థానము లన్నిటిని శత్రువులు కొల్పోయిరి. ఆ ప్రదేశము లన్నియు ఇప్పుడు మిత్రమండలివారి స్వాధీన ములో నున్నవి. రషియా విప్లవమువలన కలిగిన అవకాశము

శత్రువులకు మంచి సదుపాయమును కలుగజేసినది. ఇట్టి సదు పాయములు కలిగిన పడమటిరంగముందు శత్రువులు జయకర ముగ పోరలేకుండుట వారి దురదృష్టమని జెప్పదగును ఇట్టి యవకాశ మెన్నడు శత్రువులకు లభింపదు. త్వరలోనే రుషియా వైన్యములు సమకూడి యవస్థుండనము ప్రారంభిం చుట తటస్థించును. రుషియానులు తమ బలమును మరల సం పాదించుకొనీరి. జనవరి 1 తేదీ నున్న ప్రదేశములను జూన్ 1 వతేదీనిన్ని ప్రదేశములను సరిపోల్చిమాడగ శుభసూచకముల కు అవకాశము కలుగుచున్నది.

లివరుపూలు నూలుసరకుల విక్రయాంగణము.

లండన్, జూన్ 25:- క్రొత్త మరుతులనునరించి శుక్రవారమునాడు లివరుపూలు నూలుసరకుల విక్రయాంగ ణము మరల తెరువబడునని లివరుపూలు సరకుల విక్రయాం గణ కార్యదర్శులు నుడువుచున్నారు.

10 జర్మను విమానములను 3 ఆంగ్లేయు విమానము లెదుర్చుట.

లండను, జూన్ 26:- నావికాధికారు లిట్లు తెలియ జేయు చున్నారు:- మాడు కాపురల విమానములు గత సో మవారమునాడు పది శత్రువిమానములతో రాన్లెక్క వద్ద 16 మినిట్ల సేపు పోరాడినవి. శత్రువిమాన మొకటి నేల గూల్చ బడెను. రెండింటిని నేలకు తలమివైచితిమి. మావి సురక్షితముగ మరలివె.

తేయాకు విక్రయాంగణము

లండన్, జూన్ 26:- మేమాసము 31 వ తేదీన బ్రిటిషు దీవులయందు రమారమి 900 లక్షల పానుల తేయాకు నిలువ యున్నదనియు ఇయ్యది 15 వారములవరకు సుపావునయు ఈ లోపుగ క్రొత్తసరకు రాకున్నను భయము లేదనియు కామస్సు సభలో కార్మికమంత్రి యగునట్టియు పార్లమెంటు కార్యదర్శియగు బ్రిడ్జియెగారు తెలియజేసిరి.

రాంసేమాగ్డొనల్లుగారిపై విధించిన నిర్బంధమును తీసివేయుట

లండన్ జూన్ 26:- నావికులయొక్కయు పటా లములందు నిప్పువల్లార్చువారి సంఘముయొక్క ఉద్యమము కొనసాగుటచే రషియాబోవుమన్న రాంసేమాగ్డొనల్లువారి మిత్రులపై విధించిన నిషేధమును తొలగించుటను పై నుడవా రింపబడిన వారి కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు ఏకగ్రీవ ముగ తీర్మానించుకొనిరి. యుద్ధమందు బ్రిటిషు నావికులు పశుచున్న ఇబ్బందులను తెలియజేసిరి.

ప్రాస్సు

పరాసువారి ప్రకటనము.

లండను, జూన్ 25:- కాఫాక్సుమిల్కున కు త్తర తటమునను, కాయూని, చెప్రాక్సు ముఖ్యప్రదేశములందును విశేషకాలమువరకు షిరింగియుద్ధము జరిగెను. 1200 గుండ్లు నైమునెగ్లో త్రోసివేయబడెను.

బ్రిటిషువారు లెన్సుచుట్టు ముట్టెట.

జూన్ 25:- ప్రధాన కార్యాలయ మందున్న రూట రు విశేషిట్లు తలపింపినాడు:- లెన్సును మానేవలతో అతి శీఘ్రముగ చుట్టుముట్టుచున్నారము. బోయిసు డిరియాహం టుకు లూగ్సుగ ముందుకేగితిమి. జర్మను పంక్తిలో 4 వ నం తును వశీకరణము చేసికొని లెన్సుకు వైర్యతములగ పురోగమ నము గావించుచుంటిమి. జర్మనులు వెనుకకు పోవుచు

న్నారు. మొత్తముమీద సమరము జరుగుట లేదు. కంద కములు, కందకపు గోతులు వైన్యవిరహితములై యున్నవి మేము లెన్సువద్ద శత్రువులకు కలుగజేసెడి ఒత్తిడి నిశ్చ యముగ శత్రువులకు భీభత్సమును కలుగజేసి వారికి అపార నష్టములను కలిగించుచున్నది. ఇందుచేతనే లెన్సును త్వరలో వశము చేసికొనుటకు మేము ప్రయత్నించుట లేదని సమా ధానముగ నుడువదగును. లెన్సు అతి ప్రముఖతగల ప్రదేశ మగుటచే జర్మనులు మందలు మందలుగ ముట్టడించి అపార నష్టములపాలగుచున్నారు. ఇదియుంగాక మే మెపుడు ఆక స్మికముగ వైబడి పట్టణమును స్వాధీనము చేసికొనెదమో యని జర్మనులు అహోరాత్రములు గొప్ప వైన్యములను సమ తూర్పుకొని పట్టణమును సంరక్షించుకొనుచున్నారు. ఉన్నత ప్రదేశమునుండి మా శత్రుస్థితిగములు లెన్సుకు భస్మీభూత ముగ జేయ వశకాశముగలదు. అద్వానజేసి శత్రువులకు చాల సంకటముగ నున్నది.

జర్మనుల మొదటి పంక్తిని వశపరుచుకొనుట.

పరాసువారిట్లు ప్రకటించుచున్నారు:- శత్రుస్థితి యు ద్ధానంతరమున గత రాత్రి మేము హర్బైలుకు వాయవ్యమున కొండ శిఖరముననున్న దుగ్గమును దారుణముగ ముట్టడించితిమి. కొలది నిమిషములలోనే మే ముకొన్న స్థానము లన్నిటిని వశీకరణము చేసికొంటిమి. జర్మనుల మొదటి పంక్తిని స్వాధీ నము చేసికొంటిమి. రెండుమూలల శత్రువులు ప్రతియుద్ధ మొ నర్చు వాని నన్నిటిని మాశత్రుస్థి బాల్లలచే చల్లార్చితిమి. ఫిరం గుల బాల్లల కెదురేగి కొన్ని స్థానముల స్వాధీనము చేసికొం టిమి శత్రువులపై ఆకస్మికముగబడి అపారనష్టములను కలుగ జేసితిమి. 800 వైనికులను బంపిలుగ గొంటిమి. ఇందులో 10 మంది ఉద్యోగస్థులుగూడ గలరు.

శత్రుదాడిని విఫలముజేయుట.

జనరలు హేగు గారిట్లు నేటి మధ్యాహ్నము ప్రక టించిరి:- పాట్టాట్టూ లెట్టు క్రొయిసెల్సు రీ వాయవ్యమున జయవంతముగ యుద్ధముజేసి కొంతమందిని బంపిలుగ జేసి తిమి. లాహానీకి పడమటిభాగమరకు శత్రువులదాడిని వ్యర్థము జేసితిమి.

కొలతమానిక వద్దటి.

ప్యాసిసు, జూన్ 26:- పరాసుజేతముతో ఆర్థిక విషయములో సరిసమానముగ నుండుటకు బ్రిటను, జపాను, రషియావారు కొలతమానిక పద్ధతులకు అవలంబించెద రని పరాసు వాణిజ్యసంఘము వారు తెలియజేసిరి.

కుష్మా

సేనాత్యాగులు మరల వైన్యమున జేరుట.

పెట్రోగ్రాడు, జూన్ 25:- ప్రతిదినము వైన్యముల నుండి విడనాడిపోయి మరల పటాలముల చేరుచున్నవారి సంఖ్య హెచ్చుచున్నది. జూన్ 23వ తేదీని మిస్సుగుండ 5 నేలకు ఎక్కువగ బోయిరి.

ప్రభుత్వమువారు డ్యూమా పార్లమెంటు సభ నెత్తివేయుట.

లండన్, జూన్ 25:- ప్రభుత్వము వారు డ్యూమా పార్లమెంటు సభ నెత్తి వేయుటకు నిశ్చయించు కొనిరని సోర యా జనితోపత్రిక వ్రాయుచున్నది.

రషియాలో కుట్రలు విఫలమగుట.

ఆమ్స్టరుడం, జూన్ 25:- రషియాలో జర్మనులు జేయు కుట్రలన్నియు నిష్ఫలమౌజనము లై నందులకు తన ఆకాభంగమును వార్షస్సు పత్రికలో హెన్ పే ద్యానుగారు తెలియజేసిరి. శత్రుకాలమున 4వ యుద్ధముగూడ జరుగునని ఈయన భయపడుచున్నాడు. ఇట్టి యుద్ధమున లేకుండ చేయుటకు జర్మనీలో ప్రజాభుత్వపు పేర్కొనుటలను జేయు టకు సిఫార్సు చేయుచున్నారు.

కర్గుల పరాజయము.

లండను, జూన్ 26:- రుష్యుల అధికారు లిట్లు ప్రక టించుచున్నారు:- యుష్టుకను వైర్యతముల ముప్పుదిమైళ్ల దూరముననున్న బార్జిను సమిట్లో రాయల్ వై ఫుననున్న శిఖరముల ననేకము నాక్రమించితిమి. తురుష్కలు చేసిన ప్రతియుద్ధమున వాణిడించితిమి. అమ్మను శిఖరమునకు తూర్పుననున్న ప్రదేశములనుండి కర్గుల తరిమివైచితిమి.

ఇటలీ

ఇటలీ సైన్యములు కాంగ్రేసు దాటుట.

ఇటలీ వారిలు ప్రకటించుచున్నారు:— లిగారిరావల్ ఇటలీలోని సైన్యములను మరల క్రొవేటుకు తీసుకు వులు అలి మొండిగ పోవుచున్నారు. యుద్ధప్రతియుద్ధములు జరుగుచున్నవి. వెర్సెల్సుకు దక్షిణముగ కాంగ్రేసు దాటి ముందు కేగితిమి.

కనడా

కనడా సైన్యము.

అట్లావా:— సర్ ఫ్రెడిరిక్కు బోగ్డను గారు జనరలు కర్రీగారిని అభినందింప, కర్రీగారిట్లు ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి:— రణరంగముందున్న సైన్యములకు కనడావారు పలయసాయ మొనర్చెదరని మీరిచ్చిన యభయహస్తమునకు నే నెంతయు కృతజ్ఞుడను జాతీయగౌరవమును కాపాడుటకు కనడావారు తమర క్షమను ధారపోసిరి. అట్టిఎడల వారికష్టములు వృథగా కుండగ నునమందరను ప్రయత్నించవలెను. పటాలములన్నియు నిండుబలముతో నుండుటకు కనడానుండి సైనికోద్యోగులను తక్షణము రణరంగమునకు పంపవలయునని కర్రీగారు తెలియ జేసిరి.

అమెరికా

రెడ్ క్రాసు సంఘము.

వాషింగ్టన్, జూన్ 25:— రెడ్ క్రాసుయుద్ధము నిమిత్తము 800 లక్షల డోలరులు వసూలైనవి.

అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రమువారి కంపెన జపానువారి సందేశము.

టోకయో, జూన్ 25:— యునైటెడ్ స్టేట్స్ నకు ప్రత్యేకము బోయిన రాయబారులలో నై సుఅడ్మిరలు షేకి స్టా మే2రు జనరలు సుగానోగగూడ గలరు.

మందుకొట్టిన కగ్గి ముట్టుకొనుట.

న్యూయార్కు, జూన్ 25:— పోవనా వద్దనున్న మం గు కొట్టిన కగ్గి ముట్టుకొనెను. ఒకడు చనిపోయెను. అనేకు లకు గాయములు తగిలిరి. బాంబువలన నగ్గి ముట్టుకొనిన దని నమ్మబడు చున్నది.

అనారోధక సంఘము.

తటస్థుల కాహార మంపుట.

వాషింగ్టన్, జూన్ 25:— విల్సనుగారు వాణిజ్యరంగ సాయ కార్యదర్శు లిద్దరితోక యనారోధక సంఘముగ నియమిం చెను. ఈసంఘమువారు యూరోపియను తటస్థజేషియుల ఆహారసామగ్రి నిర్ణయించుటకు తగిన ఏర్పాటులను వెంటనే చేసెదరు.

గ్రీసు

వెనిజిలాసు పాక్షికులు అధికారమును తక్షణము గోరుట

ఏథెన్స్, జూన్ 25:— వర్తమానమున సైన్యములందు వెలాపెనిసిస్లో జనరలు పాపులసుగారి కెక్కున పలుకుబడి గలదు. ఈయన అధికార లిరస్కారముగ కుట్రలు బన్ను చుండుటచే వీని నన్నిటిని నిర్మూలము జేయుటకు తమకు తక్షణము అధికార మీయవలెనని వెనిజిలసు పాక్షికులు గోరు చున్నారు. సైరసులో వెనిజిలసుగారికి ప్రజలందరు అధికో భ్యాహముతో స్వాగతమొసంగిరి. ఏథెన్సులోకూడ వీరు ప్రజ లందరకు ఆత్మమిత్రులుగ నుండురు. కార్యచరణము గురించి వెనిజిలసు పాక్షికులు భిన్నాభిప్రాయములగు నున్నారు.

పరాసువారి యాశ్వికదళ విజయము

సలోనిక, జూన్ 25:— పరాసువారి యాశ్వికదళ మొకటి లేమి యా నగరమును పట్టుకొనియెను. అందువలన 'రయులలో లితేజియా, ధీబ్సు, ఏథెన్సులకు పోవుట సుకర మాయెను.

ఎం. జెయిమిస్ గారి రాజీనామా.

లండను, జూన్ 25:— ఏకియో నగరపు వెనిజిల్స్టు ఛాంబరు నాహ్యోనింప నిరాకరించుటవలన ఎం. జెయిమిస్ గారు పనికి రాజీనామా నొసంగిరి.

తాత్కాలిక వరిపాలక నియామకము.

ఏథెన్స్, జూన్ 25:— పరాసుదళములు స్టాడియము వెప్పియను మొదలగు ఏథెన్సునగరమును కొన్ని ప్రదేశముల నాక్రమించిరి. ఎవరసులో తాత్కాలిక పరిపాలనము నియో గింపబడినటులు ప్రకటింపబడెను. వెనిజిలాసుగారి సైన్యము ప్రవేశాలో దిగినది.

19 ఏండ్ల సైనికులు ప్రాట్ల నీయగలుగుట.

లండను, జూన్ 25:— యుద్ధముచేసినట్టి 19 ఏండ్ల ప్రాయముగల సైనికులకు నావికులకు వోట్లనిచ్చు స్వాతంత్ర్య మీయవలెనని నిన్నటిదినము ప్రజల మండిరమున చర్చిం పబడెను. యుద్ధానంతరము వెంటనే చేయబడు నియోజక ములపు దానంగతి ఆలోచింపబడునని సర్ బార్ట్ల గారు చెప్పిరి.

వెనిజిలాసుగారి మంత్రివర్గము నేర్పరుచుట.

ఏథెన్స్, జూన్ 25:— ఎం. జయమిసుగారు తమ ఉద్యోగమును చాలించుకొనిరి. వెనిజిలాసుగారు మంత్రివర్గము నేర్పరుచుటకు తా మంగీకరించితిమని రాజుగారు బోనాప్ట గారికి తెలియజేసిరి. వెనిజిలాసుగారు ఏథెన్సులో ప్రవేశించిరి.

తాత్కాలికపు ప్రభుత్వము మూలుగు

సలోనిక, జూన్ 25:— థెసలీలో 250 వర్గముల వారు కలరు. ఇందులో 806 వర్గములవారు వెనిజిలాసుగారికి అనుకూలరుగ నున్నారు. ల్యామియాకు దక్షిణముననున్న బ్రాలోను పరాసు సైన్యము లాక్రమించుకొన్నది. ఇచ్చోట రాజబాటయు నినుపదారియు కలియుచున్నది. కిగాల్సినిలో నున్న ఏథెన్స్ ప్రభుత్వమువారి ప్రతినిధులకును వెనిజిలాసు ప్రతినిధులకును రాయబారులు ముగిసినవని చెప్పవలెను. కొద్దిరోజులలోనే తాత్కాలికపు ప్రభుత్వము ఏథెన్సుకు మార్చబడును.

జర్మనీ

శత్రు నైమానికుడు గౌరవించబడుట.

లండన్, జూన్ 25:— లండన్ మీద బాంబులను వైచి వొమ్ముజేసినందులకు బ్రాండ్జెబర్గ నైమానికునకు ఆర్జిఫోహరు లీమిరైటు బిరుదము నీయబడెనని ఆముట్టడం నుండి తలతివార్తలు తెలుచున్నవి.

జర్మనుమంత్రి నార్వే కరుగుట.

ఆమ్స్టర్డము, జూన్ 25:— క్రిస్టియానా నగరపు "వైడెన్సుటేగె" పత్రికీయుల బ్రాయుచున్నది. "ఇదివరలో పీకింగునందు జర్మనీవారిచే నియోగింపబడిన జర్మను మంత్రి అడ్మిరలు వాక్ హిండ్జిగారిని క్రిస్టియానాలో జర్మను మంత్రిక జర్మను దొరతనమువారు నియమించెదనని తెలియుచున్నది."

జర్మనుల పన్ను.

జెయిస్, జూన్ 25:— జర్మనులు తాము స్వాధీనపరచు కొనిన రుమేనియనులమీద 2,500 లక్షల ఫ్రాంకులపన్నును విధించిరి.

స్పెయిను

చట్టసవరణ బాధ్యతలు.

మాడీడు, జూన్ 25:— పూర్వ సాంప్రదాయముల ననుసరించియే నడచుకొందునను చట్టసవరణ బాధ్యతలను విడిచిపెట్టుచున్నామని మంత్రి సంఘమువారు తీర్మానించిరి. అంగలొక డిక్రీయిన సంతకము చేయించునిమిత్తము ప్రధాన మంత్రి డేజోగారు రాజుగారి కడకేగిరి.

నార్వే

జర్మను నార్వేవారి తగాయిదా

లండన్ జూన్ 25:— జర్మనులకును నార్వేవారికిని సంబంధములు చెప్పనని పరాసు వాగ్దాపత్రికలు బ్రాయుచు న్నువి. క్రొత్తగ నార్వేలో జర్మనుల తరపున అడ్మిరల్ టాక్ హాయింటిజిగారు మంత్రిగ నియోగింపబడిరి. ఈయనను ఇంక తమ పదవిని అంగీకరించలేదు. ఏవోకొన్ని వార్తలు నీయన గో రుచున్నారు. ఈవార్తలు జర్మనీ అధికారి తపాలకు సంబంధించిన విషయములు. దీనివలన నార్వేవారి ఎడల జర్మనులు జేయు కుట్రలన్నియు భగ్నమయినవి.

హాలండు

యుద్ధ ఖైదీల సభ.

లండను, జూన్ 25:— యుద్ధఖైదీలను గూర్చి హేగు వద్ద సెక్షన్ల సేటిదినమున సమావేశమయ్యెను. విదేశమంత్రి తాదనుగారు కార్యక్రమము నారంభించిరి.

ప్రమాదకరమైన రాజకీయ సిద్ధిగతులు.

లండన్, జూన్ 25:— హేగులోనున్న డెయిలీ మెయిలుత్రికా విశేషము ఇట్లు లెంతి సంభవించును:— బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారికి ఉరలగడ్డలు పదవలతో వచ్చు చుండగ రోటరుడం ప్రజలు వీనిని బంధించి ఆ ఉరలగడ్డల నన్నిటిని ప్రజలకందరకు పంచివెట్టిరి. అక్కతనరాజకీయ వ్యవహారములు చాల దుడుకుగ నున్నవి. హాలండులో పండిత ఉరలగడ్డలలో నూటికి 50 చొ॥ గ్రేటుబ్రిటను వారికి జర్మనీ వారికి సమానముగ ఎగుమతి జేయుటకు హాలండుగ్రేటు బ్రిటనువారికి వ్యవసాయపు ఒడంబడిక కలదు. 1916 సం॥ ఒడంబడిక ప్రకారము హాలండువారు గ్రేటుబ్రిటను వారికి 11 డేలటన్నుల ఉరలగడ్డలను ఎగుమతి చేయవలసి యున్నది. దానినిపుడు జర్మనులకు పంపక పూర్వము 1917 సం॥ పంటలోనుండి తమకు ముందు పంపవలయునని గ్రేటుబ్రిటనువారు నిరోధించుచున్నారు. ఇటీవల హాలండు వారు జర్మనులకు ముందుగ ఉరలగడ్డలను ఎగుమతిజేయు చుండెనని హేగులోనున్న బ్రిటిషు అధికారులు తెలిసికొని అట్లు గావించినచో మిత్రమండలివారి రేవులలోనున్న హాలండువారి నౌకలకు దుర్బలి సంభవించునని హాలండు ప్రభుత్వము వారి హెచ్చరిక జేసిరి. జర్మనులకు ముందుగ ఉరలగడ్డలను ఎగుమతిజేసినచో ప్రజలకు చాల ఆందోళనము కలిగి తిరుగ బాటు జేయుదురని ఇదివరకే బ్రిటిషు మంత్రి సర్. వాల్టరు రౌచలీ గారు దొరతనమువారికి తెలియజేసిరి. ఉరలగడ్డల పరిమితిని తగ్గించుటచే ఇపుడు రోటరుడంలో కలవరము కలిగినది. రోటరుడంప్రజలు పట్టుకొన్న ఉరలగడ్డలను మరల నాపసుజేసి పూర్వపు ఒడంబడికకు భంగము లేకుండగ ప్రవర్తించవలెనని బ్రిటనువారు నిరోధించు చున్నారు.

ప్రథమాంధ్ర రాష్ట్రీయ ఆయుధ్యైద్య సమ్మేళనము.

రామమోహన ధన్వంతర్యుక్ భండారామమున 21-వ తేదీని ఆంధ్ర దేశాయుధ్యైద్య వైద్య సమ్మేళన ప్రథమ సమావేశము జరిగెను. రావుబహద్దరు తాదంకి వెంకట నరసయ్య పంతుగా రధ్యక్షత వహించిరి.

తొలుత ఆయుధ్యైద్య భూషణ నోరి రామకృష్ణుల వారు, "అభిల భారత వర్షియ ఆయుధ్యైద్య వైద్య సమ్మేళన" చరిత్ర సంక్షేపముగ నుపన్యసించి ఆంధ్ర వైద్య సమ్మేళనము యొక్క ఆవశ్యకతను నిరూపించిరి.

పిమ్మట తెనాలి వాస్తవ్యులు ములుగు రామలింగ అశ్వవాద్లగా రీతిగున తీర్మానము నుపసాదించిరి. అభిల భారత వర్షియ ఆయుధ్యైద్య సమ్మేళనమునకు కాఖగా నీ సంవత్సరము" విజయవాడ పురమునందు "ప్రథమాంధ్ర రాష్ట్రీయ ఆయుధ్యైద్య వైద్య సమ్మేళనమును బొంబాయి ప్రవర్తనమును జరుపుటకు నీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

జంబ్యాల గౌరీనాథకృష్ణులవారు దినకరీ హనుమంత రావు పంతులుగారు డాక్టరు దంటు సుబ్బారావు ధానులుగారు విపులముగా నుపన్యసించి, తీర్మానము బలపరచిరి, తరువాత నీదిగున తీర్మానములను సభవారు చేసిరి.

ఆహ్వానసభికులుగా నుండువారల కధయపక్షము 3-0-0 కు తక్కువకాని చందా నిర్ణయింపబడినది.

ఆహ్వాన సంఘమునకు, నోరి, రామకృష్ణులవారు దంటు సుబ్బారావుగారు ప్రావిజనల్ సెక్రటరీలుగా నేర్పాటు చేయబడిరి.

కార్యనిర్వాహక సంఘమును అగ్రాసనాధిపతిని కొల దిదినములలో జనుపర్యోపు సభలో నిర్ణయించుకొనుట కేర్పాటుచేయబడెను.

కాకినాడ, ఏలూరు తెనాలి, యామని, అమృతలూరు మొదలగు గ్రామములనుండి వచ్చిన వైద్యవరలందరు, ఈ సమ్మేళన నిర్విఘ్న పరిసమాప్తికి తమతమ ప్రాంతముల యందు కృషి చేయుచు పని, ఉత్సాహము చూపిరి.

వైద్యసహసభ యెన్నడు జరుగునది కార్యనిర్వాహక సంఘము వారు ముందు తెలియపరచెదరు.

దేశీయతంత్రీవార్తలు

మంగోలియా స్త్రీ మరు

16 తపాలకట్టలు దొరకుట

బొంబాయి, జూన్ 25:—బొంబాయిలో మునిగిపోయిన మంగోలియా స్త్రీ మరునందలి 16 తపాలకట్టలు తపాలాధికారులకు చిక్కినవి. ఇంక నుండి దొరకగలవని నమ్మబడుచున్నది. తపాలకట్టలు తేలికగా నుండుటవలన తేలిపోయినవి. కొన్ని సముద్రమునందు కొన్ని యొడ్డునను దొరకినవి.

ఈపదియారు కట్టలలో నున్న వస్తువు లన్నియు, వార్తాపత్రికలు మాత్రము తప్ప, మంచి స్థితిలో నున్నవి. అవి యెండవెట్టి బాగు చేయబడి యెవరెవరికి చెందవలయు వస్తువులు వారివారికి కాలక్రమమున నంపబడును.

బ్రిటిషు వైస్రాయి ఇండియను రెజి మెంటులో నున్న వైస్రాయి ఆల్ఫ్రెడు గారు బెంగళూరు బ్రిగేడులోను మిద పట్టుకొనబడిరి. అనంతరము వైస్రాయి వ్యాధిగ్రావించి విచారించబడి యున్న 12 మానవుల కనిన కిక్కిరింపడం.

విద్యార్థివేతన సంఘాదనము.

బెంగళూరు, జూన్ 25:—నర్ హాఫ్ డాల్ హౌస్ కార్మికుల విద్యార్థి వేతనమును స్థాపించవలసిదని మైసూరు మహారాజుగారు మైసూరు విశ్వవిద్యాలయమునకు రూ 4000 ల మొనగిరి. అందు ప్రతిమానమున 10 రూపాయలు మైసూరు విశ్వవిద్యాలయమున నుండిన మూడవయేటి విద్యార్థికిని కీయబడును. ఆ విద్యార్థి సాధారణముగ వస్త్రవిద్య యధ్యక్షినింపక వెనుకపడియుండు జాతులలో నొకని కీయవలెను, ఆ విద్యార్థి ఆధిక వాణిజ్య కార్యములలో సేవదాని నధ్యక్షినింపవలసినవాడుగ నుండవలెను. అట్టి విద్యార్థి లభ్యము కావనపుడు ఆ కార్యముల నధ్యక్షినింపబోవు విద్యార్థులలో నున్న విద్యార్థి కావేతనము నొసగవలయును. వాణిజ్య కార్యములలో నుత్తముగ కడ తేరినవిద్యార్థికి “నర్ హాఫ్ డాల్ గోల్డు మెడల్”ను బంగారు పతక మొసగవడును.

ఇండియా కార్యదర్శిగారి క్రొత్తసభ్యులు.

బొంబాయి, జూన్ 26:—“వైస్రాయి ఆఫ్ ఇండియా” పత్రిక యిటుల వ్రాయుచున్నది:—నర్ ప్రతాపశంకర పట్టానీ గారు గొప్పజేతాభిమాని. అతలమైన సామాజ్యవాది చట్టసభ్యులుగాని, రాజకీయసభ్యులుగాని విచారించబడునపుడు అతని దీర్ఘ కాల ఆచారమున బట్టి సభ్యులరని నిశ్చయము కలుగజేయును. విశేషానుభవము, నిజమైన జేతాభిమాని. అతడెడల పనిచేయు నుపక్రమించినను అతడు విశేషముగ ప్రశంసింపబడి గౌరవము ను సంపాదించెదరు. అతని మాటలకు సభలో చాల విలక్షణము. నియామకములు మిక్కిలి విశ్వాసము క్రమములు. దేశము నందలి మందిరములను గలవారందరు మిగుల సంప్రదించుకొను లగు ఇట్టి సభ్యులయందు ఇండియా పుంత్రిగారిట్టి యుత్సాహములుగ నభివృద్ధి నెక్కుకొను యెంతయు స్తుత్యము.

5000 కూలీలు సమైక్యము.

బొంబాయి, జూన్ 25:—గ్రేటు ఇండియను పెనియెన్స్ రెయిల్వేవారి నటుంగా, పేరెయి కర్మాలయములలో 500 మంది కూలీలు పనిచేయుట మానేసి, బ్రిటిషు వైస్రాయి నకు దగ్గరకుపోయి తమకష్టము లన్నియు ఏకేంటుగాఁజేసి పట్టించిరి. అధికారులు విశేషముగ జరిమానాలు వేయుట. రెయిల్వే ప్రెయిసులలో నుదితముగ పోనియకుండుట, సెలవీయ కుండుట, సెలవుకాలమున కొకటి రెండు దినము లాలస్యముగవచ్చి మాత్రమున పనుల దీని చేయుట మొదలగు అన్యాయముల జేయుచున్నారనియు, యధ్యయవలన వస్తువులన్నియు ప్రియమగుటచే దీనియలనధికము చేయవలసినదనియు వారు మొఱపెట్టుకొనిరి. యదనాదు వారి కష్టముల వీర్యవరని ఏకేంటుగా వారి పంపిచేసిరి.

నంగభర్తృమండల సమావేశము.

కలకత్తా, జూన్ 25:—నంగభర్తృమండల సభవారి యావమాన్యమున కలకత్తా నగరపు పూర్వార్ధవార పరాయణులగు పిండుపు లండనును గురించినవాడు నర్ ప్రోటెస్ట్ చంద్ర ఛాట్జీగారి యావమాన్యమున నొకసభ తేసిరి. ఇందూరు సంస్థానపు సివిలు మాన్యరేజి ఆస్థును,

బరోడాసంస్థానపు కాన్సుయూసేజను రెజిస్ట్రేషనునకును తమ యసమ్మతినదెలిసిరి. బరోడావర్షావారు గోవర్ధనుమత శంకరాచార్యులవారిని తిరస్కరించి నందులకు గూడ వారు తమ యసమ్మతిన దెలిసిరి.

పాకివాండ్రు సమైక్యము.

కశీం కోటయందు కొన్ని దినముల క్రిందట రోడ్డు మరుగుదొడ్డు మున్నగువానిని బాగుచేయువాండ్రు కట్టుకట్టిరి. మరియు కటికవాండ్రుకట్టుకట్టి తాముమెక్కిడుమాంసముల భిక్షములు జాస్తిగావించిరి. మ్యూనిసిపల్ షేర్ మేన్ గారు వారిని భయపెట్టి నప్పటికిని వారులక్ష్యపెట్టక వారియిష్టము వచ్చిన భరలకు మాంసమును అమ్ముచున్నట్లు తెలియుచున్నది.

పురపాలక సభా నియోజకములు.

బొంబాయి, జూన్ 26:—నిన్నటి దినమున జరిగిన బొంబాయిపురపాలక సంఘసభలో పురపాలక సభ్యులందరి సభ్యులవివిధ తెగలవారి ప్రతినిధులుగ నుండుటలు జూదవలయునని సుక్కుయగారిచే ప్రతిపాదించబడి మా. నర్ ఇల్ల హిసు రహింతుగారిచే సవరింపబడిన తీర్మానము రెట్టింపబడినది. సాధ్యమైన యెదల నందలు సభ్యులును లేవన మాటికి 80 మంది చొప్పున వైసను సభ్యులు పన్నుల చెల్లించువారిచే నెక్కుకొనబడుటకును, ప్రత్యేకనియామకవిధానమును పూర్తి రద్దుచేయుటకును స్వాతంత్ర్య మొసగుటలు దొరతనమువారి బొంబాయి మ్యూన్సిపాలిటీను సవరింపవలసినదని దొరతనమువారిని ఈతీర్మానముపూరించిన మూడు సెలలలో గా వివిధతెగల నియామకపు పేర్లులు గన్నరచుచు పురపాలక సంఘమువారు కోరవలెనని డాక్టరు సుక్కుయగారు ప్రతిపాదించిరి. అంత పలువురచే పలువిధములగు సవరణలు చేయబడి తుదకు తీర్మాన మంగీకరింపబడినది.

నంగదేశమున బందిపోటు.

క్రిందటి బుధవారమునాడు, బంగళూరు జిల్లాకుందల రాణుల్లూరును నూరిలో ధనవంతుడగు సారయతుల్ల అను మహమ్మదీయుని ఇంట నందలు భోజనము చేయుచుండగా తుసాకులు పట్టుకొని పన్నుదారు దోపిడికొంగలు తలుపుతట్టిరి. గరియతుల్లా కుమారుడు జనారతుల్లా తలుపు దీసెను. ఈగడవిదయాచి యతడురుపాకికొఱకు పరుగిడెనుగాని వెంటనే తుసాకితో చంపివేయబడినది. సరియతుల్లాకు విశేషముగ గాయములు తగిలెను. అతడు చాల విషమస్థితియందున్నాడు. దొంగలు ఇంటిలోనివారిని భయపెట్టి నలువదిపేల రూపాయల నగదును, మూడుపేల రూపాయల విలువగల నగలు దోచుకొనిపోయిరి. సరియతుల్లాగారి గుత్తముకాల్గు నజకి చేయబడినది. ఇంక దొంగలెవ్వరును దొరకనను.

వశ్యమోక్షర సరిహిత కలహములు.

సిల్హ, జూన్ 28:—23వ తేదీన వజీరస్థానులోనున్న వైస్రాయు శర్వాశీకనుమల కొకమైలు తూర్పుననున్న నారా వాబోయెను. దానిలో శత్రువులుకొలదిగా నెదిరించిరి. సాయంకాలసమయమున మన వైస్రాయు మిదను, శివీరములమిదను గుండవర్షము గురింపబడినది. మావైస్రాయును నొక వైస్రాయును 18 రు బ్రిటిషు వైస్రాయును 9 రు భారతీయ వైస్రాయును దెబ్బలుతగిలెను. రెండవదినమున ఖైయసరాలోయలో శిక్షకు దాడుల సంపిదిమి. శర్వాశీ కనుమలలో శత్రువు లెదిరించిరి. పురలివచ్చుటలో మనదళము నొకదాని, ధ్వంసము చేయవలయునని మనూదులు ప్రయత్నించిరి. శత్రువులలో నశేవులు మరణించిరి. బ్రిటిషు వైస్రాయులో నొకనికని ఒక భారతీయవాద్యికిని, 27 రు వైస్రాయులకు దెబ్బలు తగిలెను.

రెయిల్వే యిబ్బందులు.

ప్రయాణ సౌకర్య పరిశీలనాధికారి నియామకము. సిల్హ, జూన్ 26:—యుద్ధమువలన హిందూదేశము నందలి రెయిల్వేల కనేకవిధములగు ఇబ్బందులు కలుగుచున్నవి. పట్టణలనైన బరువుయొక్క వగుచున్నది. వైస్రాయిలనైన రెయిల్వేసామాను రాకున్నది. ఇంటిలోకాక ఇచటనుండి కొన్ని రెయిల్వే సామానుల విదేశముల కంప వలనవచ్చినది; అందువలన సరకు మొకచోటునుండి ఇంకొకచోటునకు పట్టుట చాలదుర్బలముగ నున్నది. ఏయే సరకుల నెప్పుడెప్పుడు పట్టించవలయునో, ఏయేసామానుల కెంతెంత చార్జీ చేయవలయునో మొదలగు ఏర్పాటుల గావించుటకు రెయిల్వేకాఖలో ట్రాఫిక్

క్లర్కు కంట్రోలరునునునొక్కొక్క ఒకరు కొంత కాలమున. కేరవునబడినది. ప్రస్తుతము రైల్వే సెంటు కర్నలు హెచ్. ఎ. కామియను సి. ఐ. ఇగారాపదవికి నియాగింపబడిరి. అతని చిరునామా, కంట్రోలరు ఆఫ్ ట్రాఫిక్స్, రెయిల్వేవోర్డు, సిల్హ. కంట్రోలరుగారు దొరతనమువారి రెయిల్వేకాఖవారిలో నిరాశాటముగ నుత్తర ప్రత్యుత్తరముల జరుపును. అతని పనుల నిర్వహించుటలో నతిదేవరెవ్వరి సహాయము నపేక్షించునో నాయాకాఖలవా రందరును అతనికి నిరాటంకముగ దోడ్పడగోర బడుచున్నారు. అతడును అట్లే ఆందతికిని వోడ్పడును.

Central Provinces

C. P. Protest Against Madras Internments.

Public Meeting Next Sunday.

NAGPUR, June 26. At a joint meeting of the Provincial Congress Committee and Central Provinces Provincial Association held this evening at the Hon'ble Sir B. K. Bose's bungalow to fix a date for holding a public meeting under the auspices of the Provincial Congress Committee the Central Provinces Provincial Association and the Home Rule League to protest against the action of the Madras Government in internment Mrs. Beant, Messrs Arundale and Wadia, it has been decided to hold a public meeting on Sunday next in the Town Hall. The Hon'ble Mr. M. V. Joshi has consented to preside.

Brief Telegrams.

His Excellency the Governor of Bengal and party returned to Calcutta from Darjeeling yesterday.

Private Alford of British West Indian Regiment who saw recently arrested in Brigade Road Bangalore for deserting from the Depot to which he was attached and was subsequently tried by Court Martial has been sentenced to 12 months imprisonment.

The Assistant Entomologist from the Research Institute, Oombat re has arrived at Elapalli village to investigate the new Rice pest. The pest is known as the padda swarming caterpillar scientifically called "Spodoptery mauritia Boisid."

Latest Telegrams.

[REUTER.]

Uncorrected.

LONDON, June 27. Lord Derby dealing with the question of reprisals emphasised that our aircraft were daily bombing enemy's rear. He declared on authority of head of our aircraft in France that he would be well within the mark if he said that for every bomb Germans dropped behind our lines, we dropped a hundred behind German lines. That bombing was done with a military object and he thought whole country would associate itself with suggestion that we should not try to imitate German brutality idea of an eye for an eye, and tooth for tooth and massacring women and children was absolutely repulsive to British Nation. Derby emphasised that reprisals must have a definite military object, such as blowing up bridges and munition works. Military authorities must be allowed to use aeroplanes in whatever way they thought fit to bring war to successful conclusion. Lord did not wait to see war waged with kid gloves. We must hit back but military authorities should be left to decide where and when we should hit back. Government had given military authorities an absolutely free hand in use of their aircraft in order best to secure for us military success. Everything possible was being done at present to secure defence of country against aircraft and there was closest possible co-operation between Army and Navy.

Referring to question of giving warning of air raids, Derby stated that Conference of Naval, Military and Civil authorities today unanimously agreed that giving warning might do more harm than good.

Following questions will be discussed at Hague Conference regarding War Prisoners. Resumption and extension of repatriation of combatant and civilian prisoners under existing agreements. Transfer of combatant prisoners to neutral countries in addition to Switzerland. Internment of civilian prisoners in neutral countries. More expeditions and satisfactory delivery of prisoners. Parcels. Punishment of prisoners. Reprisals on prisoners, and delays and failures in reporting capture of prisoners.

Reuter learns that Anglo-German War Prisoners Conference at Hague was decided on with view to avoiding delays inseparable from correspondence through intermediaries and consequent hardships to prisoners whom it was desired to benefit.

King has just concluded second visit to Grand Fleet accompanied by Prince Albert. King commented upon great expansion and improvements to fleet during past year. King embarked on light cruiser escorted by destroyers at a certain port reaching fleet during a terrific thunderstorm. King dined on flagship and then made a two hours tour of every part of flag-ship. He also witnessed wireless work and practice with large and small guns. King remarked on new white canvas headgear for gun crews giving them a monklike appearance which are a protection from guns back-flash, also on gas masks and improved organization for treatment wounded.

కృష్ణామండల విభజనము.

ప్రస్తుతమున్న కృష్ణామండలము చాల విరివిగలదనియు, అందుచే నదియొకకలెక్టరు అధికారముక్రింద నుండుట కష్టమనియు, మండలాధ్యక్షులలో ననేకు లభిప్రాయ పడుచున్నారు. ప్రభుత్వమునా శివమయమై మిగుల దూరాలలోచనచేసి, యామండలమును విభజింపవచ్చునని అనుజ్ఞనిచ్చిరి. కృష్ణామండల కరగ్రామిని విభజనాపద్ధతిని గూర్చి సలహాలను విపులముగ వ్రాసిపంపుటని ప్రభుత్వమువారు కోరిరి. వీరుచేసిన సలహాలవలన ప్రజల మనసులలో నాందోళ మెక్కుడైనది. ప్రజలు తమతమ యిష్టానుసారము ఒక్కొక్క స్థలమున ముఖ్యస్థాన మేర్పాటు చేయవలెనని కోరునుండిరి. ఈ క్రిందిమాన్యులను చేయవలెనని సలహా లీనుబడినవి. —

(1) ఇదివఱ్ నీమండలమునకు ముఖ్య పట్టణమగు మచి
లీపట్టణము క్రొత్తజిల్లాకు రాజధానిముగ నుండరాదు. నూతన
కృష్ణామండలపు ముఖ్యధానిము బెజవాడను. మాన్యుటకును.
ఇందుమూలమున 20 లక్షల రూపాయలు వ్యయము కాఁ
గలవు.

(2) రెండవ మండలమునకు ఏలూరు ముఖ్యస్థానముగ నుండవలయునని యావిభజనము వలయునను వారి అభిప్రాయము. చిన్న జమిందార్ గ్రామము గు నిడదవోలు యీ రెండవ జిల్లాకు ముఖ్యపట్టణమగునని యెల్లవారికిని గట్టి నమ్మకము కలదు. ఈయూరికి పంచాయతీ అయినను లేదు.

ముఖ్యపట్టణము సరిగాజిల్లాకు మధ్యగనుండ వలెనను
అభిప్రాయమే యిట్టిమార్పులకు కారణము. కాని యీన్వాయ
మెచ్చటను అనుసరింప బడలేదు. కాకినాడ, విశాఖపట్ట
ణము మున్నగు స్థలములను ముఖ్యస్థానములుగ నిర్ణయించుట
యందిట్టి న్యాయమునరింపబడలేదు. ఢిల్లీనగరమునూడ హిందూ
దేశమునకు మధ్యభాగమున లేదు. ఇట్టివిషయ నిర్ణయము
నప్రజల సౌకర్యములను గూడ ప్రభుత్వమువారు గమనిం
ప వలెను.

దుకాణములో ఆరోజు అమ్మకపు తెక్కలు ఆరోజున
ప్రాయలేదనియూ దుకాణము ఎదుట గుర్తుబల్ల లేద
నియు, ఈ తచ్చెట్లు ఎక్కడ గీతచేత చచ్చి
వనియు. ఈకాఖోద్యోగులు తెలియజేయుచుందురు.
ఇట్టివానికై ఏలవృద్ధగ సామ్యును వ్యయపరచవలె
నో తెలియకున్నది. ఇదివరకే భారతఖండమున ఆర్థికవ్యయయో,
యని ప్రజలు ఘోషించుచుండ ఇట్లు వ్యర్థముగ బహుమతి
లిచ్చుట కడుకోవలసియము. ఇట్లునే పోలీసు కాఖోద్యోగులను
గూడ బహుమతి లిచ్చుచు అనవసర ఆర్థికవ్యయ మొనర్చు
చున్నారు. కాని ఈకాఖయందు బహుమతులను ఎరజూపుట
నేలయు ప్రమాదము. ఉప్పులేకుండగ ముప్పందము త్రాగున
ట్లు ఏమియు లేకుండగనే ఈడిపాప్రమెంటులో ఆందోళన
మొక్కువయని వినివిని చెవులు ఘట్లపడుచున్నవి. అట్టి యెడల
బహుమతుల నిచ్చుచో జెప్పవలయునా సాభాగ్యము! బహు
మతులుగాక మంచిపని జేసినందులకు మంచి గుర్తును
గూడ ఆయా యుద్యోగుని ఉద్యోగచరిత్రను తెల్పు
గ్రంథమున (గర్విసు రిజిస్టరు) నేయబడును. ఇట్లు సాట్లు
ఆప్టాగ్రి డిపార్టుమెంటునందు మాత్రమేల జేయరాదు?
ఇట్లుచేసిన ఉత్సాహము కలుగదా? బహుమతులే నాఉద్యో
గులను పురికిల్పి బాగుగ కార్యనిర్వహణ మొనరించునది?
ప్రజలేదైన కొంచె మార్థిక సాయమును గోలనేని దొరతనము
వారి కిపును ఆర్థిక సౌకర్యములు లేవు. ముందెప్పుడో జేసెద
మని కన్నీళ్లను తుడిచెదరు. అన్యదాయకములగు ఇట్టి బహు
మతుల నిచ్చుట మానినచో ఎంతయో సామ్యు నిబ్బయచును
గదా? ఇంతయు విద్యావ్యాప్తికి ఉపయోగించుచుగదా
కాబట్టి కాసననిర్మాణసభ్యులైనైన రాజోవు సమాజేశమున
ఈ విషయమునుగురించి చర్చించి బహుమతు లిచ్చుట మాన్పి
నేయగలందులకు ప్రార్థించు. వీరైన కొంచె మార్థిక సాయ
మొనర్చుడని పురపాలక సంఘమువారును, విద్యాభాగవారును
కోరినచో ప్రభుత్వము వారిపును సంగ్రాహ సంక్షోభమున
నీడులాగుచున్నారని సామబున్నెదరు. ఇట్లునే బహుమతు
లను గూడ ఏల నిలువకూడదో తెలియకున్నది.

బొప్పట్ల తొణాతా తేటూరు గ్రామమునందు గాన
 నామనీ సంపదమువారు గత మాసము 23వ తేదీని గ్రామోపా
 ఖ్యాలైన నాటికమున, 25వ తేదీని నరకాసురవధ నాటికమును
 జయప్రదముగ ప్రదర్శించిరి యొక విశేషిని వ్రాసెను.

నిదనవాలు మిగులచిన్న గ్రామము. అచ్చటమార్గస్థల
కెట్టిసాకారములును కలగజాలవు. ఊరంతయు నీటితోనిండి
యుండెను. పెద్దభవనము లిచ్చట చాలకాలము నిలువజాలవు.
ఇచ్చటనున్న రెండువియ్యపు కార్వాలయములలో పనిచేయు
కూలివారు ఇచ్చటి జనసంఖ్యలో చాలమందిగ నున్నారు. ఇట్టి
కు గ్రామమును ముఖ్యస్థానముగ నేర్పరుప యత్నించుట అశ్చ
ద్భుతకరము.

పూరు పెద్దపట్టణము. ఇచ్చట మృగసిపాలిటీ యు
న్నది. ఇచ్చట పెద్దభవనములు కట్టుటకు విశాలముగు థలము
లున్నవి. నీటివనతి బాగున్నది.

ప్రభుత్వమువారికి ముఖ్యస్థాన మెచ్చటనున్నను కష్టము లేదు. కావున యిట్టినిగిగతుల నాలోచించి, ప్రజల సుఖములను మోచింది యావిషయమును నిద యించుట మంచిది.

రాజా ఎమ్. భుజంగరావు.

ఏలూరు, జూన్ 28.

యొద్దఁ బుణమునకు సహాయ మొనర్చి నవాళి పేర్లు

955	కె. కామశ్రీ పిక్చర్ గారు	100
956	విజయనగరములోని చెన్నపురి పాంకివాస	1200
957	సింహశము పోస్తుమాస్టరు జవరత్ గారు	6000
958	ఆర్. పన్నయప్ప నెట్టిగారు లేక ముస్తప్ప నెట్టిగారు	1000
959	రివరెండు ఇ. ఎన్. టన్నరు గారు	1000
960	వి. సుబ్రహ్మణ్య అయ్యరుగారు	1000
961	ఆత్మారామ్ లక్ష్మణ పీర్ గారు యొక్క గారు	2500
962	వి. చన్నరెడ్డిగారు	200
963	ఎల్. కీబెల్లా ఏ. జి. కీబెల్లా సలిగారు	600
964	వి. శ్రీ యుధక తంపిగారు	5000
965	టి. శంకరతంపిగారు	5000
966	ఉర్ కాడ ఎన్టీయూ మేనేజరుగారు	21600
967	సి. వి. సుబ్రహ్మణ్య అయ్యరుగారు	500
968	రావుబహదూర్ ఎం. ఆర్. గోవిందరావుగారు	2000
969	డాక్టరు డబ్లియం. ఎఫ్. రూల్ గారు	1500
970	ఎం. నందగోపాలయ్యప్ప గొండురు గారు రావు	
	పట్టణము జమీందారుగారు	5000
971	శంజాపూరు తాళాకాబీర్డ్ ప్రెసిడెంటు గారు	500
972	జె. ఆర్. మోదిగారు	100
973	భాగవతుల దక్షిణామూర్తి శాస్త్రిగారు	200
974	రాజా శ్రీ రావు రామకృష్ణ గంగరావు	
	బహదూర్ గారు	230
975	రాధా శైల శ్రీ సలిగారు	500
976	అరల వెంకట సుబ్బయ్యగారు.	100

భారత దేశము.

కొంటు ఒకమామగారి ఉత్సాహము.

హిందూజాతిను సంఘముయొక్క మొదటిసభ కార్యము ముగించుచు, జపాను దేశపు పూర్వపు చంద్రులుగఁ గొంటు ఒకమామగారి క్రింది విధమున ముద్రాపడితిరి—

ఇటీవల కొందఱు భారతీయులు స్వాతంత్ర్యలక్ష్మికి ఆంధ్రదేశము చేయుచున్నారని మాకు తెలిసింది. ఇంతింటి మా రాజ్యాచారా విహితమును, భావకావ్యమును అనుకూలము మింకొకటిలేదు. వారిలో ప్రజలముగనన్న నురాచారములను గూఢమున, గుఱములను, నీతినియు, విజ్ఞానమునందును ఆంధ్రయులతో సాదామనస్సు వారు ముట్టించవలెను. తరువాత వారు స్వాతంత్ర్యమునకై పాటుపడ నవసరమేలేదు. స్వాతంత్ర్యము తమతః తానే కాకలదు. ఆంధ్రీయులు తమకు చేసిన యవకృతులకు హిందవు లెల్లరును వాసిమెదల కృతజ్ఞులుగ నుండవలెనని నేను మెక్కి చెప్పవచ్చును. బ్రిటిషువారి మూలకముగ నే హిందూదేశ మైకమవ్వఁ నొందియున్నది. వాగరక మభివృద్ధి గాంచుచున్నది. రైలుమార్గము లంతి వార్త ముగ్గురు వింతలు వ్యాపించుచున్నవి. దేశమున మంచి పోలీసుబంధుత్వము, పరిపాలనావిధానములును స్థాపనమైనవి. దేశముకాలకాలపుతముగాకండక ఆంధ్రీయులెంతయోత్సాహముపడి పనిచేయుచున్నారు. బ్రిటిషువారు తమ సంవత్సరములు దేశమును పాలించుట చేతనే, హిందువులలో వికమత్వాభిలాష ఆంధ్రులందు, తమకలమున రాజకీయాభివృద్ధికై దేశము మహాసభ ప్రతిష్ఠాపితమైనది. మతములోని లోపములను పోగొట్టుటకు ఆర్య సమాజియును, బ్రహ్మ సమాజియును పాటుపడుచున్నారు. అందుచే, ఇట్టి ప్రభుత్వమువారి చట్టని పరిపాలనము క్రింద నెమ్మదిగ నుండి, హిందూదేశీయులు తమ సాంఘికాభివృద్ధికై పాటు పడుట మంచిది. ఈ విధముగ దేశము దీక్షమును బలపరచు. హిందూదేశీయులు యత్నింపవలెను. బ్రిటిషువారు తమ దేశము నేలుచున్నారు కనుకనే, తాము కాంతి సమర్థమును చున్నారని హిందువులకు ఎన్ని సార్లు హెచ్చరింపవలయునో తెలియవచ్చును. ఇంకొకటి దేశ వాసులు మిగుల ఉదాత్తభావము; జాతి సామర్థ్యమును మిగుల సుస్వభావము కలవారు. కావున, హిందూదేశీయులుగూడ తక్కిన దేశములవారిని ననుకరించి, స్వాతంత్ర్యమును బొందవలెను. హిందువులు స్వాతంత్ర్యము నొందవలెననెడి అభిప్రాయము మిగుల సంపన్నమైనదేగాని సంభవ మగునదికాదు. సాంఘిక దురాచారములను నశింపజేసి, సుగుణసంపత్తిని పడవిననీ గాని, యేదేశమైనను స్వాతంత్ర్యమునకై ఆంగ్లోదేశము చేయరాదు. హిందువుల తమ జాతి దీక్షములును, మతవిషయక భావనములును గలగదేయు అనిష్టములు ఏవాగక దేశముగోను తేవు.

హిందూదేశమును దోచుక సామ్రాజ్యముతో బోల్పవచ్చును. ఆదేశ మనుభవించు అనిష్టముల కదిచే కాదనియు. “కష్ట పుచ్చిన తరువాతగాని పురుగుపట్టదు.”

తరువాత ఒకమామగారు జపాను దేశముయొక్క అత్యున్నత విజృంభణమునకు గల కారణములను చక్కాసించిరి. హిందూదేశమునండి యిటువ వ్యాపించిన జాతమతములలోని లోపములను నవరించుకొంటిమి. ప్రపంచమున నున్న అన్ని దేశములలో మంచివిషయములను మే మనుకరించి, మాదేశమునకు తిరిగితిరి అన్వయించుకొను చుందుము. నలునది సంవత్సరములకు పూర్వము, హిందువులకలనే నవనను జాతి దీక్షములున్నవి. కాని అందరి అనిష్టములు చరకారకపడిన తోడనే, ఆపద్ధతి గూఢమున ముట్టించితిమి. మా అభ్యుదయము న కదిమే కాదనియు. హిందువుల కిదిభయగ పనిచేయుటకు తగిన ధైర్యమున్నదా?

ఒకమామగారు, తెలివితప్పిన ఆంధ్రదేశములను చూచి తమ దురాచారములను పోలించి తత్కాలమున దేశోన్నత్యమునకు పాటు పడునని హిందూదేశవాసులకు నలహ విచ్చెను.

ఇయ్యది వారసానిగారు నిన్నటిఉదయము తెగునూరు నందు చూసించె నని మొఱుట కెంతయు చింతింపవచ్చును. జపాను సర్ ఆక్రమణ ముగియగానే నేటనే మొయిలులో బయలుదేరి తెగునూరునకు పోయిరి. కిని పిరియను ఆక్రమణకు సెలవీయబడెను. సర్ ఆక్రమణ డెయిగారి యెడలను, ముఖంబము వారి మొదలను పలువురు పలుకెదముల సానుభూతిని గల్గించిరి.

స్థానికస్వపరిపాలనము

(1)

హిందూ దేశమును గూర్చి బ్రిటిషు దోరతనము వారు ప్రభుభావమును విదిత మొనరించు వాచక్యతనమునాచించుచున్న వారము వారు మేము ప్రకటించిన ప్రధాన వ్యాసమునందు స్థానిక స్వపరిపాలనను సంబంధించిన కొన్ని విషయములందు సూచక్యములను కలిగింపవలెనని దేశీయులు కోరుచున్న సంస్కారములపట్ల సానుభూతితో సద్భావముతో అసాలస్యముగ ప్రభుత్వము వారు పనిచేయవలెనని మేము వ్రాసియుంటిమి. ప్రస్తుత మున్న కాసనముల ననుసరించి ప్రస్తుతము రాష్ట్రీయు దోరతనములకు గల అధికారపు మితికి లోబడిన అనధికార ప్రాగణములలోనున్న యొక్కయు క్రియలగునందొక్కయుల మొనరించుటకు చాల నవకాశము కలదు. ఉదాహరణమున మే నెలలో ఉపవేశాంత్యకాసనసభయందు గవర్నరుగారి అంత్యోపవ్యాసమున నూచించబడిన నూతన కాసనోపపాదనము ఇటీవలసంస్కారముల మొనరించు సంకల్పముతోనే చేయబడునని వినుటకు చాల సంతసించు చున్నాము. సిటీ డిప్యూటీమ్యూనిసిపాలిటీను అందులోకలుబోర్డు “ఆర్డర్స్” రాసిన రాష్ట్రీయు కాసన సభయందు పాదించబడును. ఫాస్ట్ స్వపరిపాలనాభివృద్ధి నీతినిబట్టి మొనరించుట ప్రభుత్వమువారి సంకల్పమగునాడ గవర్నరుగారు మాచించిరి. ఇదివరకు అనధికారులు నూచించిన నూతనల కనుగుణ్యముగ ఈ రాష్ట్రీయున అనధికారపాతల కార్యములకు సంప్రదానకాశము కలుగునట్లును చెన్నపురి కార్పొరేషను, మ్యూనిసిపాలిటీలు, లోకలుబోర్డుల చట్టములను నవరించుట దోరతనమువారి భావమని తెలియుచున్నది. తగినంత విశాలనకాశము కలిపించుటయును సంఘసాంప్రదాయములను గూర్చి మాత్రమేగాక ఆధారాధికారులను గూర్చి గూడ సంతృప్తికరమగు పని జరుగుటకు పూర్తియగు నవకాశము కలుగునట్లు చేయుటయును దోరతనమువారి భావమై యుండగలదు. ప్రస్తుతము మ్యూనిసిపాల లోకలుబోర్డు స్వృతులవలన గలిగియున్న నిరోధములను చాలవరకు తొలగించెదనని దీనివలన మాకు గోచరించుచున్నది. తప్పక ఆక్రమము జరిగినదనుటకు ఆధారము కనబడిననీ గాని దోరతనమువారి యావ్యోగులు కల్పించుకొనకూడదను ఏర్పాటు జరుగగలదు. నియోజిత సభ్యుల సంఖ్య నియోజకాభ్యర్థుల సంఖ్యయును గూడ చాల హెచ్చగలదు. తాముకా బోర్డులకు అధికారాభ్యర్థులను నియోజించుటపట్ల దలతో జరుపబడును. జిల్లాబోర్డులకు గూడ అనధికారాభ్యర్థుల కధికారము నధికముచేయుటకు తగిన యవకాశములు అర్హతా సంపాదనముకు కావించబడగలవు. అనధికారాభ్యర్థుల నియామకము నియోజనముగ మార్చబడుటయు నధికముగ జరుగగలదు. ఇదివరకు నియోజకాభ్యర్థుల లెక్కయున్నది కలదు. క్రమక్రమముగ నీసంఖ్య హెచ్చింపబడును. జిల్లాబోర్డుల కనధికారులను యజమానులనుగా చేయవలెనని అనధికారకాసన సభ్యులు పట్టుదలతో నాడించు విషయము గూడ నాలూచింపబడు నని తెలియుచున్నది. ప్రాథమిక విద్యావ్యాప్తికి లోకలు బోర్డులకు ధన మధికముగ నొసగు బహునియు అనధికారప్రముఖు లిది యత్యవసరమని నూచించిరినియును గూడ తెలియుచున్నది.

ఈరీతిగా లోకలుబోర్డులలో అనధికారుల కధికమగు ప్రవేశము కలిగింపబడునట్లు నిశ్చయము. పెద్దప్రక్కలలో దేశీయప్రముఖులకును దోరతనమువారికిని భిన్నాభిప్రాయములుండినను స్థానికస్వపరిపాలనావిషయమున వారు దోరతనమువారికి తోడ్పడదనని నూచించెదము. ఈకాసనము లాచరణమునకు వచ్చుటకు కొంత యాలస్యమగుట నిశ్చయముగాని కాసనావకాశతలేని విషయములందు దోరతనమువారు వెంటనే పని ప్రారంభించెదరు. —మదరాసు. మొయిలపత్రిక

పత్రికాపూర్తి:— తిరువాన్కూరు మహారాజావారి పత్రికాపూర్తి మహోత్సవమును జరుపుటకు తిరువనంతపురము విజ్ఞానియాపురమందొరమున సభ గావించిరి. కి. రామకృష్ణా నకగారు సభాధిపత్యము వహించిరి. దేవాలయములందు హిందుత్వ ప్రచారములందును మసీదులందు ప్రాథమిక గావించునట్లు స్పృహచుటకును, బడిపిల్లల యూజీయపు జరుపుటకును పట్టుబడుంతయు నలంకరించుటకును రాత్రియందు బాణసంచాలు గాల్పుటకును సభ్యులు తీర్మానించిరి. మహారాజావారి పత్రికాపూర్తి శాశ్వతస్మారక చిహ్నమును గూర్చి విచారించుటకు తోమ్మంతుకురు సభ్యులు గల యొక యువసంఘము ఏర్పరుపబడెను. స్మారకచిహ్నమును స్థిరపరచిన పిదప సభ్యులందఱును ఈ యువసంఘము వారు నెలిపెదరు.

స్వపరిపాలనార్హత

(2)

హిందూదేశమున కిప్పుడు స్వపరిపాలనార్హత కలదా? ఇప్పుడట్టి అర్హతలేదని నాయకులందఱును స్పష్టముగ నుడువగలుగుదురు. కాని స్వపరిపాలనమును త్వరలో మొనరు సంకల్పముతో ప్రస్తుత ప్రభుత్వవిధానమును మార్చుకొన్నచో నాయత్వ తి ఎన్నటికిని గూడకలుగదని ఏమాత్రము పరిజ్ఞానము గల వారుచుగూడ ఖండితముగనునువ గలుగుదురు. బోధ్యము పత్రికా ప్రతినిధితో సర్ ఎన్. పి. సింహగారు నడిపిన విషయ సాగంశమిదియే. ఎవరికో కొందరికి పెద్దయువ్యోగముల నిచ్చినంతమాత్రమున ప్రయోజనము లేదు. అని సింహగారు స్పష్టముగనుడివిరి. ప్రస్తుతము చెన్నపురిలోని స్థితిగతులను గూర్చి కార్యనిర్వాహక సంఘమునందలి భారతీయ సభ్యుడేమి చేయుచున్నాడు. దేశమునందలి ప్రజల భావము గవర్నరుగారి కినుచుంతయును గూడ తెలియని స్థితి గలుగుట చేమికతమని పలువు రడుగుచున్నారు. రాజగోపాలాచారిగారి సామర్థ్యమునందును దేశభక్తియందును మా కత్యధికమగు విశ్వాసము కలదు. దేశీయులలో కలిగిన విశాలభావములను గూర్చియు, గాఢకమాత్మనిశ్వాసమునుగూర్చియు కత్తి వంచన లేకుండ నాచార్యులుగారు గవర్నరుగారికి తెలిపియే యుందునను గట్టి నమ్మకము మాకు కలదు. గాఢతమ వ్యక్తిత్వముగల ఆచార్యులుగారు గూడ భారతీయ భావమును పరిగణింప చేయ జాలకపోయినచో భారతీయులకున్న తోడ్పాటులన్నివంతమాత్రమున ప్రభుత్వమునగల గొప్పలోపములు తొలగజాలవని నిశ్చయముగ నుడువవచ్చును. ఆంధ్రసామ్రాజ్యమున భరతఖండము ముఖ్యభాగము మాత్రమేగాక ప్రధాన భాగముగ పరిగణింపబడదగునట్లు స్వరాజ్య ప్రాప్తిని బహముటకు తగిన అభివృద్ధి కలుగుట కిట్టి వై వై మొరుగులవలన పనులు చక్కబడ నేరవు. ఆములమును వ్యాపింపదగిన యుద్యమము తరణ్యము కావలెను. ఇట్టి భారతీయ దృక్పథము ననుసరించి దేశాభివృద్ధికి ప్రభుత్వాధికారులు గట్టి ప్రయత్నము చేయుచున్నారనుటకు నిర్ధారణచుగు నిదర్శనము కావలెను. (ఇండియను సోషలు రిఫార్మరు)

సర్ శంకరనారాయణ సర్టి.

సిల్లాలో ఈయమ కిటీవల అనారోగ్యస్థితి గలుగ కల కత్తాలలో సుప్రసిద్ధాయుర్యేద వైద్యులగు కవిరాజ్ యామినీ భూమిజిరాము కవిరత్న (ఎం. ఏ. ఎం. సి; ఎం. ఆర్. ఏ. ఎస్; కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయ సభ్యుడు) గా వాహూతులై సిల్లా కేగి చికిత్స చేసినదియు ఆయమ అనారోగ్యము కలిగినదనియు అచ్యుతబజారు పత్రిక వ్రాసినది. సర్ శంకరనారాయణగారి స్వదేశాభిమానమున కిది మరెయొక నిదర్శనము. యామినీ భూమిజిరాయుగారు ఆయుర్యేద విధాన పునరుద్ధరణమున కత్యధికముగ తోడ్పడుచున్నారు. వీరు కలకత్తా నగరమున ఆయుర్యేద కళాశాలను వైద్యశాలను గూడ ఏర్పరచిరి. వైద్యశాలయందు శస్త్రచికిత్సకు గూడ సమగ్రమగు నేర్పాటు చేయబడినది. ప్రాచీనకాలమున భిషగ్యులు వృక్షశాస్త్రమున చాల పాండిత్యమునుగలిగియుండెడి వారుగాని ఇటీవలివా రాశాస్త్రమును పరిపమిచే ఆయుర్యేద వైద్యపాశస్త్రము కొంత తగ్గినది. ఇప్పుడు దీని నుద్ధివింపజేయు కోరి పలువురు గాఢముగు ప్రయత్నములు చేయుచున్నారు. ఆయుర్యేద విధానమున శాస్త్రచికిత్సా భాగముగూడ స్పష్టముగ వివరింపబడినదని పలువురు మెక్కినక్కాసించిరి; గాని శస్త్రచికిత్సను బోధించు ఆయుర్యేద కళాశాలలలో రాయిగారి కళాశాలయే మొదటిదనియేచున్నది. సుమారు 80 మంది విద్యార్థు లిప్పుడక కళాశాలయందు చదువుచున్నారనియు ఈభాగము నంతయు నిపుడు రాయిగా లొక్కచే భరించుచున్నారనియు అచ్యుతబజారు పత్రిక వ్రాసినది. దేశాభిమానులు ధనికులు జాతీయవాసులును తోడ్పడి ధనసహాయము చేసినచో నింకను చాల హెచ్చగలదని పత్రికవ్రాసిన విషయమునకు ధార్మికులును ధనికులునకు దేశభక్తులు ముఖ్యముగ తోడ్పడవలె నమ్ముచున్నాము.

జనరల్ స్కూలుగారు ఇంకొకడు దోరతనమువారికి వైదిక వ్యవహారములయందు సలహాలిచ్చుటకు ఇంకొకడునందే యుందురని తెలియుచున్నది.

THE GREAT WAR

BRITISH SURROUNDING LENS

SIX MONTHS OF WAR: "TIMES" DESCRIPTION

M. ZAIMIS RESIGNS: VENEZELOS TO FORM CABINET

CRITICAL POLITICAL SITUATION IN SPAIN

STRAINED RELATIONS BETWEEN BRITAIN AND HOLLAND

[REUTER'S AGENCY.]

Great Britain

Embargo on Mr. Ramsay Macdonald. Recommendation to Remove It.

LONDON, June 26.
The Executive of Seamen's and Firemen's Union have unanimously passed a resolution recommending that the embargo on Mr. Ramsay Macdonald and his companions going to Russia be removed now that the Union's purpose has been achieved in drawing attention to the sufferings of British seamen in war.

Stricter Food Control.

LONDON, June 26.
The Press Bureau announces that Lord Rhonda has decided upon stricter and more complete control of food-stuffs, enforcing of the maximum prices and limiting of profits at every stage of production and distribution. A Costings Department will be established in connection with the Food Ministry to ascertain the cost of production and handling and the Ministry will then fix the prices based on actual costs in addition to normal pre-war profit.

Freedom of Glasgow On the Premier.

LONDON, June 26.
The Freedom of the Glasgow will be conferred on Mr. Lloyd George on Friday.

16 German Aeroplanes Engaged. By 3 English Planes.

LONDON, June 26.
The Admiralty says:—Three aeroplanes patrolling on Monday engaged ten enemy in the vicinity of Rovers and fought for sixteen minutes. We brought down one enemy machine in flames and it is believed that two others were driven down out of control, clouds interrupted the view. Our machines returned safely.

Vote for 19 year old Soldiers.

LONDON, June 25.
The Commons yesterday discussed at length a proposal to give vote to nineteen year old soldiers and sailors who have fought. The matter dropped after Sir George Cave had promised that it should be considered at the first election after the war.

The Tea Market. Fifteen Weeks' Supply in Stock.

LONDON, June 26.
In the House of Commons Mr. Bridgeman, Parliamentary Secretary to the Ministry of Labour, stated that there were approximately ninety-million pounds of tea in the United Kingdom on May 31st, which would be sufficient for about fifteen weeks, if there were no imports in the meantime.

LONDON, June 25.
In the Commons Mr. Bridgeman said that the figure given represented bonded stocks. He had no information regarding the amount in hands of wholesale and retail dealers which was probably considerable.

Liverpool Cotton Market. To Re-open on Friday.

LONDON, June 26.
The Directors of the Liverpool Cotton Association state that they hope to re-open the market on Friday on new conditions.

The New Titles of German Title Holding Royalty.

LONDON, June 26.
The "Times" says that Prince Louis of Battenberg becomes Marquess of Millfordhaven, Prince George of Battenberg becomes Earl Medina and Prince Alexander of Teck becomes Earl of Aphone.

A Marriage in High Life.

LONDON, June 26.
Lord Abinger to-day married Madame De Serignac who as Madame Steinheil was the central figure in the sensational trial in Paris in 1908.

Canada

The Canadian Contingent. Reply of G.-in-C. to Canada's Congratulations.

LONDON, June 26.
OTTAWA.—General Currie has replied to Sir Frederick Borden's congratulations—"I take with special gratification your assurance that the troops in the field can rely on Canada giving them all necessary support. They have given their blood freely to maintain the nation's honour and they now confidently expect that the full fruits of their sacrifice will not be prejudiced. It is an imperative and urgent necessity that steps should be taken immediately to insure that sufficient drafts of officers and men should be sent from Canada to keep the Corps at full strength."

Greece

Venezelists Want Immediate Power. To Nip Reactionary Movements.

LONDON, June 26.
ATHENS.—Venezelists desire immediately to assume power in order to nip in the bud any reactionary movement in the Peloponnese by General Papoulios, who is stated to have a large following in the army at present. M. Venezelos met with a most cordial reception at the Plaeus and will doubtless be met in a similar way at Athens, but Venezelists are divided regarding the desirability of precipitating events.

M. Zaimis Resigns.

LONDON, June 25.
A Telegram from Athens states that M. Zaimis has resigned because he refused to convoke the Venezelist Chamber of Acaos.

M. Venezelos to Form Cabinet.

LONDON, June 26.
ATHENS.—M. Zaimis has resigned and the King has told M. Jannart that he agrees to M. Venezelos forming a Cabinet. M. Venezelos has arrived in Athens.

Provisional Government Proclaimed.

LONDON, June 25.
A telegram from Athens says that French troops have occupied Stadium Zeppelin and other points at Athens. Provisional Government has been proclaimed in Epirus and Venezelist troops have landed at Preveza.

Transfer of Provisional Government.

LONDON, June 26.
SALONIKA.—Out of 350 communists in Thessaly 336 have adhered to Venezelos. The French troops have occupied Bralo south of Lamia where the railway and road intersect the high road to Itea on the gulf of Corinth. Negotiations at Kiratzini between delegates of the Athens Government and that of Venezelos have virtually concluded and transfer of provisional government to Athens which is only a question of days.

Norway

German Minister to Norway.

LONDON, June 25.
AMSTERDAM.—The Christiania paper "Fidens Tegn" states that Germany has advised the Norwegian Government that it intends to appoint Admiral Von Hintze, formerly German Minister in Peking Minister in Christiania.

German Norwegian Rupture Possible.

LONDON, June 26.
The French newspapers speak of the possibility of a German Norwegian rupture and mention the report that Admiral Von Hintze, the new German Minister to Norway which has not yet consented to his appointment is only going to deliver certain demands. Apparently these are connected with the opening of a German official mail by which the German plot against Norway was defeated.

TELEGRAMS.

Holland

A Grave Political Situation. British Potato Consignment Seized. BRITAIN INSISTS ON HER RIGHTS.

LONDON, June 26.
The Hague correspondent of the "Daily Mail" wires, that the populace at Rotterdam has seized and distributed fighters with potatoes consigned to the British Government creating a grave political situation. The Dutch-British Agricultural Agreement allows Holland to export fifty per cent of her potato-crop equally to Great Britain and Germany. As Holland owes Britain eleven thousand tons on the 1916 agreement, Britain insisted on receiving this from the 1917 crop before any was exported to Germany. Subsequently, the British authorities at the Hague ascertained that Holland was preparing to export potatoes to Germany and warned the Dutch Government that grave consequences might ensue involving the fate of Dutch ships in Allied harbours. Sir Walter Lowrey, the British minister, having previously informed the Government that the exportation was likely to produce restlessness among the population, which has now happened at Rotterdam, in consequence of the recent reduction of potato rations. Britain insists that the seized potatoes shall be replaced and the Agreement scrupulously observed.

Spain

Constitutional Guarantees. To be Suspended.

LONDON, June 25.
MADRID.—The Council of Ministers has decided to suspend the Constitutional Guarantees. Premier Dato has gone to the Palace to ask the King to sign a decree Dynasty Might be Imperilled.

LONDON, June 25.
Daily Mail telegram from Madrid dated June 18th says that the insurrectionary movement is only scotched and may revive at any moment, imperilling the dynasty.

France

Adoption of Metric System. Chambers' of Commerce Suggestion.

LONDON, June 26.
PARIS.—The General Assembly of the French Chambers of Commerce has expressed the hope that Britain Japan and Russia will adopt the metric system in order to promote closer economic re-approachment with France.

Russia

Return of Deserters to Army. Increasing Daily.

LONDON, June 26.
PETROGRAD.—The number of deserters returning to their regiments is stated to be increasing daily. Over five thousand passed through Minsk on June 23rd.

Government to Dissolve Duma.

LONDON, June 26.
The "Norayajin" states that the Government has decided to dissolve the Duma.

Failure of Intrigues in Russia. Socialist Leader's Suggestion.

LONDON, June 26.
AMSTERDAM.—Writing in the "Vorwärts" Herr Scheideman expresses great disappointment at the non-success of German manoeuvres in Russia and fears that there will be a fourth winter of war. He recommends the democratisation of Germany as a means of preventing this.

Japan

Japan's Envoy To U. S. A.

LONDON, June 26.
TOKIO.—The suite of Viscount Ishii, Special Envoy of Japan to the United States, includes Vice-Admiral Takeshita and Major-General Sugano.

Germany

A Raider Decorated.

LONDON, June 26.
A telegram from Amsterdam says that a Brandenburg airman, who took part in the raid on London, has received the "Order pour le Merite."

America

An Embargo Council to Ration Neutrals.

LONDON, June 25.
WASHINGTON.—President Wilson has created an Embargo Council consisting of Secretaries of State for Commerce and Agriculture which will immediately apply plans for rationing European neutrals.

Explosion of a Magazine.

LONDON, June 26.
NEWYORK.—A magazine at Havana has exploded killing one person and wounding many. It is believed that the explosion was caused by a bomb.

TELEGRAMS.

Red Cross Campaign. Eighty Million Dollars Collected.

LONDON, June 26.
WASHINGTON.—Eighty million dollars have been collected in the first six days of the nation-wide Red Cross campaign.

British Front

Germans Twice as Strong Against the British Front.

Interest in Belgian Front.

LONDON, June 26.
Reuter's correspondent at the French headquarters says:—It is known that between sixty and a hundred enemy divisions have been withdrawn from the battle since the beginning of the Anglo-French April offensive and it is a safe calculation that they suffered a quarter of a million casualties one hundred and fifty five German divisions are now in France compared with one hundred and forty seven in April. The Paris paper "Le Gaulois" estimates that fifty one German divisions oppose the British Front of one hundred and forty kilometres and that 100 face the French front of 570 kilometres. But the Germans are twice as strong against the British interest is becoming increasingly directed towards the allied front in Belgium. Both Belgium and German communiques speak of very violent cannonading there while the French semi-official statement says that the British, French and Belgian artilleries have seriously damaged the German defences from the sea to the Somme.

Six Months of War.

A Series of British Triumphs

Germany's Lost Opportunity: Favourable Outlook.

LONDON, June 26.
The "Times", summing up the views of its military Correspondent on the past half-year, points out that since 1st January the Allied cause has been chiefly upheld by British triumphs. The prolonged battles of the Somme and Arras compelled the German withdrawal along a wide front and the loss of Vimy Ridge, while the spring offensive terminated with brilliant victory of Messines. We have taken Bagdad, shattered the Turkish Mesopotamian Army, penetrated the upper reaches of the Tigris, cleared out the Turks from Sinai, and have invaded Palestine.

On the Western Front, the British and the French, since 1st January, have captured seventy thousand Germans, five hundred guns, and masses of trench mortars and machine-guns, and have disposed of three hundred thousand of the enemy. At the beginning of April the German western reserves numbered fifty two divisions, but at the beginning of June the reserves were only two divisions, many divisions having been shattered and withdrawn. Colonel Repington admits that although Hindenburg's silent retreat was the direct result of last year's battles, it compelled a modification of the Allied plans which had been prepared by Marshall Joffre just before his resignation of the supreme command. The Allied pursuit, however, was far swifter than the enemy anticipated, nor had they realised the advanced state of British preparations to attack in the north of Arras. Colonel Repington lays stress on the very violent character and invariable failure of the counter-attacks in the battle of Arras, while between Rheims and Ypres the enemy has lost all the selected commanding positions he held since 1914 and he is now dominated by the Allies.

The interlude due to the Russian Revolution gave an inopportune opportunity when the enemy was unable to grasp. This inability to strike effectively on the Western Front is the measure of the enemy's fate. They will never have such a chance again. Russia may be expected soon to renew the offensive and the Rumanians have regained their strength and, comparing the position on 1st January with that of 1st June, there are sufficient reasons for buoyancy.

British Surrounding Lens.

Recent Progress Described.

LONDON, June 26.
Reuter's correspondent at headquarters wires that we are rapidly crawling nearer to the German front. We have advanced east of the Bois-de-Ricmont and occupied a quarter of a mile of the German front line there by progressing from the south-western fringe of Lens. Apparently there was very little fighting, the Germans falling back. We found trenches and dugouts deserted. Undoubtedly our unceasing pressure on the Lens defences is proving very trying and expensive for the enemy. This is probably the real explanation why we did not attempt to force the fall of it. While the tactical value of Lens scarcely justifies costly mass attacks the Germans must keep very large forces in the town in order to guard against a surprise. As our artillery dominates the place from high ground the Hun's tenure is manifestly very uncomfortable.

LONDON, June 26.

General Haig this afternoon says: We carried out a successful attack on the German front at Pontenoy-Croisilles securing prisoners. We repulsed a raid west of Labassee.

French Front

LONDON, June 26.

The French communique says:—After a short artillery preparation we last night brilliantly attacked strongly fortified coast northwest of Hurdulise and reached all our objectives in a few moments. We captured the German first line and the second line. Enemy counter-attacks delivered at two extreme points. We captured a position under cover of a wood and a battery. Enemy who were witnesses of attack surprised sustained serious losses. We took over three hundred prisoners including ten officers.

Salonika Front

French Cavalry Occupies a Town.

LONDON, June 26.
SALONIKA.—French Cavalry has occupied a town of Lamia thus the railway is now opened to Livadia Thebes and Athens.

Russian Front

Kurds Cleared.

LONDON, June 26.
A Wireless Russian Official Communique says:—On Barzin Summit thirty miles southwest of Ushnu we occupied a series of heights in the direction of Rayat. We repulsed the Turkish counter-attack. We cleared Kurds out from positions west of Ashkan summit westward of Sennah.

Italian Front

LONDON, June 26.
The Italian Communique says:—Enemy is desperately attempting to retake positions recently lost at or-Likara but is suffering heavy losses. Attacks and counter-attacks are proceeding. We advanced on the Carso southward of Versic.

INDIAN TELEGRAMS.

From Our own Correspondents

(By Wire.)

Simla

N.-W. Frontier Disturbances.

Punitive Operations Continue.

SIMLA, June 26.
On the 23rd instant the force in Waziristan moved to Narai Ragbza about a mile east of Shrawanai Pass meeting with some opposition during the movement. During the evening there was considerable firing on our pickets and into the camp. Our casualties on that date were one British rank and file killed, 13 British and 9 Indian rank and file wounded. The next day punitive operations were carried out in Khalsara Valley, some opposition being encountered on Shrawanai Pass during the advance. On return to the camp at Narai Ragbza the rearguard was followed up for some distance and at one place an attempt was made by the Mahsuds to charge one of our detachments, resulting in the fall and loss to the enemy of many killed and wounded. Our casualties were five Indian rank and file killed, with one British rank and file one Indian Officer and 27 rank and file wounded.

Difficulties in Railway Traffic.

A Controller of Traffic Appointed.

SIMLA, June 26.
Owing to the conditions set up on the railways in India by the war resulting in a demand for the movement of a greater tonnage of traffic than the railways are equipped to carry and further owing to the transfer of locomotives and rolling stock to overseas railways for military purposes and to the fact that since the outbreak of war India has been cut off from supplies of additional locomotives and stock, the Railway Board believe that difficulties of moving and traffic offering on the railways of India will become greater in future and that the best way to meet these difficulties will be to exercise a general control from one centre and to relieve individual railways of the responsibility and discretion of deciding which traffic should be delayed or restricted and which should receive preferential treatment. Therefore, a new post had been created temporarily in the Railway Department, that of the Controller of Traffic to which Lieutenant Colonel M. A. Manser, C. I. E., has been appointed. His official address will be Controller of Traffic, Railway Board, Simla.

The Controller of Traffic will correspond direct with the department of Government and railways and will take steps to obtain all information required to enable him to carry out his duties. He is to control traffic over railway in the best interests of national and general purposes, to issue advice to railways as early as possible of anticipated heavy traffic, to instruct railways when any traffic should be restricted or held up, or permit of more urgent traffic to be carried, to divert traffic from one or more routes to others in order to quicken transit or remove congestion, to divert wagons temporarily if necessary from one railway to another and in short to take such steps on behalf of the Government as will result in the most economic use of the limited transport available on railways. In doing this the Controller will consult freely all departments with special object of assisting, despatching officers with information as to the quickest routes favourable and periods for despatching consignments and it is hoped that all departments of the Government of India and of the Local Governments will assist the Controller of Traffic as far as possible by giving him information which he may require to enable him to attain the object in view and will in their turn consult him freely over any difficulties they may encounter.

Calcutta

Dynamite Cartridges Stolen.

CALCUTTA, June 26.
Sanckdiah Colliery Magazine is reported to have been broken into and one dynamite cartridge, 77 detonators and about 5 bunches of R. F. Fuse and 23 bunches of ordinary fuse stolen. The matter is under police investigation.

Dacoity in Bengal.

CALCUTTA, June 26.

(Delayed in Transmission.)

A dacoity, said to have been committed by some young men, occurred on Wednesday last in the house of a well-to-do Mohammedan named Sariatulla of the village of Raghalpur in Rungpur district. At about 11 P. M., when the inmates were at dinner the dacoits, a dozen in number, fully armed, knocked at the door. Jasaratulla, son of Sariatulla, opened the door. Realising the situation he ran for his gun but was shot dead. Sariatulla was severely wounded. He is lying in a precarious condition. The other inmates were threatened. Cash to the extent of forty thousand rupees and jewellery worth three thousand rupees were carried away. Sariatulla's horse was maimed, it is surmised, to prevent communication with the police station. No arrest has yet been made.

Mr. Basu Can't Leave Before August.

CALCUTTA, June 26.

The Hon. ble Mr. B. N. Basu, whose appointment to the India Council is announced to-day, has been asked to proceed to England almost immediately. It is understood, however, that Mr. Basu has informed the Government of India that he will not be able to leave Calcutta before the middle of August.

Mr. Aftab Ahmed Khan who has succeeded Sir Abbas Ali Baig will also go about the same time.

The New Members of Secretary of State's Council.

The "Times of India's" Favourable Comment.

BOMBAY, June 26.

The "Times of India" referring to the new appointments to the India Council says: Sir Prabhaskar Pattani is a robust patriot and a staunch Imperialist. At the same time his long administrative experience gives his council great weight when constitutional or administrative proposals are under consideration. Mr. Basu a man of parts and experience and a real patriot, he is liked and respected wherever he serves and his voice carries weight in the Council. The appointments command the fullest confidence and there will be a feeling of great satisfaction amongst all sober elements in the country at the knowledge that at a time like the present the Secretary of State has these two wise and public spirited members on his Council.

United Provinces

Lucknow Protest Meeting.

LUCKNOW, June 26.

Referring to the Lucknow protest meeting the "Indian Daily Telegraph" says: If mistakes have been made in estimating the character of an agitation it is as well to correct them. The idea, for instance, that there are only a few Indians of no particular weight who were upset by Mrs. Besant's interment is not now warranted by facts and there can be little wisdom in holding it. Opinion all over the country so far as Indians are concerned is dead against the Madras Government's action.

These men are our fellow countrymen with whom we have lived for many years and with whom we intend to live on terms of good fellowship and is it our duty to disturb them? Rightly or wrongly they hold the view that Mrs. Besant's interment is one of a series of acts which are tending to a policy of repression of Indians political rights. That is not the case. It is the Government's duty to tell the people so plainly that the war has broadened, not relaxed our sympathies. India has been disturbed by the recent events and its leaders are asking that the Government should not only disavow a policy of repression but should say definitely what reforms will be introduced in India after the war. We can conceive of no difficulty in taking such a course except that it is easier to refuse to do so.

Mysore

Founding a Scholarship.

BANGALORE, June 26.

His Highness the Maharajah has placed at the disposal of the Mysore University Rs. 4,000 on behalf of Sir Hugh Daly and a scholarship called Daly Memorial Scholarship of Rs. 100 a month will be awarded in the third year class of the Mysore University to the best student in economics or commerce belonging to one of the backward communities, that do not usually resort to higher education. Failing any such student the scholarship will be awarded to any third year student belonging to such communities of either of the colleges and failing that to the best student of economics or commerce of any community. A medal called "Sir Hugh Daly Gold Medal" will be annually awarded to the best student in the Mysore University taking up commerce.

Bombay

Mails Lost at Sea.

LONDON, June 26.

It is officially announced that letter mails for India, Mesopotamia, Ceylon, the Straits, Malaysia, and beyond, despatched from London on May 31st and parcels mails despatched on May 23rd, have been lost at sea.

The "Mongolia" Disaster.

16 Mail Bags Recovered.

BOMBAY, June 26.

The postal authorities have recovered sixteen mail bags of the S. S. "Mongolia". Of these six were picked up at Alibag six on the Bunder, one out at sea, one at Colaba and two were recovered by the Naval authorities. It is expected that some more would be found. All mail bags of the steamer went down at the time of the accident and as the vessel went down some of the bags which were light floated on the sea and were picked or washed ashore.

The contents of sixteen bags with the exception of newspaper packets which have been reduced to rolls of pulp are in fairly good condition. After they have been dried at the Post Office they will be delivered to addressees in due course.

ఇండియాదేశపు వర్తకము.

పవనశేషములలోని ఎగుమతులు "నాణ్యత" వని పేరు వచ్చును గాన చెప్పియున్నాము. ఇది నిజమే కాదు అను విషయమును గూర్చి మనము మోచింపవలెను. ఈ విషయములలో మీరు కొంచెము అతిశయోక్తిగ మాట్లాడినట్లు వర్తకపు లెక్కలను చూచిన తెలియకపోదు.

కడచిన మార్చి నెల 31-వ తేదీవరకు వర్తకమును గురించిన లెక్కలను పరిశీలించవలెను. మన ఎగుమతి వర్తకము ప్రతిన త్సమును జనవరి నెలలో ప్రారంభమై, మే నెలమునకు మిగుల నుచ్చదశలో నుండునని చెప్పవచ్చును. ఇందులో మొదటి మాసమును సమయంలో వర్తక మెట్టివర్ధింపబడునో చూచినయెడల నిజస్థితి తెలియును. మన ఎగుమతి వర్తకము 22.52 కోట్ల రూపాయలు, అనగా 100కి 56.5 వంతున అభివృద్ధి గాంచినదని యీ లెక్కలవలన తెలియుచున్నది. రెండు సంవత్సరములలో వర్తకము ఇంత యభివృద్ధి నొందుట మిగుల వింతగ నున్నది. కాని కడచిన మాసవత్సరములలో మనయెగుమతి వర్తకాభివృద్ధిలకు కారణము లనేకములున్నవి. అందు ముఖ్యములు :- (1) కొన్ని వస్తువులను నిషేధించుట; (2) ప్రధానములగు నాహారపదార్థములవలె విదేశీయులకు హెచ్చుట; (3) ఇన్సూరెన్సు సరతులపై ఓడతేపులు మిగుల పెక్కువగ నుండుట. ఇట్టి సందర్భములలో వర్తకమునకు నిరోధకములనేకములు గలవని వేరే చెప్పవచ్చును. ఆహార పదార్థములపై పెక్కువగ సొమ్ము విధేయమైనవారు ఖర్చు చేయ నావశ్యకత కలిగినందున, ఇట్టి నిరోధములవలననవచ్చును పోయి, ఇంకను మనకు లాభము వచ్చుచున్నది. 1915, 1916, 1917 వత్సరములలో జనవరి, ఫిబ్రవరి, మార్చి నెలలలోని వర్తకపు పట్టికను బట్టి చూచినయెడల తేటపడగలదు :-

హిందూదేశపు వర్తక వ్యాపారముయొక్క మొత్తము.

	సం.	సం.	సం.
	1915	1916	1917
జనవరి రూ.	19.28	14.20	11.16
ఫిబ్రవరి "	14.76	21.01	18.50
మార్చి "	13.79	18.70	22.68
కోట్ల రూపాయలు.	59.82	53.91	62.34

ఈ వైతెక్కలను చూచినయెడల ఎగుమతులు "నాణ్యత" ను సాధించుచున్న" వని చెప్ప వీలగునా?

ఈ వైతెక్కలు మొత్తముమీద వర్తకమును గూర్చి చెప్పవచ్చును. మనము ప్రత్యేకశీర్షికలను పరిశీలించి వర్తకస్థితిగతుల సరయిట మంచిది. దొరతనమువారు చేసినట్లుగానే దీనిని నాలుగు భాగములుగా విభజింపవచ్చును.

ఇండియాదేశపు ఎగుమతి వర్తకము మొత్తము లెక్క కోట్ల రూపాయలలో మదింపు చేయబడినది.

జనవరి నెలనుండి మార్చి నెల వరకు.

	1915	1916	1917
ఆహారపానీయములు	10.47	12.10	14.43
అపకృష్టపదార్థములు	17.09	23.41	28.32
నిర్మితపదార్థములు	11.85	17.77	19.08
ఇతరములు	0.41	0.64	0.51
మొత్తము.	39.82	53.92	62.34

ఈ నాలుగు విషయములలోను ఎగుమతులు హెచ్చుచున్నవి. 1915-1917 సంవత్సరముల మధ్య యెంత హెచ్చుగానవచ్చుచున్నదో మనము తెలిసికొనవలెను.

కోట్ల రూపాయలు నూటికి

	1915	1916	1917
ఆహారపానీయపదార్థములలో	3.96	హెచ్చు 38	హెచ్చు
అపకృష్టపదార్థములలో	11.23	హెచ్చు 65.7	హెచ్చు
నిర్మితపదార్థములు	7.23	హెచ్చు 61	హెచ్చు
ఇతరములు	0.10	హెచ్చు 24.4	హెచ్చు

ఈవై విషయములలోని వృద్ధి యింకను విశేషమగుటకు జనవరి, ఫిబ్రవరి, మార్చి నెలలలో ప్రతీక్షి కలలోని అభివృద్ధిని విపులముగ జెప్పట మంచిది.

ఆహార పానీయ పదార్థములు. కోట్ల రూపాయలు.

	1915	1916	1917
జనవరి	3.17	3.25	4.66
ఫిబ్రవరి	3.80	4.23	3.68
మార్చి	3.50	4.62	6.09
మొత్తము.	10.47	12.10	14.43

దీనినిబట్టి ప్రతిమాసములోను ఎగుమతుల సంఖ్య హెచ్చుచున్నదని తెలియుచున్నది. 1917 సంవత్సరము ఫిబ్రవరిలో మాత్రమే కొంచెము తగ్గినట్లు తేలినది. కాని దానిని గమనింప నవసరము లేదు. తరువాత్పక్షిక

అపకృష్ట పదార్థములు. కోట్ల రూపాయలు.

	1915	1916	1917
జనవరి	4.57	6.02	9.88
ఫిబ్రవరి	6.28	9.99	8.54
మార్చి	6.24	7.40	9.95
మొత్తము	17.09	23.41	28.32

ఇచ్చటకూడ ప్రతిమాసములోను అభివృద్ధిని కానవచ్చును. మూడవ వర్గము

నిర్మిత పదార్థములు. కోట్ల రూపాయలు.

	1915	1916	1917
జనవరి	3.43	6.77	6.53
ఫిబ్రవరి	4.53	6.49	6.09
మార్చి	3.89	5.51	6.46
మొత్తము.	11.85	21.77	19.08

ఇచ్చటకూడ రెండు విస్తృత విషయములలో తక్కువ వర్తకము బాగుగ నున్నది.

ఇక మన యెగుమతులలోని ప్రధాన వర్తకముల విషయమై యందుక కనుగొందము.

ఎగుమతులగు ప్రధాన వర్తకములు.

కోట్ల రూపాయలు మదింపు. జనవరి నెల మొదలు మార్చి నెలవరకు.

	1915	1916	1917
ధాన్యము-విద్యుదు	6.58	6.93	9.7
తేయాకు	2.64	4.10	3.68
విత్తనములు	2.12	4.05	4.16
నునుపుచేయని చర్మములు	2.06	2.20	5.28
అపకృష్టములగు నేత సరకులు	10.75	13.48	15.21
నునుపు చేసిన చర్మములు	1.38	1.71	2.72
నేతసరకులు బట్టలు	7.94	12.70	18.20

ఈ వై సమయములలో రెండు సంవత్సరములలోను వృద్ధి యెంత?

కోట్ల రూపాయలు నూటికి

	1915	1916	1917
ధాన్యము	2.79	హెచ్చు 43.7	హెచ్చు
తేయాకు	1.04	హెచ్చు 40	హెచ్చు
విత్తనములు	2.04	హెచ్చు 96.2	హెచ్చు
నునుపుచేయని చర్మములు	3.22	హెచ్చు 156.3	హెచ్చు
అపకృష్టములగు నేత సరకులు	4.49	హెచ్చు 41.8	హెచ్చు
నునుపుచేసిన చర్మములు	1.34	హెచ్చు 97	హెచ్చు
నేతసరకులు	5.26	హెచ్చు 66.2	హెచ్చు

ఈ వై విషయములను చూచినయెడల మన ఎగుమతి వర్తకము "నశించుటలే" దనియు, వివిధ నభివృద్ధి నొందుచున్నదనియు తెలియగలదు.

డి. ఇ. వాచా.

నోటీసు.

బెజవాడలో గవర్నరు పేటలో బందరు కాలన యెదుట 1 వ మైలుదగ్గర (బందరు రోడ్డు మీద) నెం 5 / 105 గల ఇల్లు అమ్మబడును.

16 x 19 చదురపు గజముల వైశాల్యము గల 5 గదుల ఇల్లు. ఇంటితోసహా 900 చదురపు గజములు. నీటి కొళాయి, ఫలవృక్షములు, రెండుపాక, అద్దాల పెట్టెబాడి వగైరా ఇంటికి కావలసిన యావత్తు సదుపాయములు గలవు.

కావలసియున్నవారు జూలై 15 వ తేదీలోగా యీదిగున సంతకము చేసినవారికి వ్రాసి తెలిసి కొనవచ్చును.

నెల రమారమి రు 7000-0-0

మంత్రి కృష్ణారావు.

గవర్నరుపేట, బెజవాడ, కృష్ణాజిల్లా

నోటీసు.

(787)

శ్రీపంగడిగూడెము రాజాగారి వద్ద లండన్ నేజి రయిలు, వేగనుల కుమయోగించు చక్రములు, ఇరుసులు, ఇత్తడి బేరింగులసహా 2 వేగనులకు సరిపడునవిన్ని, రెండు వేగనుల తాలూకు చక్రములు మాత్రమున్ను, ఒకట్రాలియున్ను, ఇంక ఇతర ఇనుప, బీససామానులున్ను అమ్మకమునకు సిద్ధముగ ఉన్నవి. కాబట్టి కావలసినవారు వచ్చిచూచి కొనుక్కొనవచ్చును. వివరములు కావలసిన యెడల దిగున సంతకము చేసినవారికి వ్రాసి తెలిసికొనగలరు.

పంగడిగూడెం (P. O) } Ch. Yegneswara Rao
కృష్ణా జిల్లా } Hd. Clerk

అమ్మ తనివారికి.

126

ప్రొఫెసర్ జేమ్సుగారి ఎల్క్యూటాంక్ పెరల్స్

ఇది బలహీనులకును నిరసలకును చుండునట్లు శత్రువులకును, పక్షాదములకును, తిరుగుబాటు, మొదలగు సందర్భములలో మనస్సును నియంత్రించునట్లుగా నుండునట్లు.

శరణుండెంతమాత్ర మిచ్చుచేతుండుట, నిష్పక్షపాత బలహీనము, ఆయాసము, కుక్షనప్తము పోగొట్టును. విద్యార్థులకు, ఉపాధ్యాయులకు గుహస్తాలకు వర్తకులకు, మనోవ్యాధులకు మొదలగు వారికి ప్రశస్తమైనచుండు; బలమును గలిగించును. అనేక నేలమంది ఇంగువలన బాగుపడినవారు, నీవుకూడ నేటిదివమే ఒక బుడ్డిని కొని గానినా ప్రభు ఒకమాత్ర పరీక్షించును.

25 మాత్రల బుడ్డి 1-కి రూ. 1-4-0

40 " " " 2-0-0

నవీనము! నవీనము!!

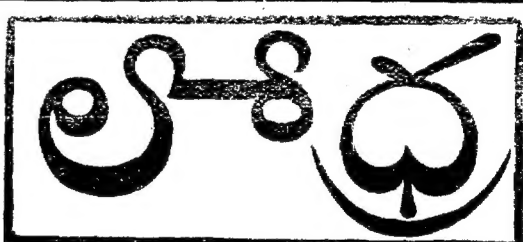
క రి మ త ద్ర వ్య ము ల రా జ

ఆట్టో దిట్ బహార్

మనోరమ్యముగాను కొంతకాల ముందునట్టి అపూర్వ వాసనయును కలదు. ఆలోచనలో సారాయి మొదలగువాటి యొక్క సంబంధము బోధిగాలేదు. పేరిగుడ్డలో గాని చొక్కాయై వైనగాని 2-3 చుక్కలు విడిచినంతట ఒక నందన వనము మధ్యలోనుండు యెంత సుఖమయిన వాసనను అనుభవించ వచ్చునో అంత అనుభవించును. ఇతర వాసనలు యేవని యుండినా యీ ఆటోదిట్ బహార్ యొక్క వాసన ప్రాధాన్యముగా నిలుచును. ఈదినమే ఒకబుడ్డికి వ్రాసి పంపుము.
1/2 డ్రాము బుడ్డి 1-కి రూ. 0-8-0 } వి. పి. చార్జీ
1 డ్రాము బుడ్డి 1-కి " 0-12-0 } రూ. 0-4-0
1/2 అవున్సుబుడ్డి 1-కి " 2-0-0 } ప్రత్యేకము.
ఆంగ్లో యిండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికల్ కంపెనీ.

నెం 155, జుహూపూసీగు పిథి, బొంబాయి.

మద్రాసు యేజంటు:- మహతా పురుషోత్తం మూర్తి, చెనాబజారు కోడ్. మదరాసు.

గర్భాశయ రోగనివారికి:- శ్రీలకు గలుగు ఋతుకూల బహిష్టి కాకుండుట, ఆకాలబహిష్టి, మైలబాష్టి గాను, తక్కువగానుపోవుట, కుసుమరోగము, సంభాసహీనత, రక్తహీనత, మలబద్ధకము, సూతికావాతము, కీళ్లనొప్పులు, ఆరికాళ్లు, ఆరచేతులు మంట మొదలగు శ్రీ మర్మ వ్యాధులను కుదుర్చును.

పెద్దబుడ్డి రు 3.0-0. చిన్నది రు 1-10-0.

రక్తశుద్ధి ద్రావకము:- ఇది రక్తహీనత, మలబద్ధకము, అజీర్ణము, కీళ్లనొప్పులు, సోమరితనము, మేనా వ్రణములు, సుఖసంతకుములు, నిస్సత్తున, కడుపులో మంట మొదలగువ్యాధులను నివారించి కఠినమువలన కాంతిని ముఖమునకు తేజస్సును యిచ్చును.

పెద్దబుడ్డి రు 3.0-0. చిన్నది రు 1-10-0.

జ్వర నివారిణి బుడ్డి 1-కి రూ. 1-0-0

కేసరికుటీరం, ఆయుర్వేద ఔషధశాల, 9, బందరుపిథి, మద్రాసు.

166 బ్రాంచి:- సికింద్రాబాదు ఆండ్ నెల్లూరు.

పింగళ సంవత్సరాదిసంచిక

తయారై సిద్ధముగ నున్నది

శల సందర్భమున జరిగిన బోధాధికారిసంగ్రహ సంగ్రహచరిత్రమును, అభ్యాసక, వైదిక, సాంఘిక, రాజకీయ, వ్యావహారిక విశేషవిషయముల విజ్ఞానదాయకములగు వ్యాసరాజములను, దర్శనీయములగు రంగులదేశపటములను మహాజనుల పటములను ఇతరములైన చిత్రపటములను గలిగి మంచికాకితములపై చక్కగ ముద్రింపబడినది.

కాగితముల కలపున జేసి కావలసినన్ని ప్రతులు మాత్రమే సిద్ధము చేయించుమంటలన కలయబారు మంటనే వ్రాసికొను టుచితము: వెల రు 2-0-0
ఆంధ్రదినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు " " 0-8-0
" అస్సంకల్పర " " 0-12-0
ఆంధ్రవారపత్రిక సంవత్సర, తేక నివృత్తిక 3 మాసముల చందాదారులకు " " 1-0-0
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, పోస్టుదాఖ్య నెం 212 రు, మదరాసు.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధామృతము.

తామర తైలము.	పండ్లపొడి.	మోహినీ తైలము.
డబ్బీ 1-కి 0-4-0.	డబ్బీ 1-కి 0-2-0.	సీసా 1-కి 0-12-0.

అమృతాంజనము దీపో 6, తంబుళెట్టిపిడి మద్రాసు.

వాధాపీడితులకు వరము: ఐవోడికా సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపధిసారసవరిల్లా

అశుభకృత్య కర్తవ్యములన జనించువాద్యములకు కీర్తిముఖపటి వుండు. భద్రపులన, మచ్చలను గుండములను పుండ్లను, పాతబొమ్మలను అన్ని విధములను గలగు చర్మబొమ్మలను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్షకుభ్రకారిణి (28)

అశాపాదనార్యుల్లా గుణ మిచ్చుట నిస్సంకోచము, సహజమైనను మధ్యవచ్చినను అన్ని విధములైన దోషములను జాగ్రత్తను. కీర్తిముఖపటి పాదరసదోషములను, మలబద్ధకమును కారణబంధమును నొప్పులను పోగొట్టి రక్షణము కల్పింపవచ్చును. కేరళాశాస్త్రమును గలగ తయారు. 16 శాఖలవర టండుటకు 4 బొమ్మల బుడ్డిలలో అమ్మబడును.

ప్రాప్తిరురు:— పి. డి. సావంత్. 144. ఫనసవాడి. నెం 2 బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT. Fanaswadi. No. 144. No. 2. BOMBAY.

ఏకభాషాలిపి ప్రశంస

ఇది తెన్నెలకంటి అమ్మారాయ విరచితము.
వెల 0-4-0 పోస్టేజీ అధికము.

ఆంధ్ర సర్వకళాశాల-విద్యా ప్రవృత్తి.

ఇది శ్రీయుత కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి గారిచే వ్రాయబడినది. వెల 0-4-0 పోస్టేజీ ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 6 తంబుళెట్టి పిడి, మదరాసు.

మీ కవసరమయినచో

యంత్రసంబంధమైనట్టిగాని కరగి పోతపోయునట్టి గాని వస్తువులకు గురించెయు, డిక్కు, ఇనుపవాదములు, వంపులు వంపులుగ వంచబడిన లేకులు కోణములుగా నున్నట్టి ఇనుపకట్టలు ఇంకను వివిధమైన ఇనుప సామానులను గురించిన అన్ని విషయములను గురించియు ఈ క్రింది కంపెనీవారిచే సంగతిసందర్భముల నలవా నాలోచించవలసినది. వీరు సామానులను మిక్కిలి తక్కువవెలల కిచ్చుటలోను కోరి నంతనే వాటిని సకాలములో సరిఫరా చేయుటలోను గొప్ప పేరుమోగినవారు.

విజ్ఞాపము:— ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ

కాత్ ఇండియా ఇండిస్ట్రియల్స్ లిమిటెడ్, తపాలపెట్టె నెం 553 రు, మదరాసు.

239

(ప్రె కామెంట్స్ గోరవత్తుడు ఈ ప్రతికటనకు మాడ సుదహరించ గోరుచున్నారు.)

SHAKESPEARE'S.

As You Like It For Telugu Stage.

చారుమతీ పరిణయ నాటకము.

జగత్ప్రసిద్ధుడు, కాళిదాస సమానుడు నగు షేక్స్ పియరు మహాకవిచే రచియింపబడిన "ఏట్" నుపై క్ యిట్" అను నాటక కావ్యమున కీదంబ్రకరణము. ఇంజనీ అక్కియ్యత మకు కథ. ఇంపులు గులుకు వర్ణనలు, స్వయంచభుక సంభాషణలు, భావగర్భితంబులగు శృంగారచేష్టలు, కడుపుబ్బ నవ్వు పుట్టించు హాస్యము నెల్లర వాసందమున ముంచివేయును.

వెల రు 0-12-0.

గోపాలకృష్ణ గోకలే చరిత్ర.

స్వాతంత్య్రాగ్నియై, అఖిల భారతీయుల యభివృద్ధియై పాటుపడి, ఆ నేకములగు లాభములను మనకు గడించి యిచ్చిన తేజోవంతుని జీవిత రసామృత మిందు తాండవ మాడుచున్నది.

రు 0-4-0.

భారతీవేక్ హాపుస్, ఏలూరు.

శాకభక్షణము

భారతభండవాసుల నుంచి మన మార్థములు పంశజాలము; "అహింసా హిమోధర్మ" అను నీతి నెఱిగినవారము గావున మేము ఈ పుస్తకము యినాముగా పోస్టుచార్జియు మే పేరించి పంపుచున్నాము. వెంటనే వ్రాయుడు.

219 వైద్యశాస్త్ర మణిశంకర్ గోవిందజీ, ఆశంకనిగ్రహ బొమ్మలయం 356, బ్రాహ్మే, మదరాసు.

రామదాసు నాటకము.

(తెనుగుభాషయందు)

బల్లారిలోనుండు

హైదరాబాదు హైకోర్టువకీలు,

ధర్మవరము - గోపాలాచార్యులవలన

రచియింపబడినది.

వెల - ప్రతి 1-కి ఒక రూపాయ.

(అంచెకూలికాక)

ప్రతులు దొరుకు స్థలములు.

(1) ధర్మవరము గోపాలాచార్యులు వకీలు-బల్లారి.

(2) నెం॥ 64 తులసింగ పెరుమాళ్ళ కోయిలపిడి, 793 తిరునల్లి క్కేణి, మద్రాసు.

శ్రీమదాంధ్ర బ్రహ్మాండ పురాణము

వ్యాసమహర్షి విరచితములగు పురాణములలో నిలియుకట్టి. ప్రపంచమెట్లు పుట్టినది? కులభేదము లేక కలిగి? ఆచారవ్యవహారము లెట్లెట్లుమాత్రా? ఈ మొదలగు విషయము లెన్నియో యిందు స్పష్టముగ వివరింపబడియున్నవి. గొప్పవా రీగ్రంథమువై నుంచినపుణ్యాయము నిచ్చి యున్నారు. తెలి మిగుల సులభము. 400 పుటలు. అత్యుత్తమ ప్రతిమాత్ర మున్నవి వెల 5-0-0 కచ్చులు పేలు.

శ్రీమదాంధ్ర లలితోపాఖ్యానము

సులభము, మృదుమధురము, భావగర్భితము. 2000 పద్యములుకలవు. మంచికాగితములపై అచ్చు, కాలికోతైండు ధర రు. 1-8-0. పోస్టుఖర్చులు పేలు.

26] జనమంచి శేషాద్రిశర్మ, తెలుగు పండితుడు.

మరిసిపల్ హైస్కూలు, కడప.

TRY ONCE!
AMRUTANJAN
Best Indian Pain Balm
PRICE ANNAS 8 PER BOTTLE
Sold Everywhere.
Our Catalogue sent free on application.
APPLY FOR DETAILS:-
AMRUTANJAN DEPOT,
Bombay & Madras.